

CONCEPT AMBITIEDOCUMENT

INTERNATIONAAL PARK

DEN HAAG
SEPTEMBER 2015

LOLA landscape architects
KesselsKramer
Gemeente Den Haag

Lola[®]
LANDSCAPE
ARCHITECTS
ROTTERDAM

KK

inhoudsopgave

introdactie	6	DEEL 1: VISIE	16	DEEL 2: RICHTLIJNEN	68
▪ vooraf ▪ samenvatting ▪ wist je dat? ▪ nu & toen		▪ den haag investeert in groen ▪ hart van de internationale zone ▪ onbekende parels ▪ matig onderhoud ▪ de evolutie van een bos ▪ een park voor mensen ▪ wie komt er naar het park? ▪ hoe het zou kunnen zijn		▪ introductie ▪ waterstructuur ▪ duintuinen ▪ prof. b.m. teldersweg ▪ entrees en pleinen ▪ programma ▪ madurodam ▪ padennetwerk ▪ cultuurhistorische elementen ▪ beplanting ▪ meubilair ▪ beheer	
		visie 2030	32		
		▪ visie voor 2030 ▪ visiekaart 2030 & kernpunten ▪ 3 parken komen samen ▪ sterke verbindingen ▪ rust en reuring ▪ universeel programma ▪ meer hoogwaardige natuur en biodiversiteit ▪ cultuurhistorie als inspiratie en magneet ▪ communicatie voor maximale betrokkenheid			
		eerste prioriteiten	54	communicatie	152
		▪ eerste prioriteiten en plankaart eerste prioriteiten ▪ bestaande kwaliteiten benutten en uitbouwen ▪ grote onderhoudsoperatie ▪ sterrenstof ▪ bruidslĳst voor gulle gevers ▪ parkproject en partijen		▪ toekomstmuziek ▪ doel ▪ strategie ▪ look & feel campagne ▪ treedt binnen ▪ natuur ontmoet cultuur ▪ internationaal ▪ combi-communicatie ▪ fasering communicatie	
				colofon	172

introduction

Het Internationaal Park met op de achtergrond het centrum van Den Haag

vooraf

Het Internationaal Park

In 2030 zal de gemeente Den Haag een kwalitatief hoogwaardig stadspark rijker zijn. Het Internationaal park - gelegen tussen binnenstad en strand - is aantrekkelijk voor bewoners, bezoekers en werknemers uit de omliggende Internationale Zone. Het park vervult eveneens een dragende en verbindende rol in het versterken van de identiteit én de economische positie van de Internationale Zone.

Nu is het gebied nog het best verborgen groen van Den Haag. Door het verbinden van de Scheveningse Bosjes, de Waterpartij en het Westbroekpark ontstaat een uniek stadspark van zo'n 140 hectare. Het kent een grote verscheidenheid aan landschap en programma. Voor u ligt het visiedocument dat beschrijft hoe deze belangrijke transformatie moet gaan verlopen.

Verborgene kwaliteiten

De bossen, parken en waterpartijen zijn het groene kapitaal van de Internationale Zone. De diversiteit van het groen is groot: het landschap bij de Waterpartij, de ruige Scheveningse Bosjes en het tuinkarakter van het Westbroekpark. De kwaliteiten van het groen zijn echter nog vaak verborgen, zoals oude zichtlijnen en uitzichtpunten (belvédères). Dit biedt kansen om het landschap in oude luister te herstellen. Een upgrade van het groenonderhoud is daarbij onontbeerlijk. De bijzondere landschappelijke en

cultuurhistorische kwaliteit van het groen - en de gunstige ligging tussen centrum en kustgebied - maken het Internationaal Park in potentie zeer aantrekkelijk voor bezoekers. Nu zijn dit vooral de bewoners van de omliggende wijken of bezoekers van evenementen als de Parade. Bij het grotere publiek is het park echter onbekend. Het Internationaal Park wordt omsloten door een aantal topattracties van Den Haag maar heeft daar nauwelijks een relatie mee. Door het creëren van een betere aansluiting op deze attracties zoals Madurodam, het Gemeentemuseum, Museon en het Vredespaleis, wordt het gebied op de kaart gezet voor bezoekers.

Visie

Deze parkvisie is een uitwerking van de Gebiedsvisie Internationale Zone (RIS 270672), die in 2014 is vastgesteld. Voor het creëren van een stadspark is € 5,2 miljoen beschikbaar gesteld. Om de talrijke kansen voor Internationaal Park te benutten is een duidelijke positionering en visie op het gebied essentieel. De visie voor het Internationaal Park is - naast een ruimtelijke visie - gericht op het ontwikkelen van voorzieningen, programma en nieuwe initiatieven. De onderwerpen ontmoeten, verbinden en samenkomen en ook duurzame ontwikkeling van natuur, cultuur, sport en ontspanning zijn in de visie verwerkt als leidraad.

De visie omvat:

- Een strategisch en flexibel plan voor een langere periode (tot 2030)
- Inspiratie om burgers en bedrijven te verleiden om in het park te investeren
- Prioriteiten voor maatregelen op de korte termijn (tot 2020)
- Richtlijnen voor de uitwerking
- Positionering van het park als bestemming.

Het Park brengt natuur en mensen in beweging.

samenvatting

Wat gaan we doen?

- De parken verbinden: de Scheveningse Bosjes, de Waterpartij en het Westbroekpark.
- Unieke kwaliteit benutten: groot historisch park met veel bos tussen Den Haag Centrum en Scheveningen.
- Urgente verbeteringen doorvoeren: de parken worden niet optimaal benut door bezoekers en zijn wat verwaarloosd door slecht onderhoud.

Waarom gaan we een stadspark maken?

- Voor een gezonde stad met een aantrekkelijk vestigingsklimaat, is hoogwaardig groen onmisbaar. Daarom is het slim om te investeren in parken en natuurgebieden.
- Stadsparken worden steeds belangrijker voor de sociale interactie en de gezondheid van mensen.

De ambitie

- Een kwalitatief hoogwaardig stadspark voor bewoners, werknemers én bezoekers draagt bij aan de identiteit van Den Haag als internationale stad van Vrede en Recht.
- Het is de volgende stap in de verdere ontwikkeling van de Internationale Zone als aantrekkelijk vestigingsgebied.
- Het park is statig, klassiek en stijlvol en voor iedereen, maar onderscheidend doordat het zich in programmering en profilering richt op de doelgroepen ondernemend, vernieuwend, en ambitieus.

- Internationaal Park wordt een intiem en ontspannen park met bijzondere natuurwaarden, waar altijd wat nieuws te ontdekken valt.
- In het park kan je bewust kiezen voor de rust en de reuring.

Centrale uitgangspunten

- Drie parken komen samen
- Sterke verbindingen
- Rust en reuring
- Universeel en jaarrond programma
- Meer hoogwaardige natuur en biodiversiteit
- Cultuurhistorie als inspiratie en magneet
- Communicatie voor maximale betrokkenheid

Belangrijkste ingrepen

- Verbinden waterpartij naar Scheveningse bosjes
- Een onderdoorgang op de B.M. Teldersweg
- Een helder en gevarieerd padennetwerk
- Meer variatie in beplanting en biodiversiteit;
- Transformatie Scheveningseweg, als een; nieuwe laan tussen stad en strand en als belangrijkste toegangsgebied van het park;
- Grootse herkenbare parkentrees
- Een serie duintuinen met speelmogelijkheden
- Een grote speelvijver
- Een nieuwe uitspanning, zoals een theehuis of restaurant die uitkijkt over de Waterpartij
- Een uitkijktoren

- Programmering, het hele jaar door

Fasering

- In de periode tot aan 2020 wordt de eerste grote klap gemaakt. De parken worden verbonden door het water door te trekken en een verbindende hoofdroute aan te leggen. Ook worden de eerste smaakmakende parkelementen gebouwd.
- Tegelijkertijd is het hoog tijd om direct aan een upgrade van het parkonderhoud te beginnen, om de beplanting en de paden de allure van een stadspark te geven met versterking van de identiteit van de drie gebieden.
- De overige onderdelen van de visie worden tussen 2020 en 2030 gerealiseerd. Om dit waar te maken moet meteen worden gezocht naar aanvullende middelen en partijen die willen bijdragen aan het succes van het park.

wist je dat?

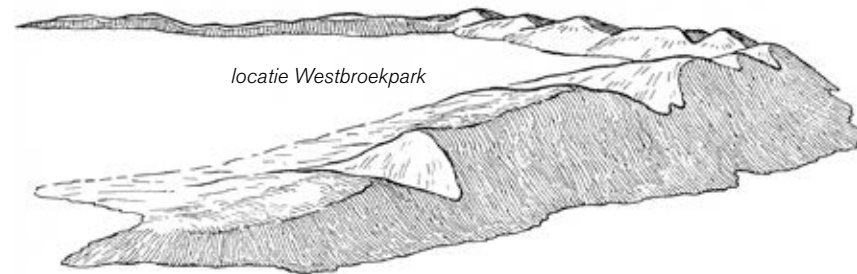
Het park is 140 ha groot en is daarmee even groot als Hyde Park in Londen en bijna 3x zo groot in oppervlakte als het Vondelpark in Amsterdam.

De Scheveningseweg bestaat al 350 jaar en wordt ook wel het wereldwonder uit de Gouden Eeuw genoemd.

De trambaan op de Scheveningseweg de eerste groene trambaan van de wereld was?

In en rond het park ligt een grote paraboolduin. Vijf duintoppen vormen een halve cirkel met daartussenin een duinvlakte waar nu het Westbroekpark ligt.

Madurodam gelegen in het Internationaal Park is de grootste publiekstrekker van de attracties in Den Haag. Per jaar bezoeken circa 700.000 mensen de miniatuurwereld

De voormalige Atlantikwall-linie van totaal 5.000 km lang loopt door het Internationaal Park heen en er zijn nog meerdere bunkers te vinden in het park. (park hier bovenaan op het beeld te zien)

Op de locatie waar nu het Crown Plaza Hotel staat was vroeger het chique Hotel de la Promenade te vinden.

Het Rosarium in het Westbroekpark heeft één van de grootse rozencollecties van Europa met 300 bedden en 20.000 rozenstruiken.

nu & toen

Waterpartij (ca 1902 & nu)

Scheveningseweg (1681 & nu)

Verhuellbank (ca 1910 & nu)

Rosarium Westbroekpark (1970 & nu)

De Bataaf (1890 & nu)

Kinderspeelplaats zandkamer Scheveningse Bosjes (ca 1900 & nu)

Belvédère (ca 1910 & nu)

Tolhek bij de Scheveningseweg & de Kerkhoflaan (1915 & nu)

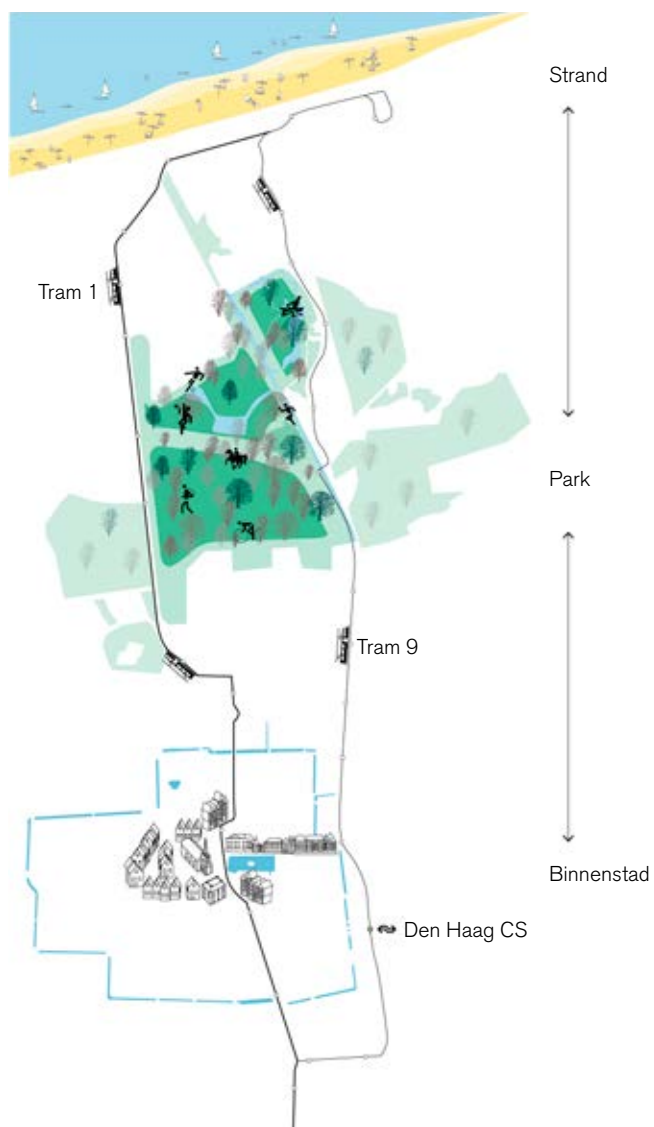

DEEL 1

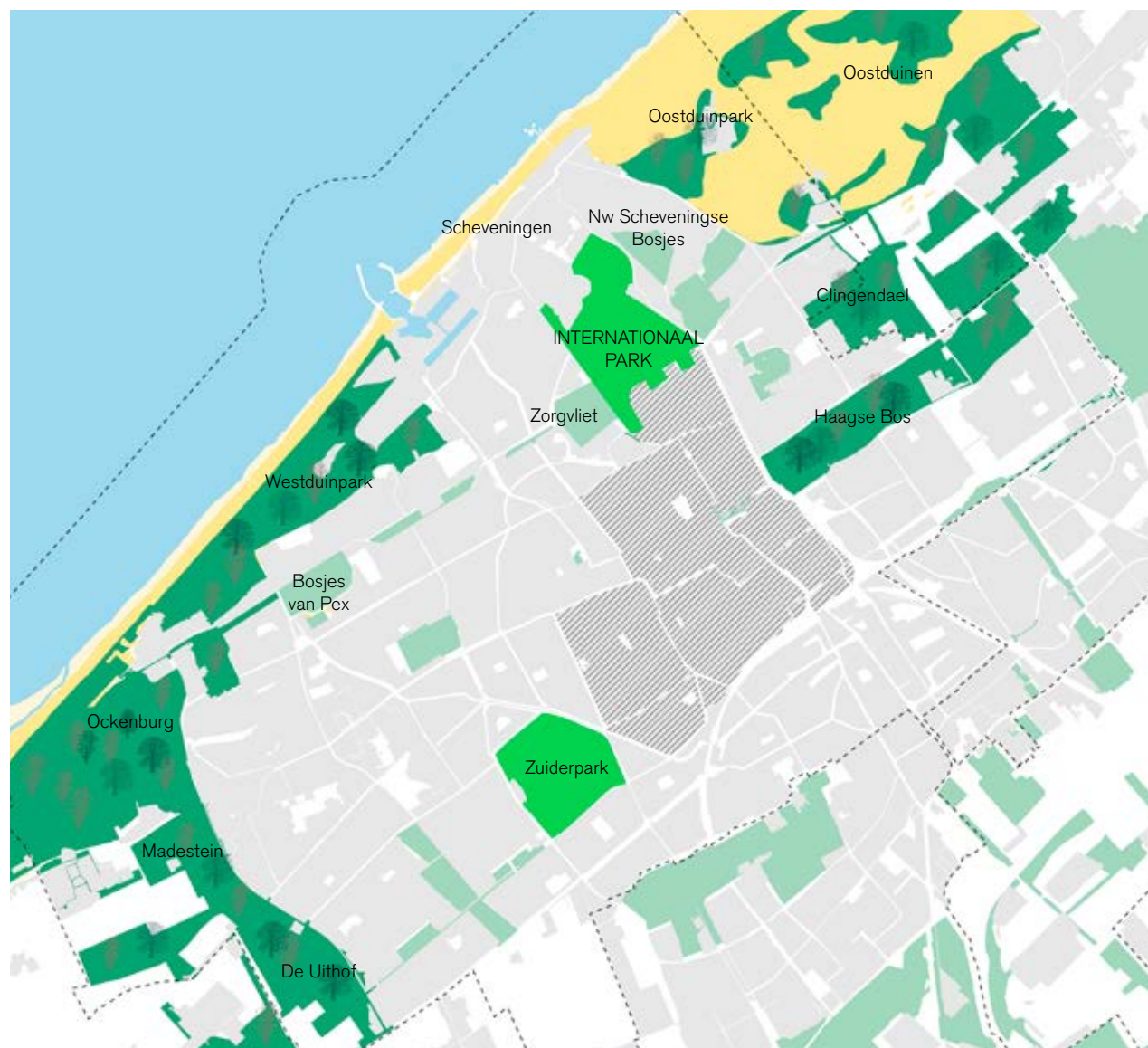
VISIE

den haag investeert in groen

- Den Haag is de groenste stad van Europa: één derde van de totale oppervlakte van de stad is groen.
- In deze groene oppervlakte bevinden zich vermaarde plekken zoals het Haagse Bos, het Scheveningse strand, de duinen, Clingendael en het Zuiderpark.
- Voor een gezonde stad is hoogwaardig groen onmisbaar. Dit betekent dat je als stad moet blijven investeren in je parken, plantsoenen en natuur- en recreatiegebieden.
- Dat heeft Den Haag gedaan: de afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in de grote groengebieden, het wijk- en buurtgroen en de ecologische verbindingzones.
- De belangrijkste volgende stap is het opwaarderen en het verbinden van de Scheveningse Bosjes, de Waterpartij en het Westbroekpark tot een aantrekkelijk stadspark.
- Stadsparken worden steeds populairder. In alle grote steden van Nederland is het gebruik van stadsparken enorm gestegen. Dat betekent een steeds grotere druk op bestaande stadsparken en een 'markt' voor nieuwe stadsparken.
- Het gebruik van de parken is ook sterk veranderd. Werden vroeger parken vooral gebruikt om te wandelen, gebruiken mensen het park nu steeds meer als plek om te luieren, te lunchen, te picknicken, te werken, te studeren of te sporten.
- Mensen bezoeken parken in wisselende gezelschappen; het uitlaten van de hond, met de kinderen naar de speeltuin, dan weer met vrienden een evenement bezoeken en soms met collega's en zakenrelaties voor lunch. Daarmee zijn stadsparken dus belangrijker geworden voor de sociale interactie en voor de gezondheid.

De locatie van het park tussen strand en binnenstad.

Het Internationaal Park als tweede grote stadspark van Den Haag

hart van de internationale zone

- Vanwege de vele internationale instellingen, waaronder het Internationaal Strafhof van de Verenigde Naties, het Internationaal Gerechtshof en meer dan 100 ambassades en consulaten, geniet Den Haag wereldwijd bekendheid als de Internationale Stad van Vrede en Recht, een reputatie waar de stad trots op is.
- De Scheveningse Bosjes, de Waterpartij en het Westbroekpark liggen midden in een gebied waar de concentratie aan internationale instellingen en ambassades het hoogst is, midden in de Internationale Zone. Het is de ambitie om in dit gebied het internationale karakter nog verder te ontwikkelen. Hiervoor richt de stad zijn pijlen op drie kerngebieden: het World Forum, de omgeving van Madurodam en het cluster rondom het ICC. Het nieuwe stadspark ligt precies tussen twee van de drie kerngebieden, en zal een positief effect hebben op deze ontwikkeling.
- Het stadspark draagt positief bij aan het vestigingsklimaat in de Internationale Zone en Den Haag.

Scheveningse pier

Kurhaus

Oude Kerk Scheveningen

Nieuwe Scheveningse Bosjes

Oostduinen

Frederik Kazerne

Madurodam

algemene begraafplaats
Kerkhoflaan

begraafplaats St. Petrus Banden

World Forum

Catshuis

Gemeentemuseum

Zorgvliet

hoofdbureau
Politie Den Haag

Vredespaleis

ambassadewijk

onbekende kwaliteiten

- Een belangrijke reden om te kiezen voor de Scheveningse Bosjes, de Waterpartij en het Westbroekpark is dat hier al enorm veel kwaliteiten aanwezig zijn, die nog door een te kleine groep mensen wordt gezien. Een belangrijk doel is om deze onbekende kwaliteiten te delen met de stad, zodat iedereen die dat wil hiervan kan genieten.
- Voorbeelden hiervan zijn: de Scheveningse Weg, het Rosarium, de Katholieke, openbare en Joodse begraafplaats, de Belvédèreduin, de bunkers van de Atlantik Wall.
- Sommige van deze plekken zijn al fantastisch, andere hebben nog wel een opwaardering nodig om indruk te maken op de stadsbewoner.
- Ook is in de Haagse archieven te zien, dat ook flink wat van de park-parels inmiddels verdwenen zijn. We zetten ons in om deze weer terug te brengen.
- Met relatief weinig middelen kan het bestaande kapitaal worden opgeknapt en beter worden ontsloten, zodat mensen ervan weten en het kunnen vinden.

Cafe de Waterkant

Ijskar bij de zandspeeltuin

Roeibootverhuur aan de Willemsvaart bij de Waterkant

Bomenlaan in de Scheveningse bosjes uitkijkend op de koepel van de St. Petrus Banden begraafplaats

matig onderhoud

- Grote delen van het park zijn op dit moment minimaal onderhouden. Met name de Scheveningse Bosjes. Veel plekken zijn hier niet uitnodigend en niet herkenbaar. Ze zijn niet onderscheidend van andere plekken in Nederland.
- Door de sleetse uitstraling van het parkmeubilair en de paden, hebben de Scheveningse Bosjes nog een lange weg te gaan voordat ze de allure van een Haags stadspark hebben.
- Dit vraagt om een grootschalige opknapbeurt. Daarnaast is er ook structureel meer onderhoud van het groen nodig om de gewenste kwaliteit van dit gebied op peil te houden.

Er is veel ondergroei en opschot te vinden in de Scheveningse Bosjes.

Het meubilair is in slechte staat en niet passend bij een stadspark qua uitstraling.

Veel asfalt verkeert in slechte staat.

De vele honden laten hun sporen achter.

de evolutie van een bos

- De Scheveningse Bosjes hebben altijd een natuurlijk karakter gehad. Het oorspronkelijke duingebied is in de afgelopen honderd jaar steeds meer verbost.
- Tijdens de Tweede Wereldoorlog is een groot deel van het bos weer gekapt. Het meeste bos stamt van na deze tijd. Hierdoor is het bos is relatief monotoon en onevenwichtig in leeftijdsopbouw.
- Door onder andere het minimale beheer is de ecologische waarde van het bos veel lager dan die zou kunnen zijn, en ook veel lager dan de oorspronkelijke duinvegetatie.
- Een belangrijk doel van het park is om het bos verder door te laten ontwikkelen, zodat het mooi oud wordt en ecologisch interessant.
- Het bos blijft dus bos. Sterker nog, het wordt veel meer bos dan het nu is: met meer planten, bomen die groter kunnen groeien, meer variatie, meer dieren.
- Om dit voor elkaar te krijgen is het nodig het bestaande bosbestand uit te dunnen. Het bos opener te maken, zodat er meer zonlicht in door dringt, er meer ruimte komt voor planten en nieuwe bomen.

Scheveningse Bosjes

een park voor mensen

- Een Internationaal Park is er voor mensen. Daarom is het belangrijk om de inwoners en instellingen van de stad bij deze visie te betrekken.
- De gemeente heeft de visie gedeeltelijk samen opgesteld met een deel van bewoners en instellingen van de stad en wil ook in elke fase van het proces (tot 2030) de inwoners van de stad blijven betrekken. Bij het opstellen van een visie, het benoemen van de kwaliteiten maar ook tijdens de uitvoering het onderhoud.
- Het moet ook mogelijk zijn voor bewoners, instellingen of bedrijven om evenementen te houden in het park, dingen te organiseren, park elementen te sponsoren of als uitbater op te treden, mee te helpen in het onderhoud of de muzikale programmering mede te bepalen.
- Als het park een succes wordt voor bewoners uit de buurt en de stad, wordt het ook vanzelf aantrekkelijk voor toeristen of dagjesmensen: levendigheid trekt nog meer levendigheid aan.

herkenbare identiteit

- Den Haag heeft een statig, koninklijk en internationaal imago vergeleken met andere steden in Nederland. Omgeven door statige lanen met luxe villa's, grote internationale instituten en een winkelstraat op stand nabij het Internationaal Park, bevestigen dit imago.
- Het Internationaal Park wil mensen verbinden, iedereen ongeacht leeftijd, interesse of achtergrond. Maar we willen voorkomen dat het Internationaal Park daarmee te generiek wordt, dat het focust op 'alles' met als gevolg dat ze eigenlijk 'niets is voor niemand'. Daarom zijn er keuzes gemaakt. Bij de programmering en de visie van het park wordt rekening gehouden met alle doelgroepen. Maar de ligging van het park het imago van de stad en omgeving, geven aanleiding om in de positionering, programmering en de communicatiedoelgroep te kiezen voor een scherper profiel en een scherpere focus.
- De omgeving is statig, klassiek en stijlvol dus dat komt als vanzelfsprekend terug in het park. Maar we willen niet alleen aansluiten bij wat al bekend is en de huidige bezoekers van het park. De ambitie is groter en daarom ligt de focus ook op ondernemend, vernieuwend en ambitieus.

Een nieuwe naam

De parken waaruit het nieuwe park is opgebouwd hebben natuurlijk ieder al een eigen naam. Maar omdat de ambitie is om deze parken te

verbinden is er een overkoepelende naam nodig. Deze naam is overkoepelend aan al bestaande parknamen, niet ter vervanging. Een dergelijke overkoepelende naam schept duidelijkheid in de communicatie en draagt bij aan de nieuwe positionering van het park. Deze naam zal in de uitwerking van de visie en de communicatiestrategie moeten worden bepaald. Voor nu is de werktitel zo generiek mogelijk, om latere verwarring te voorkomen: Het Internationaal Park.

DOELGROEP INTERNATIONAAL PARK

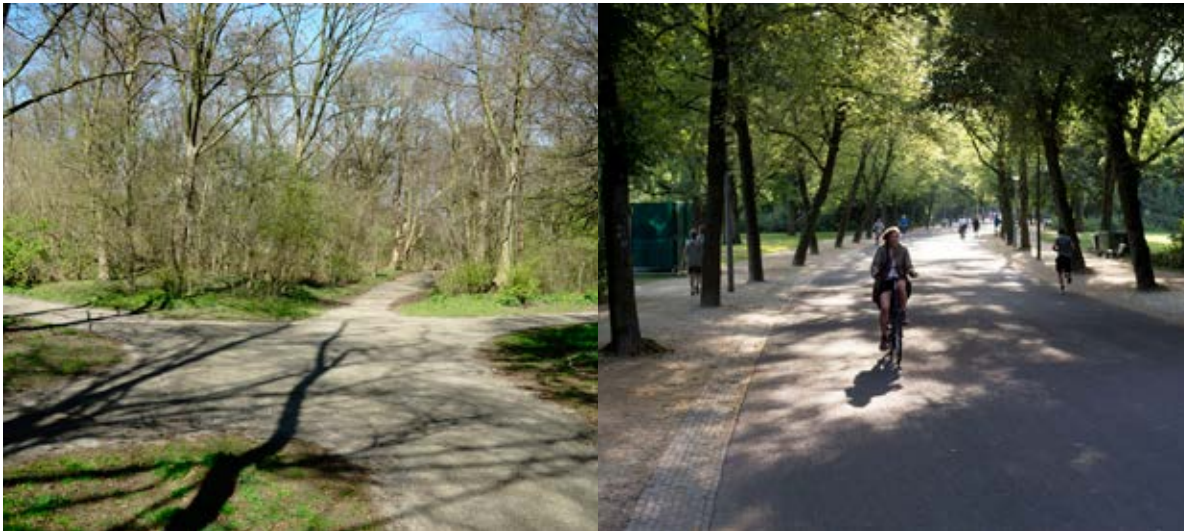
hoe het zou kunnen zijn

Beter beheer en diversere beplanting zoals bloeiende struiken rondom de Waterpartij geven de plek allure.

Rustplekken in het park maken met mooie uitzichten.

Er moet meer variatie en duidelijkheid komen in de padenstructuur.

De Scheveningseweg moet weer een heldere statige promenade worden.

Het bos moet omgevormd worden van een bos met veel jong esdoorn opschot en brandnetels naar een volwassen bos.

Door programma toe te voegen aan de zandvlaktes wordt het een plek voor ontmoeting en ontspanning in het park.

visie
voor
2030

visie voor 2030

De Internationale Zone is een prachtig stuk van Den Haag. Midden in deze zone liggen groengebieden die in gebruik en onderhoud een beetje op de achtergrond zijn geraakt. Het nieuwe Internationaal Park moet goed toegankelijk zijn, gericht op mensen. Zowel voor bewoners, werknemers als bezoekers. Het park moet geschikt zijn voor unieke ontmoetingen tussen mensen, en biedt ruimte aan zowel rust als reuring. Daarnaast fungeert het park als visitekaartje voor de Internationale Zone. Om de ambitie werkelijkheid te laten worden zijn zeven kernpunten geformuleerd: drie parken komen samen, sterke verbindingen, rust en reuring, universeel en jaarrond programma, meer hoogwaardige natuur en biodiversiteit, cultuurhistorie als inspiratie en magneet en communicatie voor maximale betrokkenheid.

Drie parken komen samen

In het park komen drie parken samen; de Scheveningse Bosjes, het Westbroekpark en de Waterpartij. Ze worden verbonden tot een groot stadspark dat toegankelijk is voor iedereen, terwijl het individuele karakter van de drie parkdelen wordt behouden en versterkt: de Scheveningse bosjes worden nóg natuurlijker, de Waterpartij nóg romantischer en het Westbroekpark nóg veelzijdiger. Maar samen staan de parken sterker en zijn ze in staat een groen icoon voor de stad te worden, zoals stadsparken als het Vondelpark dat ook zijn.

Sterke verbindingen

Het Internationaal Park staat voor 'verbinden'. Dit doen we letterlijk door één lange route te maken (van ongeveer 5 kilometer), geschikt voor fietsers en wandelaars, die de verschillende parken met elkaar verbindt waar zij voorheen gescheiden waren. Ook water wordt ingezet als verbindend element, dat deels deze lange route versterkt. Om de verbinding van het park met de omgeving te vergroten zullen ook de entrees van het park worden aangepakt.

Rust en reuring

Stilte en amusement. Leegte en gezellige drukte. Beide wensen leven sterk bij wie een park opzoekt. Den Haag krijgt een buitenruimte die mensen inspireert, die je laat ontspannen, waar je tot rust kan komen en waar je met je geliefde en dierbaren kunt zijn. Een plek om bij elkaar te komen en te genieten. Of waar je juist in je eentje je hoofd leeg kunt maken, rustig kunt wandelen door de geschiedenis of hardlopen tussen de bomen en kunt genieten van het groen. Rust en reuring kunnen naast elkaar of na elkaar in een park bestaan, maar dit vraagt wel om een goede planning.

Universeel en jaarrond programma

De programmering gaat uit van thema's die wereldwijd aansprekend zijn zijn en het daardoor in zich hebben om mensen met elkaar te verbinden, ongeacht afkomst, overtuiging, taal,

geslacht of leeftijd. Het doel is om het park het hele jaar door aantrekkelijk te maken en te houden. Dit doen we onder andere door optimaal gebruik te maken van wat de verschillende seizoenen te bieden hebben. Denk daarbij aan een speelvijver waar kinderen in de lente kunnen badderen en waar in de winter op geschaatst kan worden. Food trucks die alleen in de warme maanden in het park te vinden zijn. Een romantisch concert tussen de eerste bloeiende stinzenbeplanting op Valentijnsdag. Een oogstfeest. Een supergladde sleebaan vanaf de Belvedereberg.

Meer hoogwaardige natuur en biodiversiteit

Het is heel bijzonder om de natuur zo dicht bij je te hebben in de stad. Op sommige plekken in het park ervaar je nog iets van de woeste duinnatuur die hier vroeger was. In het Park moeten meer van dit soort plekken komen, waar het voelt alsof je de stad hebt verlaten en de natuur een overweldigende indruk op je maakt. Delen van het bos moeten meer als dynamische natuur worden ingericht en beheerd. Hierdoor stijgt de biodiversiteit en de schoonheid van het bos.

Cultuurhistorie als inspiratie en magneet

Den Haag is een stad die al heel lang geleden is begonnen met geschiedenis te schrijven. Dat geldt ook voor het gebied waarin het Internationaal Park zich bevindt. De Scheveningseweg, Zorgvliet en het Vredespaleis vertegenwoordigen allemaal

belangrijke verhalen in de geschiedenis. Het ontwerp van de Waterpartij is prachtig, al zijn veel elementen ervan verdwenen. Ook waren er vroeger uitspanningen die charme gaven aan het gebied. Deze oude glorie vormt een belangrijke inspiratiebron. Om weer in ere te herstellen als het versleten is, of om in een nieuwe vorm terug te brengen als het verdwenen is.

Communicatie voor maximale betrokkenheid

In een groot stadspark is uiteraard iedereen welkom: directe buurtbewoners, bewoners van de rest van Den Haag, professionals werkzaam in de nabije omgeving, dagjesmensen en tot slot de internationale bezoekers. Ook de relatie met de toeristische attracties in de omgeving zoals Madurodam, het Vredespaleis en het gemeentemuseum wordt versterkt. De relatie met al deze groepen gebruikers is niet vanzelfsprekend. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan een effectieve communicatiestrategie, zodat iedereen maximaal wordt betrokken bij dit fantastische project.

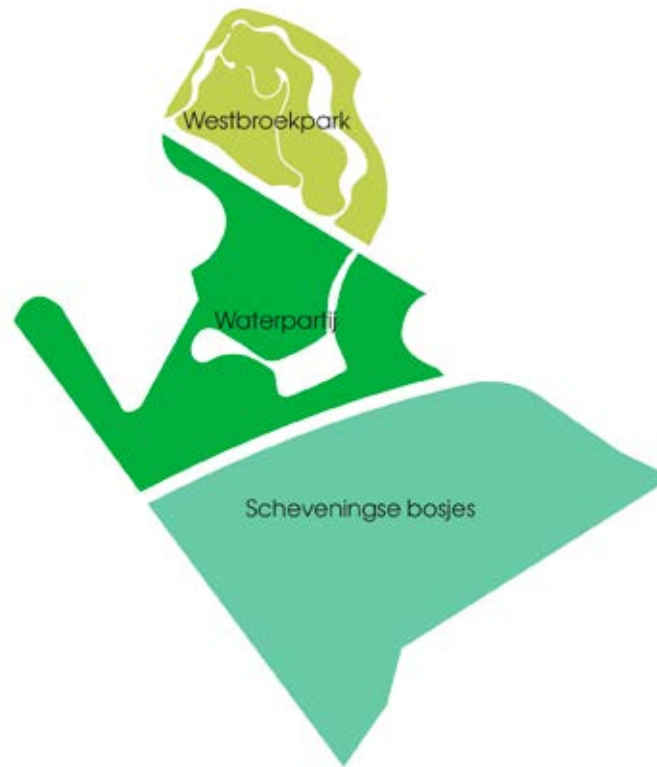
kernpunten

De visie van het Internationaal Park bestaat uit zeven kernpunten die hier later in het hoofdstuk worden toegelicht.

- Drie parken komen samen
- Sterke verbindingen
- Rust en reuring
- Universeel programma
- Meer hoogwaardige natuur en biodiversiteit
- Cultuurhistorie als inspiratie en magneet
- Communicatie voor betrokkenheid

drie parken komen samen

- De drie parken worden verbonden met behoud van eigen kwaliteit.
- Door het verbinden staan de parken sterker en zijn ze in staat een groen icoon voor de stad te worden.
- Allereerst door de al aanwezige natuurlijke diversiteit in het park te behouden en te versterken. Dit past binnen het idee van het 16^e eeuwse 'Three Natures-concept', waarbij de drie vormen van de natuur centraal staan: de wildernis, het arcadisch landschap en de tuin.

Abbe Vallemont's Curiositez de la nature et de l'art (1705)

Drie naturen: de parken hebben elk een eigen karakter

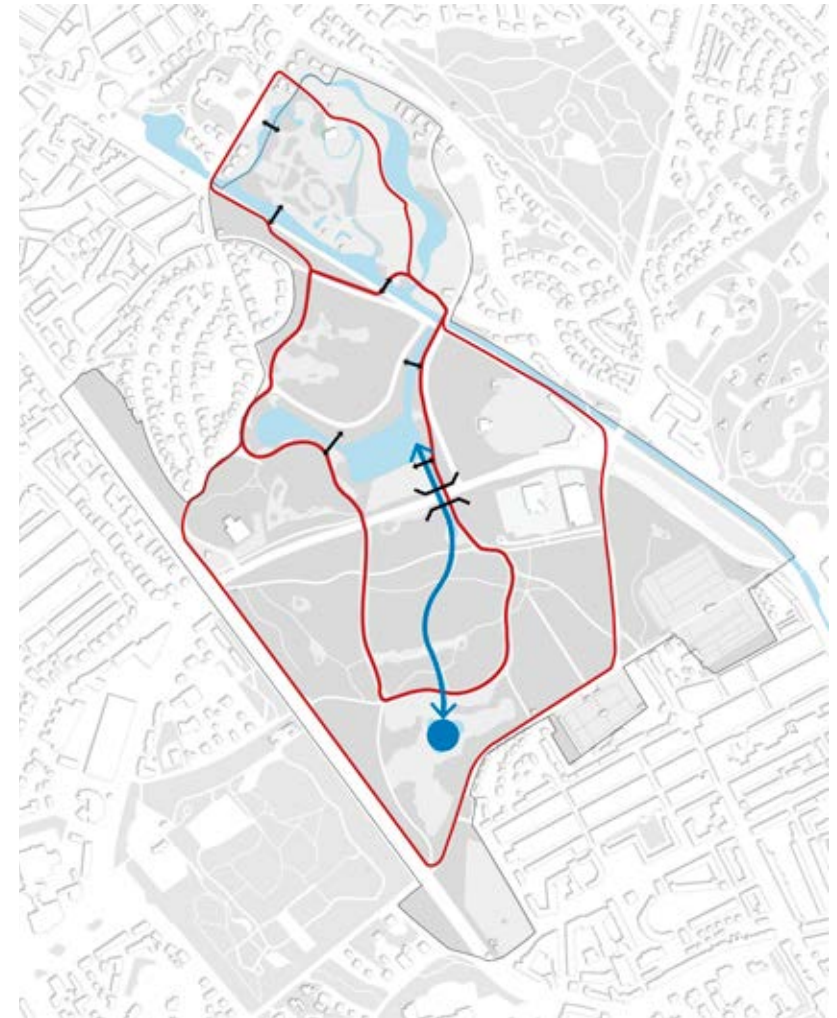
3 PARKEN KOMEN SAMEN IN HET INTERNATIONAAL PARK

Binnenkort wordt het mogelijk om de groene zone langs
de Scheveningseweg als 1 ruim stadspark te beleven.
Van rozentuin tot duinbos, het komt allemaal samen in het Internationaal Park.

sterke verbindingen

- Om de drie parkgebieden overtuigend te verbinden tot een stadspark, moet de structuur op een paar belangrijke punten worden gewijzigd.
- Allereerst wordt het water doorgetrokken naar het zuiden (de Scheveningse Bosjes), zodat het overal een centraal element vormt. Langs het water kun je van het ene naar het andere park lopen.
- Ook vormt het bestaande water op veel plekken een barrière. Door het aanleggen van een serie bruggen wordt de doorloopbaarheid van de parken sterk verbeterd.
- Dankzij het water en de bruggen wordt het mogelijk een helder vormgegeven hoofdroute vorm te geven, waarlangs de belangrijkste parkfuncties liggen.

Het water wordt doorgetrokken naar de Scheveningse Bosjes.

De nieuwe bruggen komen er om de parken aan elkaar te verbinden en het wandel-, hardloop- en fietsrondje mogelijk te maken.

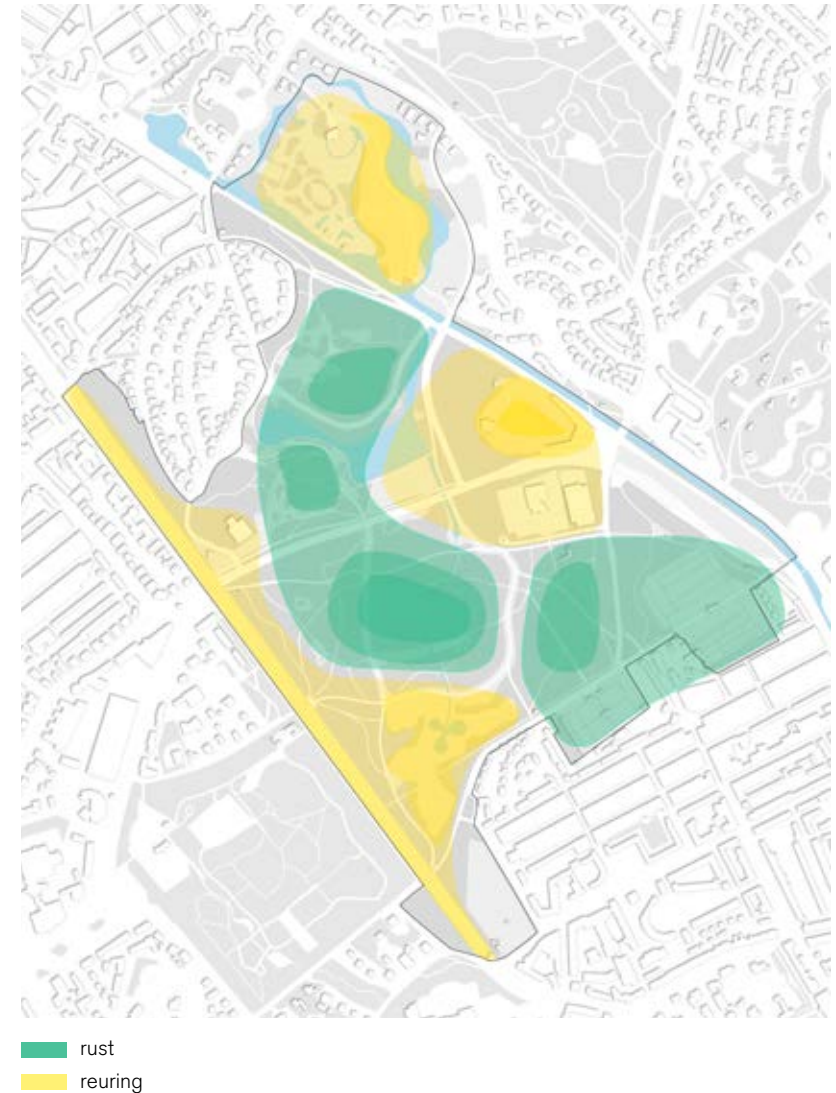
Een viaduct bij de B.M. Teldersweg verbindt de parken fysiek aan elkaar.

Hardlooprondje

rust en reuring

- Het Internationaal Park is zowel voor de pleziermaker als voor de rustzoeker. Daarom is er een zonering voor de toe- en afname van parkactiviteiten en -elementen.
- De ambitie voor 'meer reuring' is om hier echt het hele jaar door een levendig, sociaal en spannend stadspark te maken met behoud van "intiem" karakter.
- De ambitie voor 'meer rust' is om hier juist de ruimte te geven aan de schoonheid van de natuur en een plek te bieden waar je de stad kunt ontvluchten.
- Beide ambities hebben ook hun grenzen. De levendigheid blijft altijd kleinschalig en intiem, en de natuurlijkheid blijft altijd in dienst van de parkbezoeker.

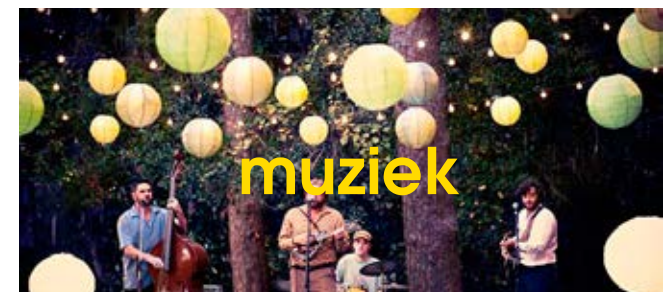
Rust: open plek in het bos.

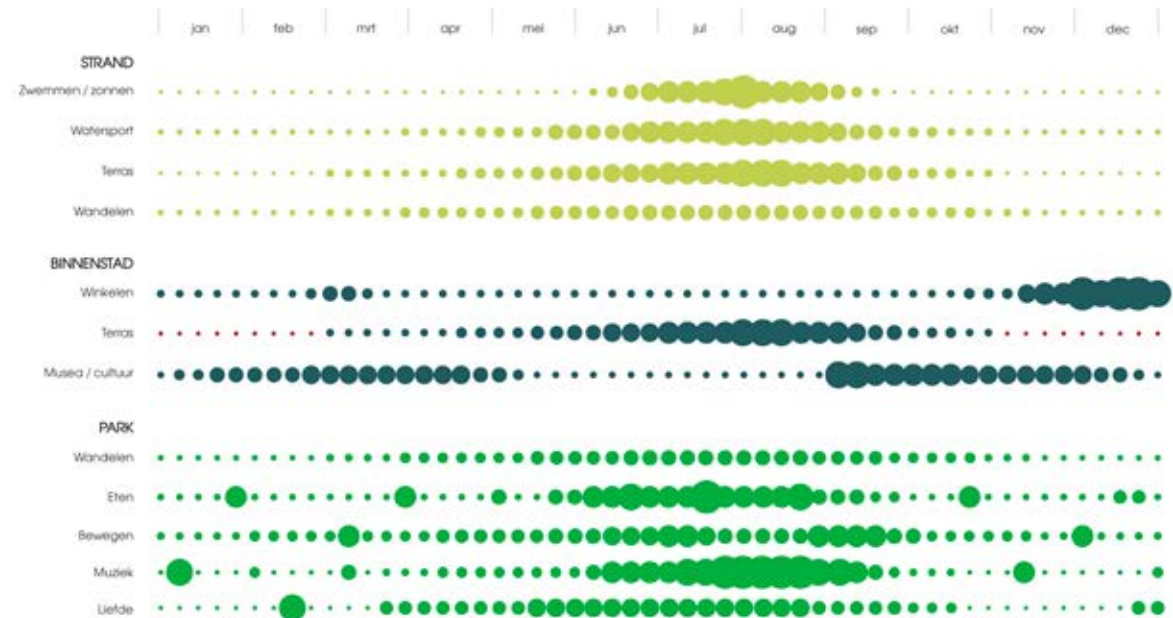
Reuring: de Parade in het Westbroekpark.

universeel programma

- Het park moet mensen van verschillende culturen met elkaar verbinden op een laagdrempelige manier, als de ontspannen tegenhanger van instituten zoals het Strafhof.
- Daarom wordt ingezet op een aantal thema's die mensen over de hele wereld weten te waarderen, en waar juist de verschillen per land van toegevoegde waarde zijn: sport, liefde, voedsel en muziek. Denk bij sport aan: hardlooproutes, bootcamp clubs, skatevoorzieningen en speel- en sportvelden. Het thema voedsel vertaalt zich onder andere in een food truck festival en kleinschalige horeca. Het thema liefde verlangt romantische plekken en routes in het park. Het rosarium, de nieuwe bruggen en de uitkijktoren zijn hiervoor heel geschikt. Denk bij muziek aan kleinschalige parkkamerconcerten, een piano in het park en intieme optredens zoals bij de Waterkant.
- Het programma wordt niet volledig vastgelegd, maar moet in de loop van de tijd groeien en meebewegen met de interesses van het moment. Daarom is er voor nieuw programma een aantal toetsstenen opgesteld. Als het programma hieraan voldoet, is het goed.
- Geluk zit in de kleine dingen. Het eerste ijsje van het jaar, een goede kop koffie, elkaars hand vast houden en die vijf kilometer nèt even sneller rennen dan de vorige keer. De thema's waar de programmering op gebaseerd is, richt zich op het samen brengen van mensen in het vieren van klein geluk.
- Bijvoorbeeld, de Parade en het Trekfestival die al in het park georganiseerd worden passen perfect binnen dit profiel. Een kleine horecagelegenheid waar je croissantjes, biologische broodjes en goede koffie kunt halen past hier in, een loempiakraam niet. Een groot openlucht schaakbord: ja. Een paintballtoernooi: nee. Bootjesverhuur: ja! Lawaaierige extreemsport: nee.
- Wat bijzonder goed bij de programmering past zijn samenwerkingen met de omliggende musea. Kunst en natuur kunnen elkaar zo ontmoeten op een eigentijdse en inspirerende manier. Denk daarbij aan werken van de Haagse School, levensgroot afgebeeld in het park. Tussen de bomen of in het water.

- Het Internationaal Park biedt complementair programma ten opzichte van het strand en de binnenstad.
- Het park heeft in elk seizoen wat anders te bieden; evenementen worden door het hele jaar heen geprogrammeerd, rekening houdend met de rust & reuring zonering, en sluiten zo goed mogelijk aan op de mogelijkheden die elk seizoen biedt.

Naast het programma dat de binnenstad van Den Haag en het strand biedt, voegt het park een jaarrond complementair programma toe. Met vast en tijdelijk programma wordt het Internationaal Park een levendige centrale plek.

Het park heeft in elk seizoen wat anders te bieden.

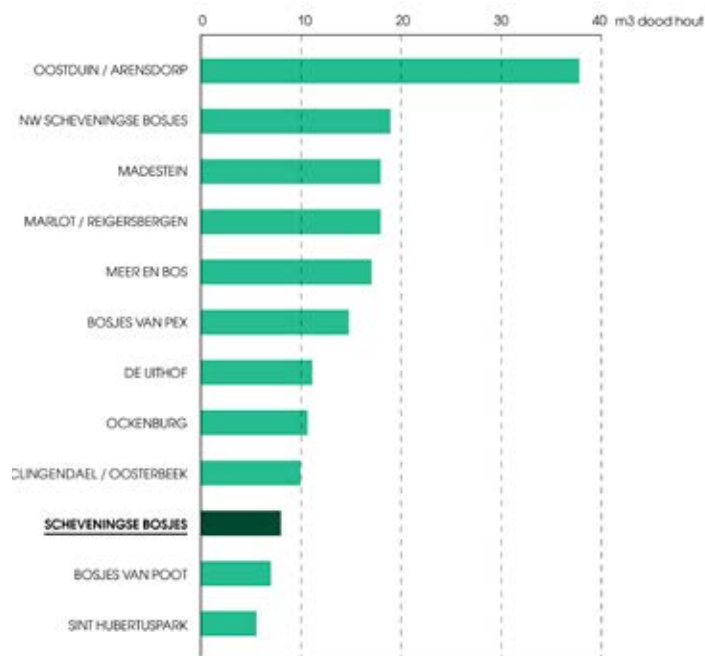
meer hoogwaardige natuur en biodiversiteit

- De natuurwaarden van de drie parken worden versterkt.
- De soortensamenstelling van de natuur kan veel meer gedifferentieerd worden en aantrekkelijker.
- Ten opzichte van andere Haagse parken scoort het gebied op dit moment slecht. De getoonde gegevens van boomsoorten en het aandeel dood hout zijn slechts twee indicatoren, maar een wandeling door het park leert dat de beplanting op veel plekken zeer monotoon en onaantrekkelijk is.
- Een belangrijke stap is om het bos uit te dunnen,

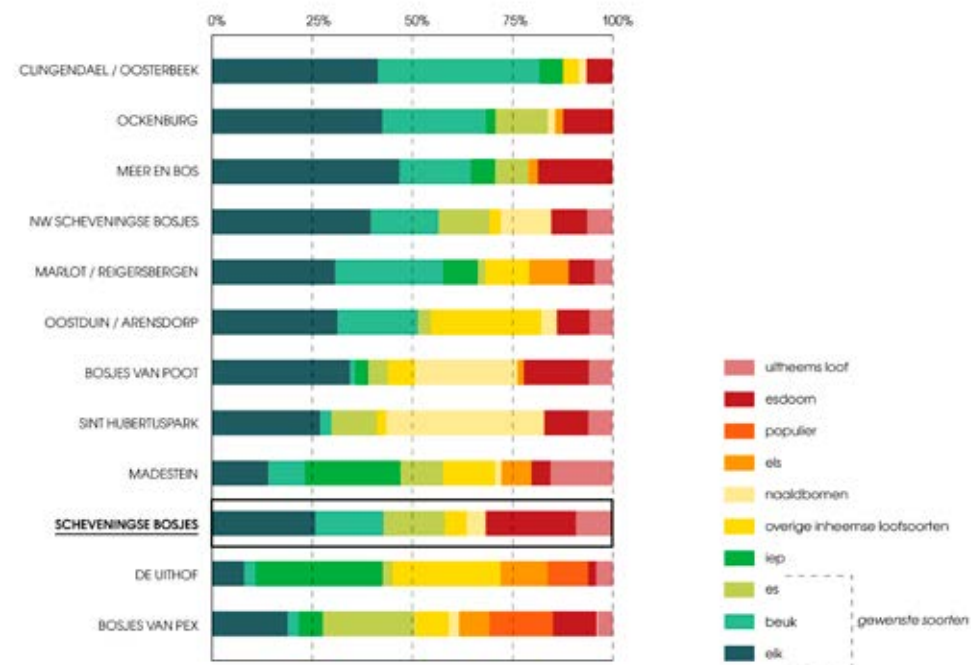
zodat er meer ruimte komt voor ecologisch waardevolle soorten, en een betere balans tussen bomen, struiken en planten.

- De nieuwe beplanting komt voor een deel zelf op maar kan op belangrijke plekken worden aangeplant.
- Daarnaast mist het park bloeiende beplanting, die door het jaar heen voor kleur zorgt.
- In de rust-gebieden wordt voorrang gegeven aan meer natuurlijke beplanting, terwijl er in de reuring-gebieden juist veel plek is voor tuinachtige beplanting.

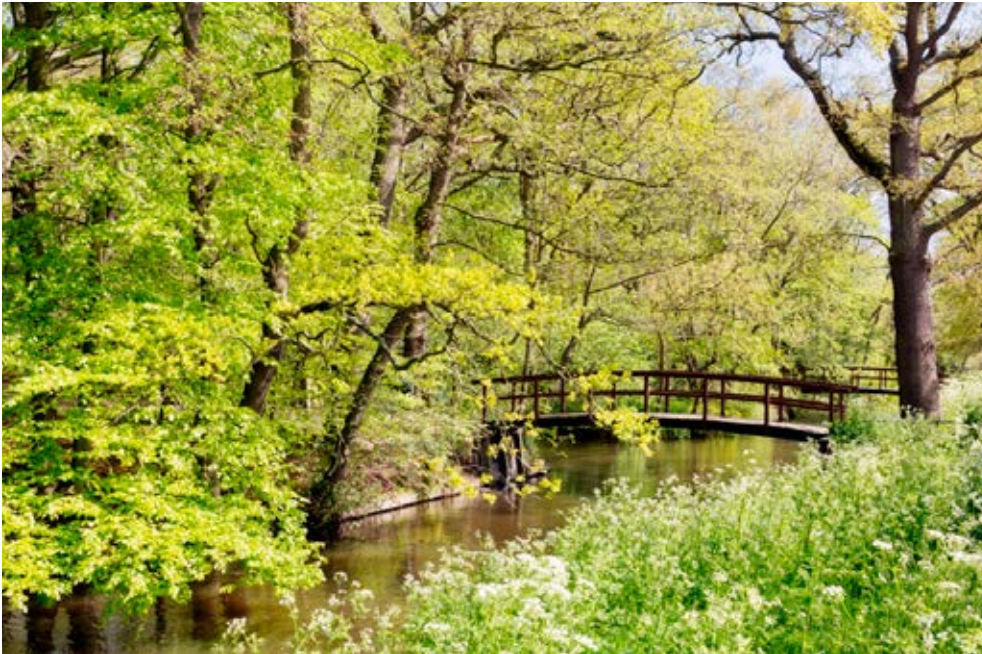
- Om de natuur te ontlasten in de rustgebieden moet de betreding door loslopende honden worden verminderd. Om dit te bereiken wordt een centrale hondenuitlaatplaats gemaakt die zo aantrekkelijk is dat alle hondenbezitters hier vrijwillig heen gaan.

Dood hout (bron: Haagse Bossen, Gemeente Den Haag)

Soortensamenstelling (bron: Haagse Bossen, Gemeente Den Haag)

Het streefbeeld moet een hoogwaardig bos zijn met meer eiken en lindes.

Open plekken zorgen voor meer ecologische gradienten in het bos.

Dood hout levert een grote bijdrage aan de biodiversiteit.

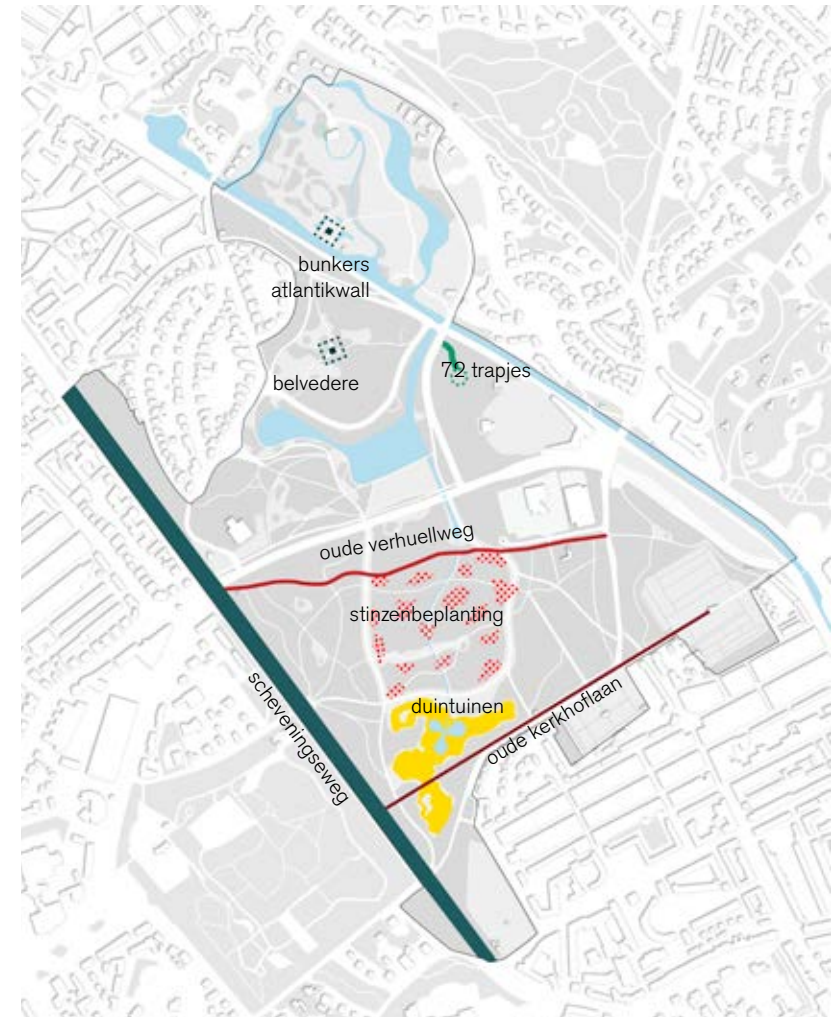
Meer ruimte voor bijzondere ondergroei zoals stinzenbeplanting.

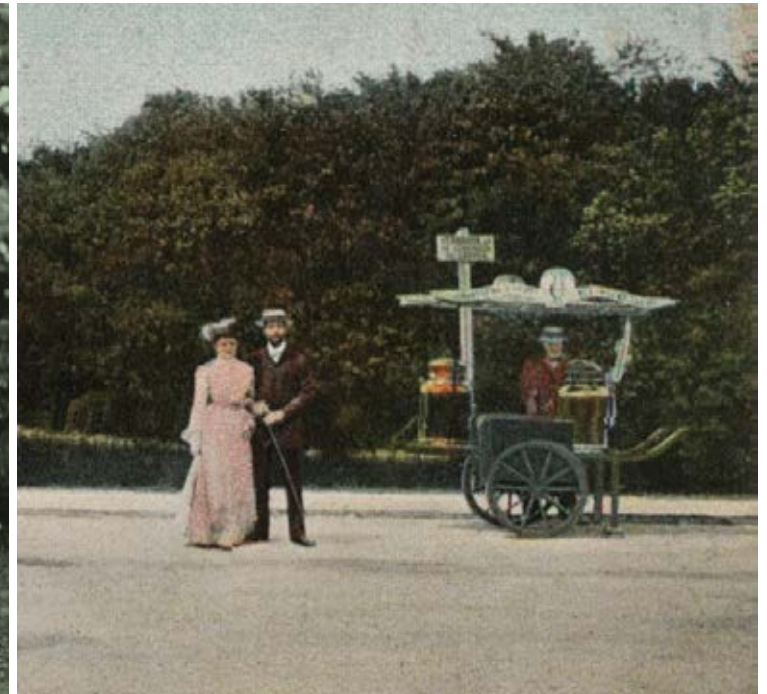
cultuurhistorie als inspiratie en magneet

- Het park was vroeger mooier en statiger dan nu.
- De elementen die ooit in het park aanwezig waren vormen een belangrijke inspiratie voor de nieuwe ingrepen in het park.
- Een belangrijke ingreep is de transformatie van de Scheveningseweg. De weg viert dit jaar haar 350-jarige bestaan en was ooit een statige bomenlaan van stad naar strand. In de toekomst wordt dit weer een statige laan wat de historie en de verbinding benadrukt.
- Ook de kwetsbare, tuinachtige uitstraling die het park vroeger op sommige plekken had, moet weer worden teruggebracht.

Cultuurhistorische elementen zijn goed terug te zien op deze kaart uit 1895 (bron: Gemeente Den Haag).

historische beelden van het gebied

communicatie voor betrokkenheid

- De invloed van het park reikt verder dan de parkbegrenzing. Door middel van een print- en digitale campagne worden inwoners en bezoekers van Den Haag bekend gemaakt en uitgenodigd naar het International Park.
- Het is belangrijk om door middel van de communicatie vooral de buurtbewoners en de (toekomstige) bezoekers mee te nemen in het proces van het park.
- De communicatie is een integraal onderdeel van het planproces. De communicatie komt niet enkel na het parkontwerp maar zorgt voor betrokkenheid van de bezoekers en de buurt tijdens het proces.
- Het doel van de communicatie is om het park in de *hearts & minds* van bewoners en bezoekers van Den Haag te krijgen.

DE CHARME VAN VROEGER KOMT TERUG IN HET INTERNATIONAAL PARK

Flaneren over de Scheveningsweg, kilometers ver kijken
vanaf de Belvédère en theedrinken op chique terrasjes.
Het Internationaal Park wordt een Haags stadspark met de
allure van vroeger in een jasje van nu.

Scheveningseweg

Parkentrees

Duintuinen

Speelvijver

Uitkijktoren

Viaduct B.M. Teldersweg

Rondje

Bosbeek

Bruggen

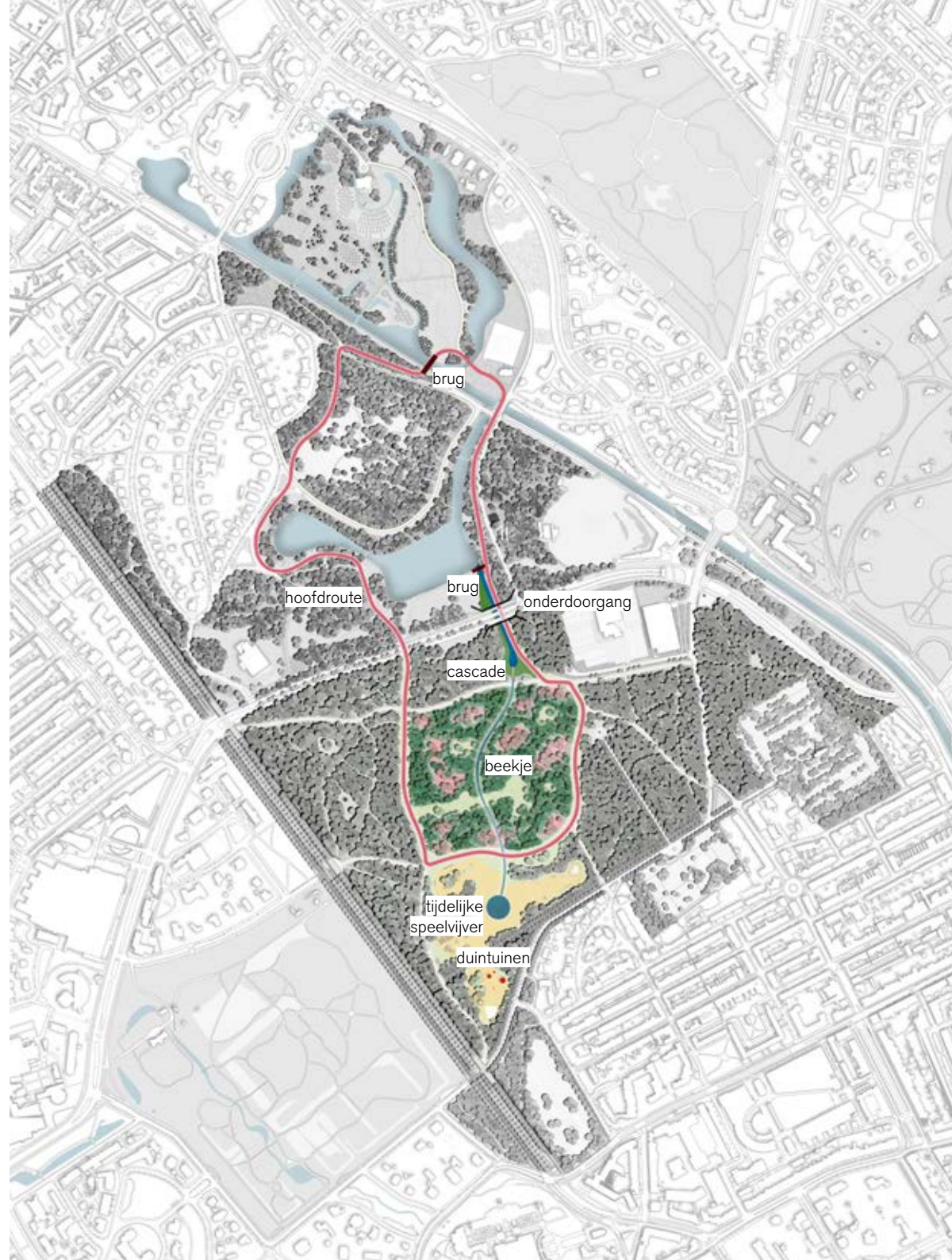
Bosomvorming

eerste
prioriteiten

eerste prioriteiten

- De eerste investeringen in het park moeten een aantal dingen bewerkstelligen: ze moeten ervoor zorgen dat aan de basisvoorwaarden voor een goed functionerend stadspark wordt voldaan en ze moeten de toon zetten voor verdere ontwikkeling, qua allure, thematiek en ook speelsheid. Het moet mensen nieuwsgierig maken naar wat er nog gaat komen.
- Naast de investeringen, die in de plankaart op de pagina hiernaast staan gevisualiseerd, moeten er grote veranderingen plaats gaan vinden in het beheer van het gebied.
- Naast de grote veranderingen gaan juist ook kleine elementen de sfeer maken: met dit zogenaamde sterrenstof worden de parkruimtes van een nieuwe laag voorzien
- In het park staan nu al veel gedoneerde elementen. Deze visie maakt een aanzet voor een bruidsl lijst, die deze traditie voortzet: bruggen, banken en stinzenplanten kunnen door bewoners of instellingen worden gedoneerd aan het park.
- De eerste grote ingrepen zijn:
 - De hoofdroute (het rondje) van ca 3 km;
 - Een nieuwe brug over de Willemsvaart en een nieuwe kleine brug aan de zuidzijde van de Waterpartij;
 - De onderdoorgang bij de B.M. Teldersweg;
 - Het doorgetrokken van het water, het beekje en de cascade;
 - De duintuinen met programma;
 - Een tijdelijke versie van de speelvijver.
- Met de eerste stap worden de drie parken met elkaar verbonden en wordt de ambitie getoond van de langetermijnvisie.
- De meeste investeringen worden gedaan in het gebied waar het meest kan worden bereikt en nodig is: de Scheveningse Bosjes.
- In deel 2 (richtlijnen) staan de ingrepen nader uitgewerkt.

bestaande kwaliteiten benutten en uitbouwen

- Er zijn veel plekken in de parken die mooi of interessant zijn. Alleen niet iedereen weet dat. In de communicatie van het park kunnen deze plekken beter onder de aandacht gebracht worden.
- Hetzelfde geldt voor de activiteiten en festivals die worden georganiseerd.
- Een aantal bestaande functies kunnen beter en hebben een upgrade nodig.

Florenzia ijs in het Westbroekpark op een zonnige dag.

Hutten bouwen bij de zandspeelplaats in de Scheveningse bosjes.

Statige bomenlaan in de Scheveningse Bosjes,

Horeca en bootjesverhuur bij de Waterkant in het Westbroekpark.

grote onderhoudsoperatie

- Beheer en onderhoud is cruciaal voor het slagen van het park
- Er zijn twee dingen nodig: een eenmalige, grondige onderhoudsbeurt en een structurele verhoging van het onderhoudsniveau.
- Het groot onderhoud richt zich zowel op de harde elementen (verharding en parkmeubilair) als op de vegetatie; het versterken van de natuurwaarden.
- De structurele verhoging van het beheerniveau concentreert zich op een aantal belangrijke plekken.

Het verwijderen van ondergroei op specifieke plekken waar veel opstand van esdoorn en bramen is.

Op specifieke plekken zichtrelaties versterken.

Bestaande bestrating opwaarderen.

Park opruimdag.

sterrenstof

- Om het tuinachtige karakter van het Internationaal Park te versterken, wordt er sterrenstof uitgestrooid over het park: kleine niet-gestandaardiseerde elementen die verwondering en/of gebruik uitlokken
- Dit kunnen tijdelijke elementen zijn, die niet worden vervangen als ze kapot zijn.
- Voor de vervaardiging hiervan kunnen kunstenaars en designers worden uitgenodigd.

Het planten van stinzen.

Meer gewenste inheemse boomsoorten planten.

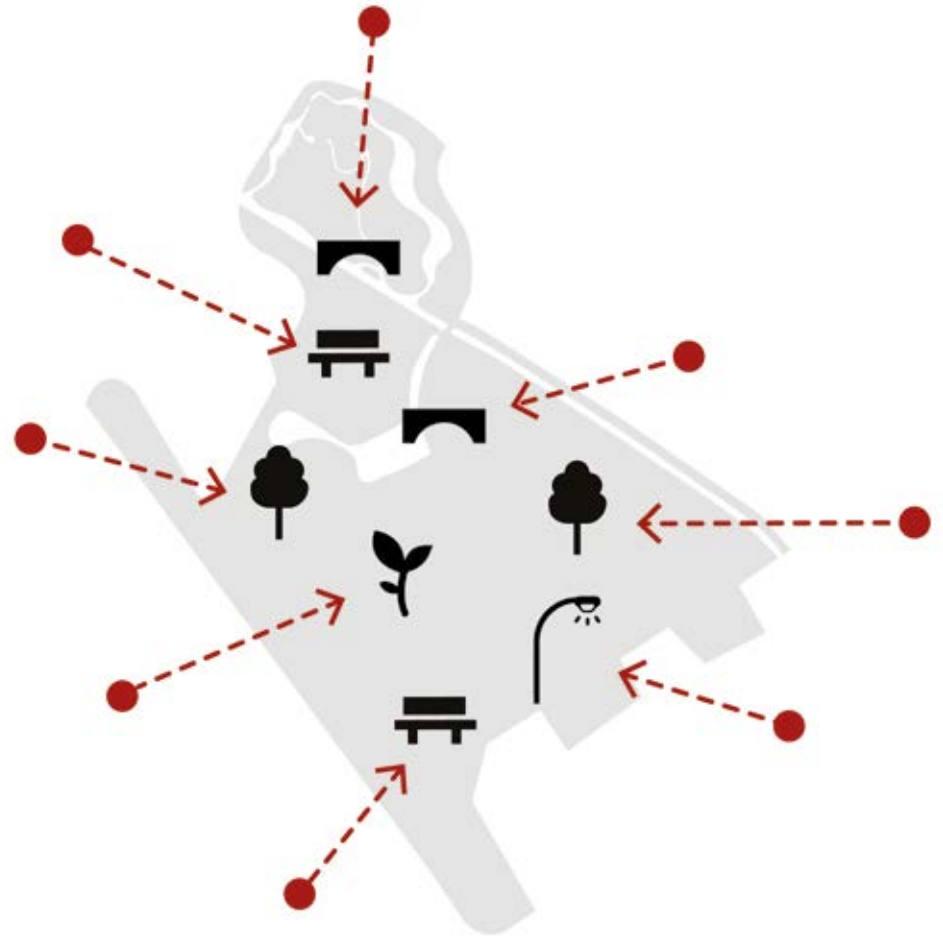
Kleine ontwerp toevoegingen zoals een pop-up bankje.

Een drinkwaterpunt plaatsen.

bruidslijst voor gulle gevers

- Een deel van de parkelementen kan worden gesponsord door derden: bewoners, instellingen en bedrijven die een band hebben met het park of dit deel van Den Haag.
- Een belangrijke groep potentiële donateurs zijn de ambassades die zicht in de omgeving van het park bevinden.
- Om mensen tot sponsoring te verleiden wordt een “bruidslijst” opgesteld. Hierop staan dure en minder dure dingen: van 100 bloembollen tot een bank tot een brug.

Bankjes

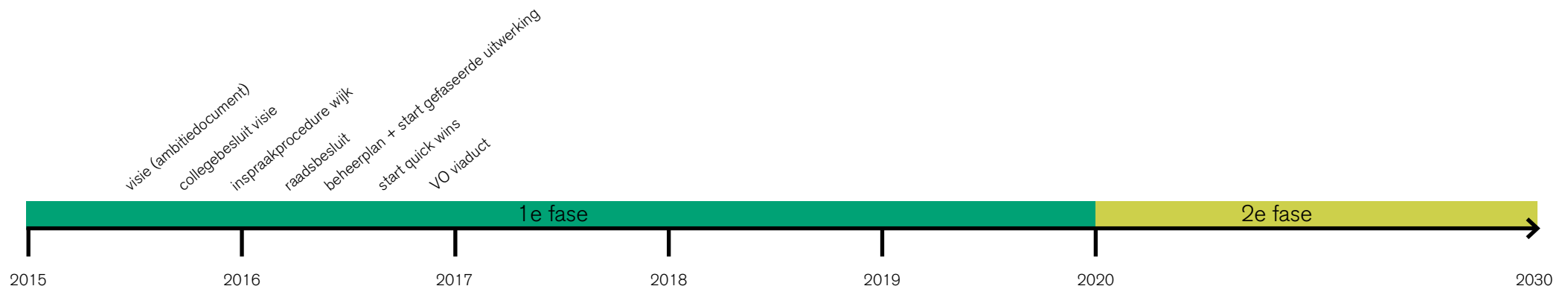
Bruggen

Beplanting en bomen

parkproject en partijen

- De visie is de eerste stap.
- Hierna volgt het ontwerp van de eerste ingrepen; 1^e fase uitwerking (van 2016 tot 2020).
- Parallel hieraan wordt er gezocht naar aanvullende financiering.
- Tegelijkertijd worden er crowdfunding acties opgestart.
- Tijdens de 1^e fase wordt actief de buurt, de omgeving en de stad geïnformeerd en geënthousiasmeerd voor (extra) programmering en het promoten van het stadspark.
- Het beheerplan van het Internationaal Park zal medio 2016 gereed zijn inclusief financiële paragraaf.
- Bij de uitwerking van de projecten in de 1^e fase zullen belanghebbenden worden betrokken op het participatie niveau adviseren.
- Waar mogelijk worden onderdelen van het plan meegenomen in andere projecten, zoals bij de Scheveningseweg in combinatie met tramlijn 1.
- Nadat de eerste fase in 2020 is afgerond, volgen de overige projecten.
- Gemeente Den Haag heeft de regie.
- Het is de bedoeling om zoveel mogelijk partijen te betrekken bij de realisatie van dit park.
- Omdat de ambitie natuurlijk verder reikt dan de beschikbare budgetten, worden er partijen gezocht die mee kunnen investeren.
- Maar nog belangrijker is dat het een park voor mensen is, en dat deze moeten worden betrokken om het park tot een succes te maken.

Samenwerking en betrokkenheid van verschillende partijen bij het project.

DEEL 2

RICHTLIJNEN

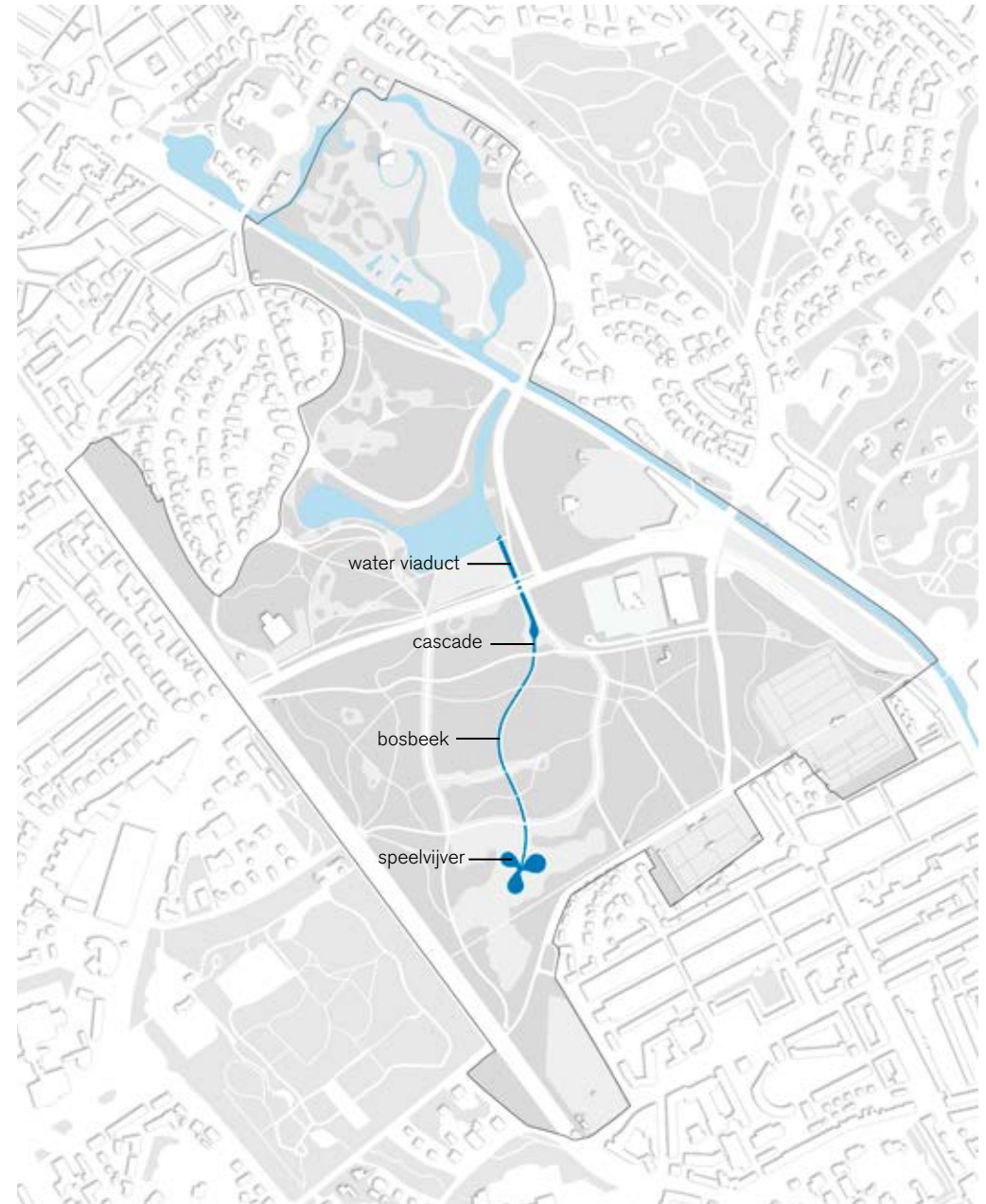

introdunctie

- In 2030 is Den Haag een uniek stadspark rijker. Met mooie paden flaneer je van het Rosarium door het bos, via de Scheveningseweg naar het Vredespaleis.
- Deze visie wordt werkelijkheid als er ook vanaf nu gestuurd wordt op de kwaliteit van producten en uitvoering. In 2016 start de gemeente met de eerste duidelijke elementen om het park nieuw leven in te blazen. Maar in de toekomst gaan ook betrokken instellingen, ambassadeurs en misschien wel de basisschool van om de hoek een investering doen in het park. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het park een eenheid blijft en ingrepen op niveau?
- Hiervoor zijn richtlijnen opgesteld. De uitgangspunten van de visie zijn vertaald in concrete randvoorwaarden waar ingrepen in het park aan moeten voldoen.

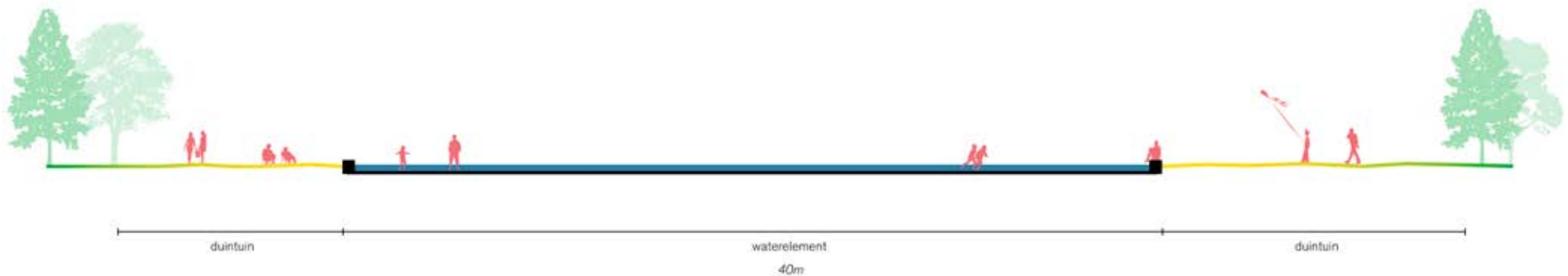
waterstructuur

- Water speelt een belangrijke rol in het Westbroekpark en de Waterpartij. In de Scheveningse Bosjes is op dit moment nog geen water. Door het water van de vijverpartij (Waterpartij) onder de B.M. Teldersweg door te trekken, wordt het een verbindend element in de drie parken.
- In elk parkdeel heeft het water een andere rol en een ander uiterlijk. In het Westbroekpark zorgt het voornamelijk voor een scheiding tussen verschillende zones. Bij de Waterpartij vormt het juist de centrale lege ruimte, waar alles op gericht is. In de Scheveningse Bosjes is het water veel kleinschaliger en wordt het een attractieve lijn.

speelvijver

- De Speelvijver is een kunstmatige waterpartij, die op zonnige dagen gebruikt kan worden voor waterspelen en in een strenge winter om te schaatsen.
- De waterdiepte is nergens meer dan 50cm, zodat de vijver veilig is voor kinderen en met vorst snel bevroest.
- De waterkwaliteit is die van zwembadwater.
- De oppervlakte is tussen de 2000 en 3000 m².
- De vijver wordt omsloten met een zitrand.

Park Spoor Noord, Antwerpen

Boston Common, Boston

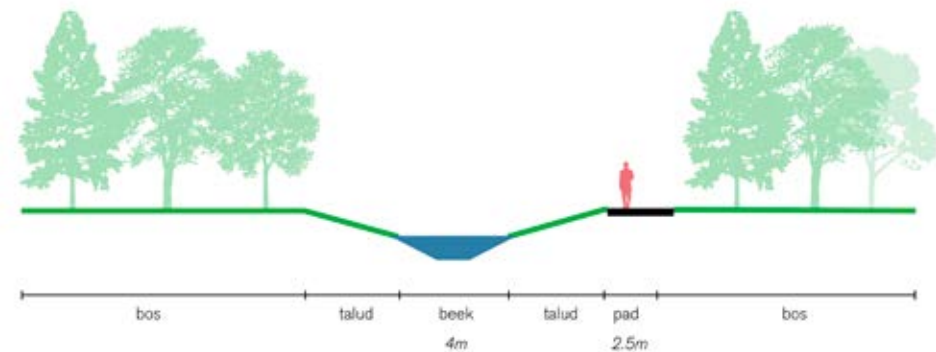
Westerpark, Amsterdam

De duintuinen is een plek voor jong en oud met de speelvijver en de food trucks.

bosbeek

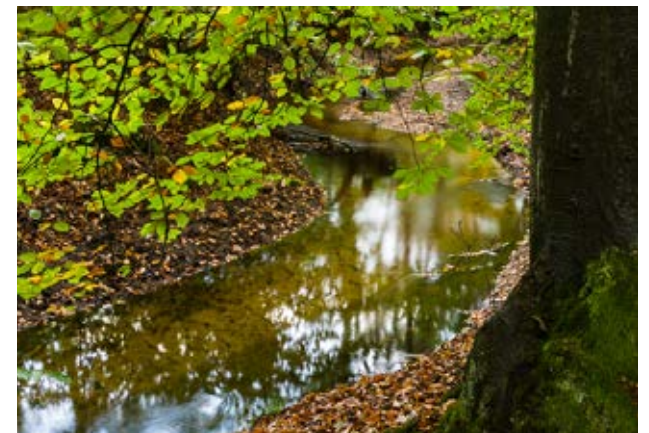
- De bosbeek is een ondiepe waterloop van 2m breed, die door het bos meandert. Het is de wateraanvoer van de cascade en de waterloop die onder de B.M. Teldersweg doorloopt.
- De bosbeek kan droogvallen in de droge maanden. Aan de kant van de duintuinen wordt water in de beek gepompt, dat in de richting van de B.M. Teldersweg stroomt.
- Langs de randen van de beek is geen pad, maar wel de mogelijkheid om over de bosgrond langs de beek te lopen.

Haagse beek bij Zorgvliet, 1911

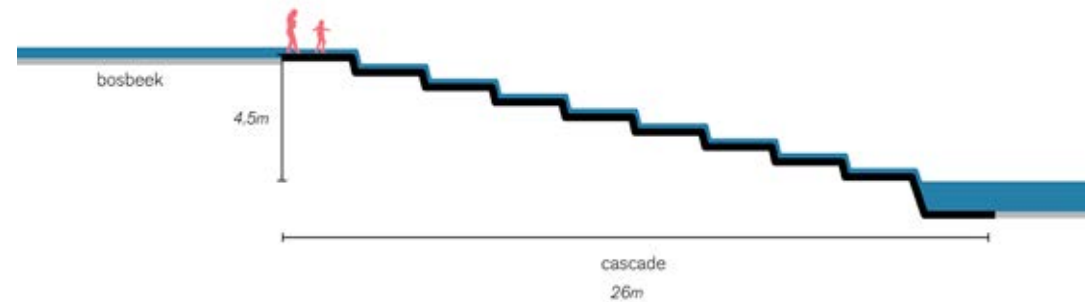
Vrijenbergerspreng, Loenen, Veluwe

Hierdense beek, Veluwe

cascade

- De cascade overbruggt het hoogteverschil tussen de bosbeek en de waterloop onder de B.M. Teldersweg.
- De hoofvorm is een natuurstenen trap, waarlangs het water naar beneden loopt.
- De cascade is toegankelijk.
- Ook de cascade kan droogvallen. Ook dan moet de cascade er aantrekkelijk uitzien.

Loenense waterval, Veluwe

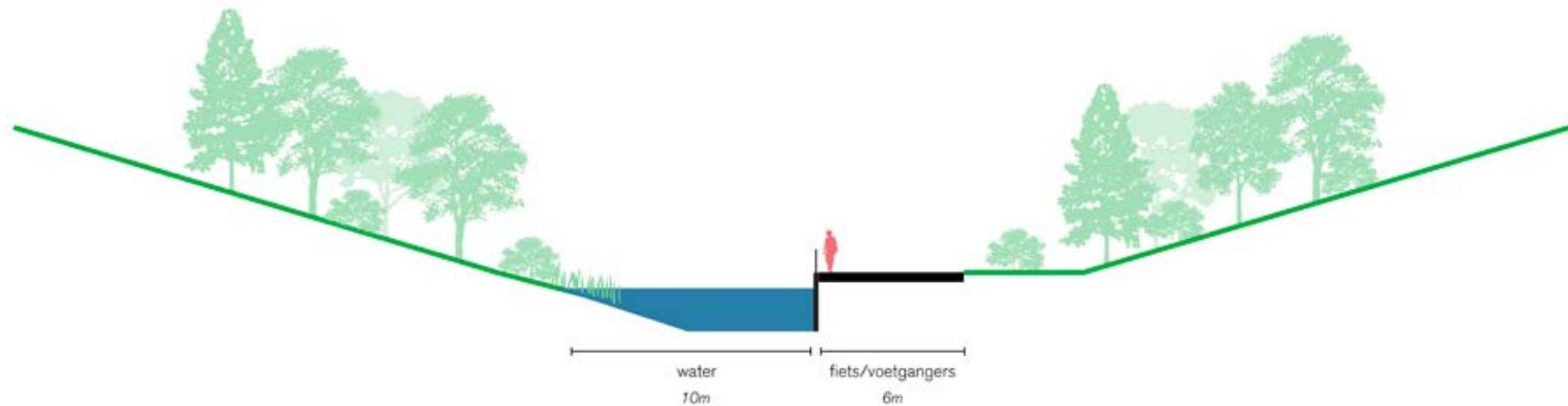
Loenense waterval, Veluwe

Chatsworth cascade, G-B

waterloop

- Op het niveau van de centrale vijver wordt het water onder de B.M. Teldersweg doorgetrokken.
- Het water is minimaal 7 meter, maximaal 10 meter breed en eindigt bij de cascade in een verbreding.
- De taluds van de waterloop zijn in principe natuurlijk en hebben een minimaal verloop van 1:3.
- Uitzondering vormt het viaduct: hier ligt het hoofdpad tegen het water aan en worden ze gescheiden door een kade.

Zanderijvaart, Overveen

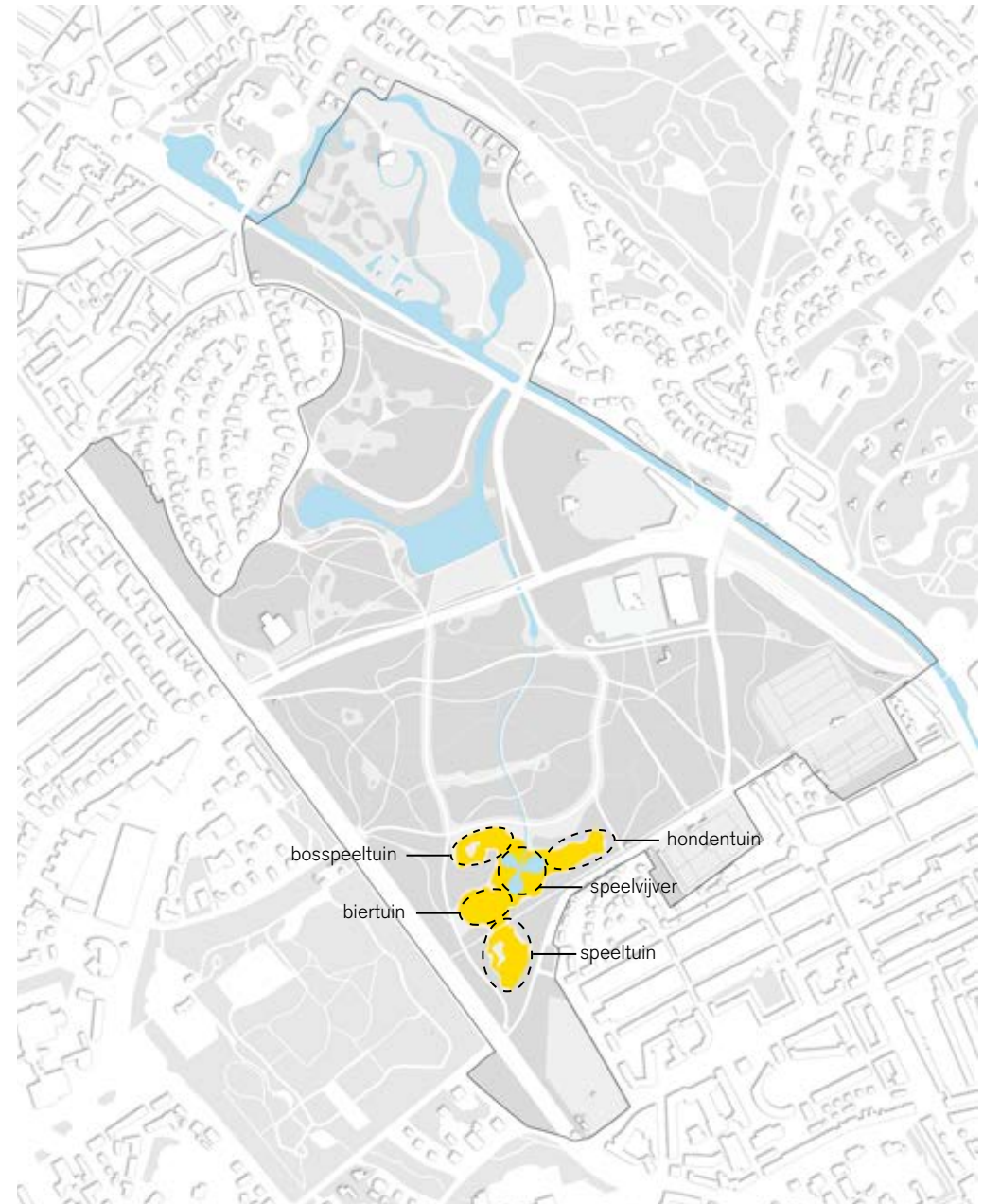
Met een kano of bootje kan tot aan de cascade gevaren worden

Het water wordt breder na het viaduct

duintuinen

- Het oppervlak open zand wordt flink vergroot: van 1,2 naar 3 hectare.
- Er ontstaat een serie van open ruimtes. Dus niet één grote open ruimte, maar meerdere kleinere ruimtes. Deze ruimtes krijgen allemaal een eigen functie.
- De programmering is gericht op alle leeftijden: kinderen van verschillende leeftijden, jongeren, ouders en hondenbezitters.
- De functies zijn: bosspeeltuin, hondenspeelruimte, mobiele horeca, speeltuin, waterspeelplek.
- De hondenspeelruimte moet een heel aantrekkelijke plek worden voor hond en eigenaar. Een goede opstelling van bankjes, eventueel een overkapping en voor de honden veel takken en train-objecten.
- De huidige speeltuin wordt uitgebreid.
- De mobiele horeca is seizoensgebonden. Vanaf de lente tot in het najaar zijn er food trucks,. Je kunt hier eten, drinken en naar een concert luisteren.
- In de Speelvijver staat spelen centraal. Voordat de definitieve versie wordt gebouwd, wordt er een tijdelijke versie gemaakt.

Speeltuin 2.0

Hondenuitlaatveld

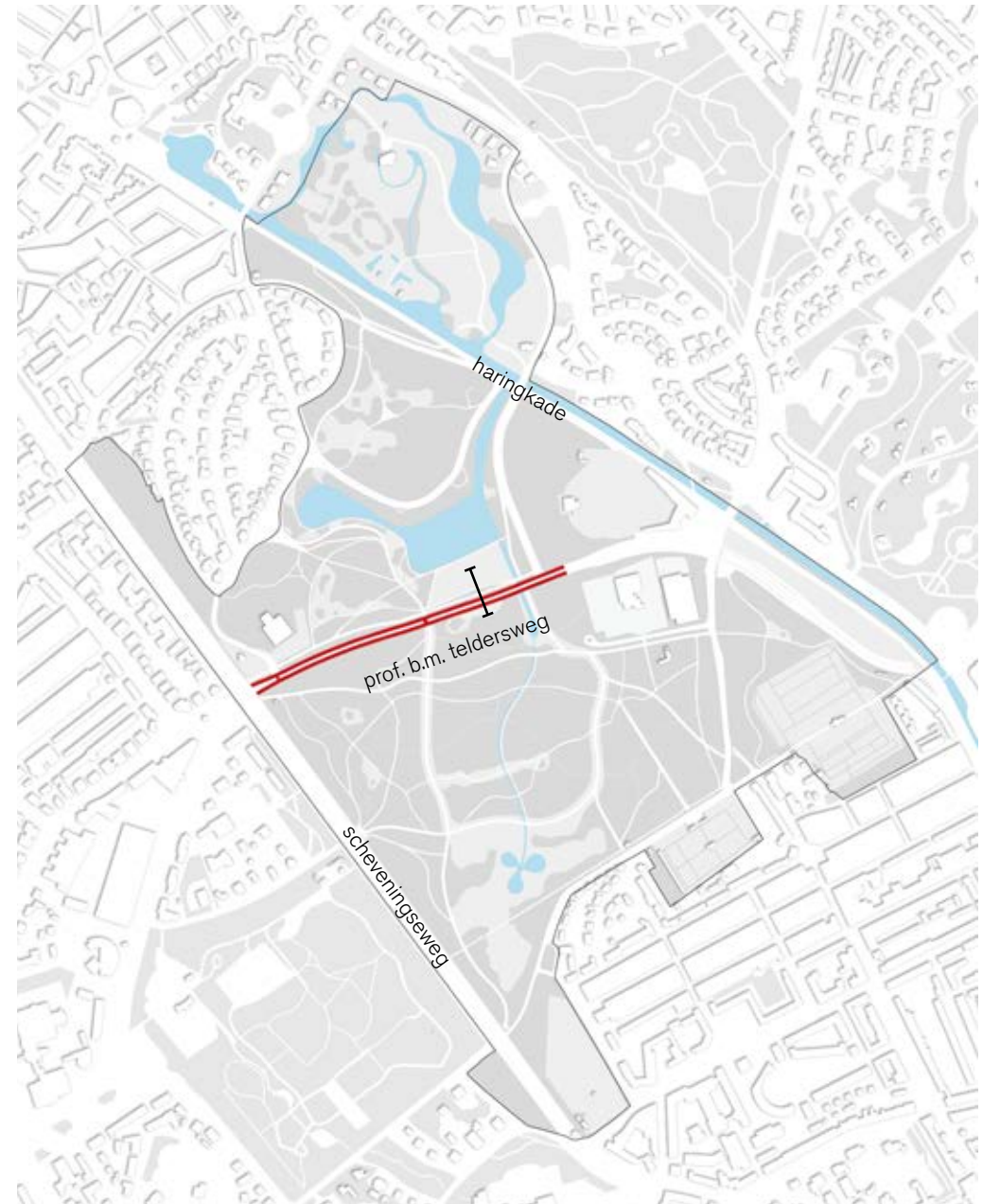
Biergarten met food trucks

Hutten bouwen in de bosspeeltuin

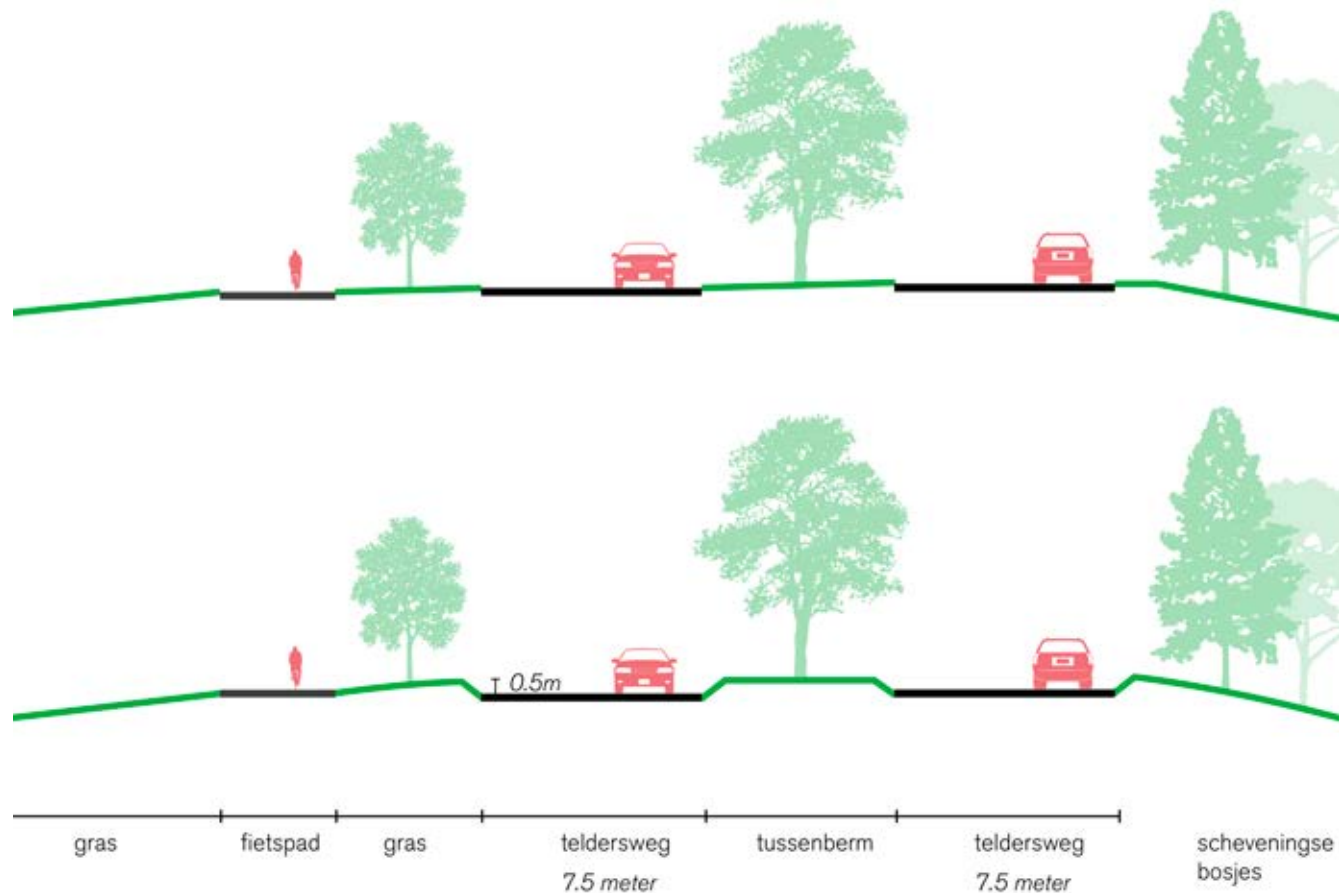
prof. b.m. teldersweg

- Dankzij de B.M. Teldersweg kennen veel mensen de schoonheid van de Waterpartij: voor de automobilist is het uitzicht over de vijver een bijzonder moment.
- Voor de wandelaar is de B.M. Teldersweg de grootste barrière in het park, die het noordelijke en zuidelijke deel op een harde manier van elkaar scheidt.
- De B.M. Teldersweg is een barrière voor de flora en fauna.
- Het autoverkeer is tot ver in het park te horen, waardoor het op weinig plekken echt aangenaam rustig is.
- Om een succesvol park te worden, is het cruciaal om zowel de oversteekbaarheid te vergroten en de geluidsoverlast te doen afnemen.

nieuw profiel

- Om de geluidsoverlast te beperken, wordt aan weersijden van de weg een lage wal aangebracht, die een deel van het bandengeluid absorbeert en het licht van koplampen tegenhoudt. Wel is de wal zo laag, dat het zicht op de vijverpartij voor de automobilist behouden blijft.
- Op de middenberm worden grote bomen aangeplant. Richting de Scheveningseweg wordt de middenberm versmald, zodat hier meer ruimte ontstaat voor fietsers en voetgangers.

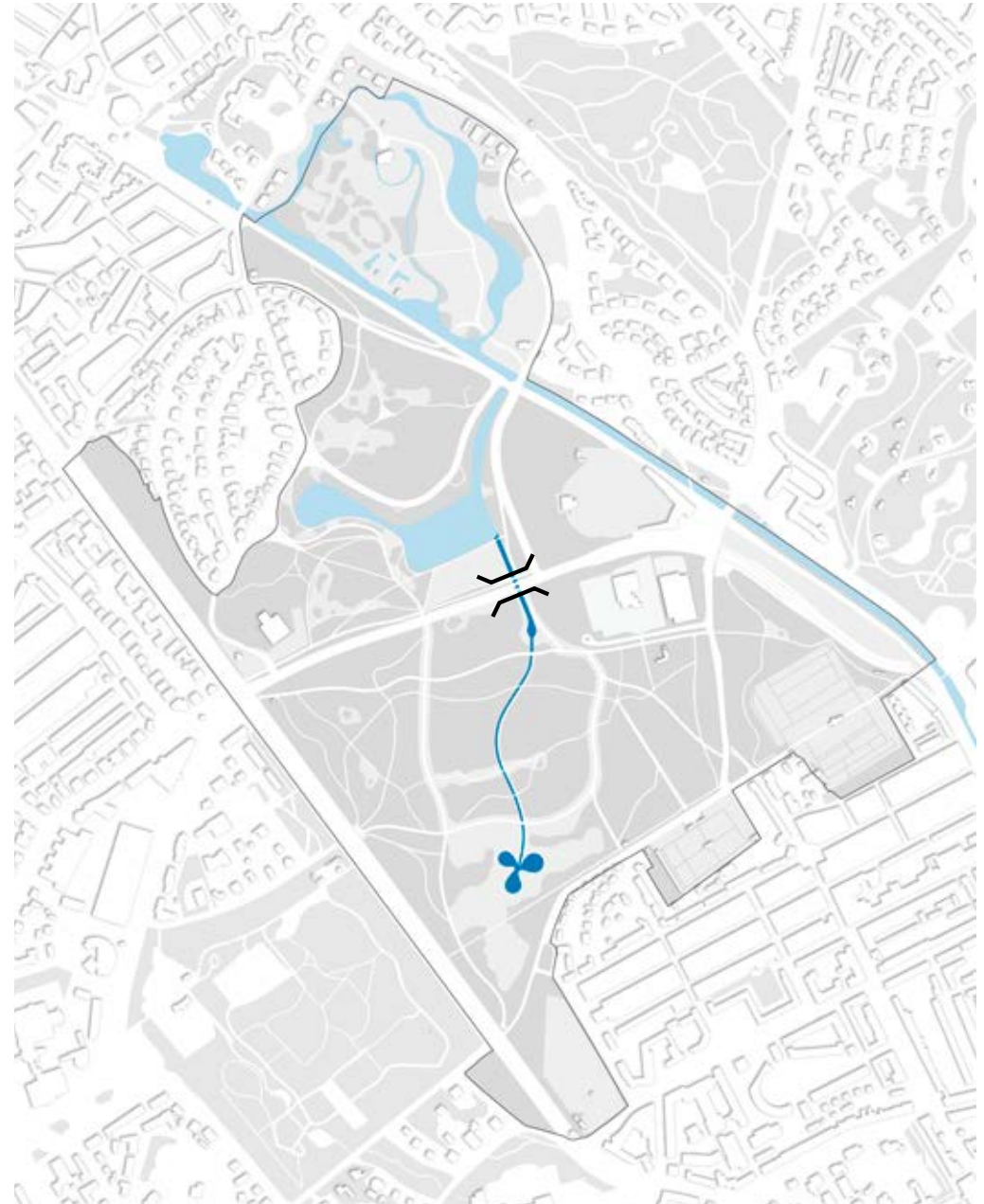
grastaluds bij de trambaan bij Rotterdam CS

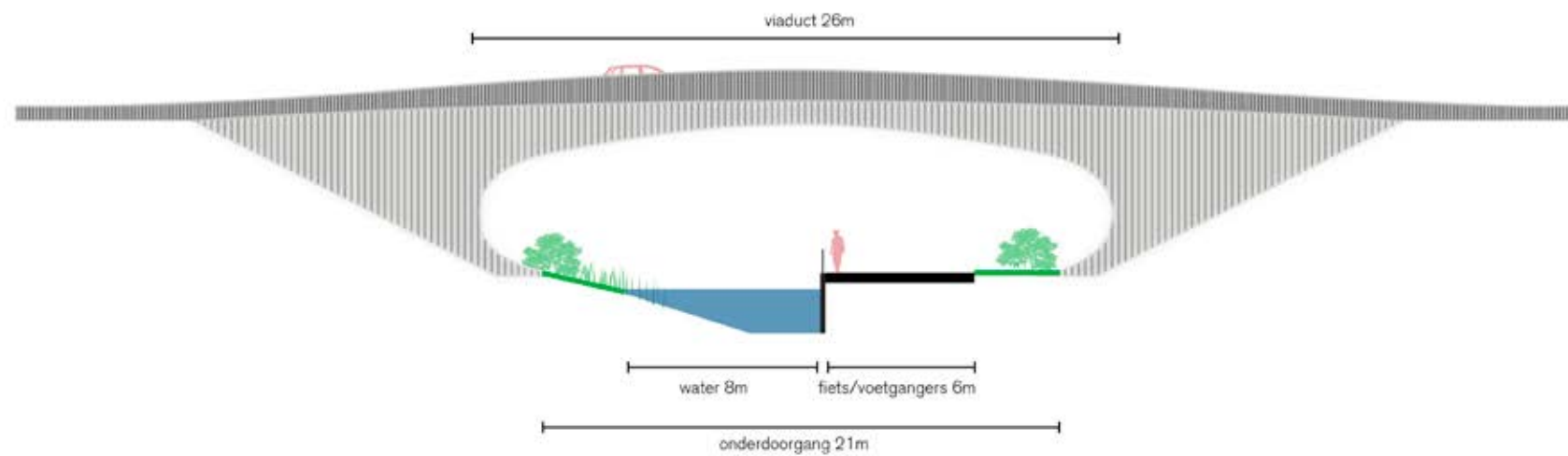

verhoogde grastaluds

viaduct

- Op twee plekken kruist de hoofdroute van het park de B.M. Teldersweg. De oostelijke kruising wordt ongelijkvloers gemaakt, door het parkpad onder de weg door te trekken, samen met het water.
- De onderdoorgang is licht, omdat het niet één groot viaduct is, maar drie losse viaducten waar het licht tussendoor valt.
- Het viaduct is meer een parkobject dan een technisch kunstwerk. Inspiratie vormen de bruggen in Central Park in New York.
- De onderdoorgang van de B.M. Teldersweg vormt een nieuwe verbinding voor flora en fauna.

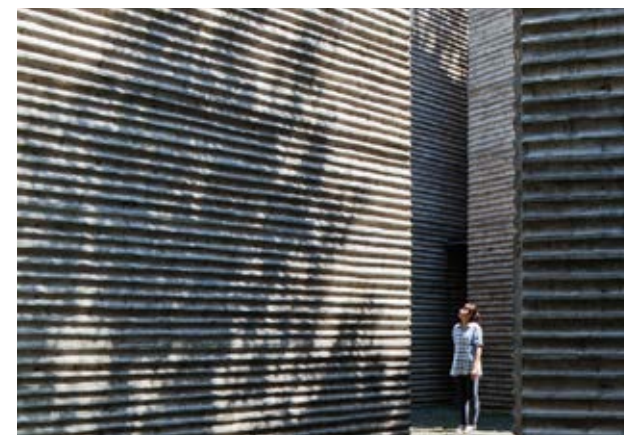

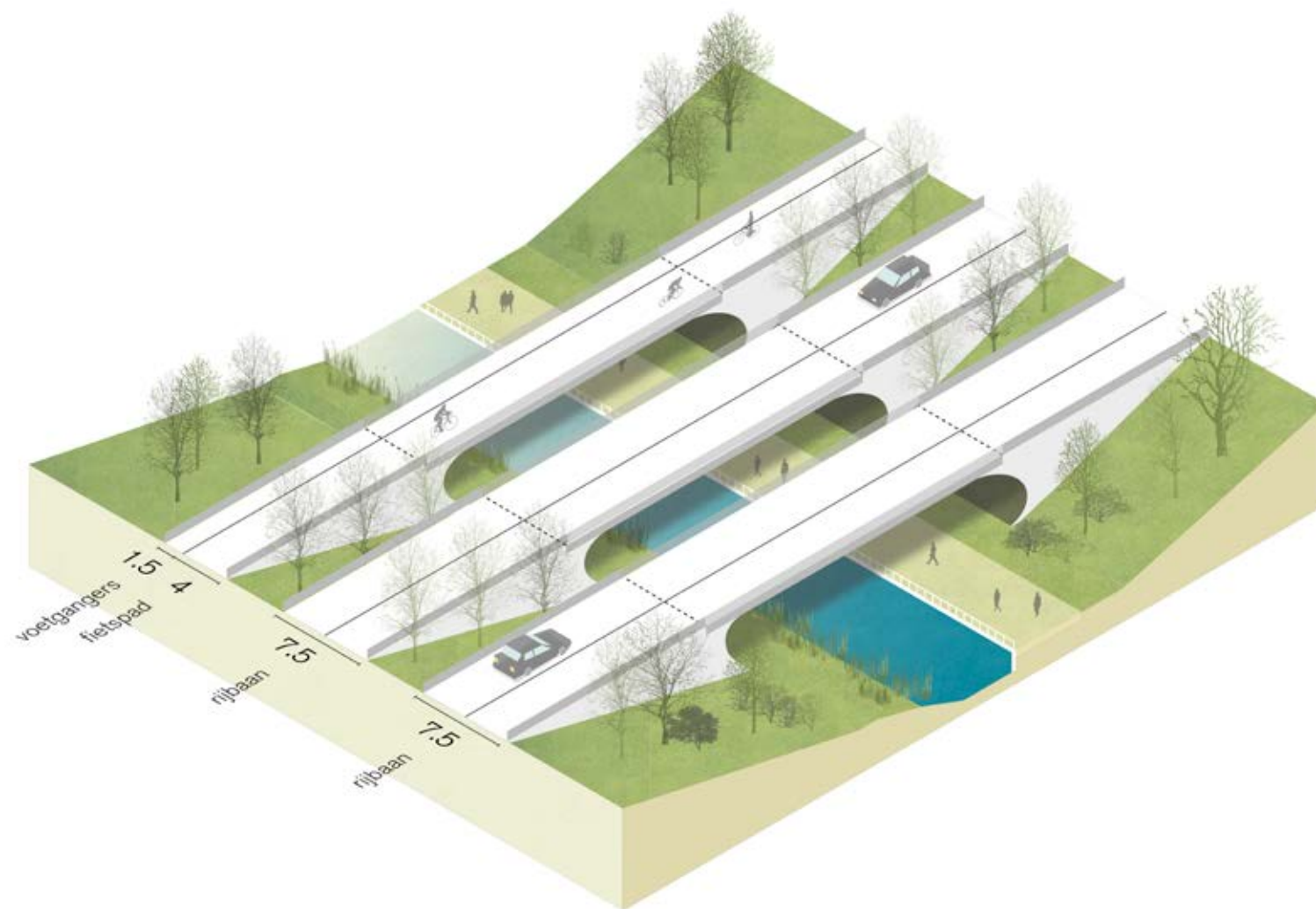
Central Park, New York

Viaduct Beijum Zuid, Groningen

Afdruk beton, Vo Trong Nghia, Vietnam

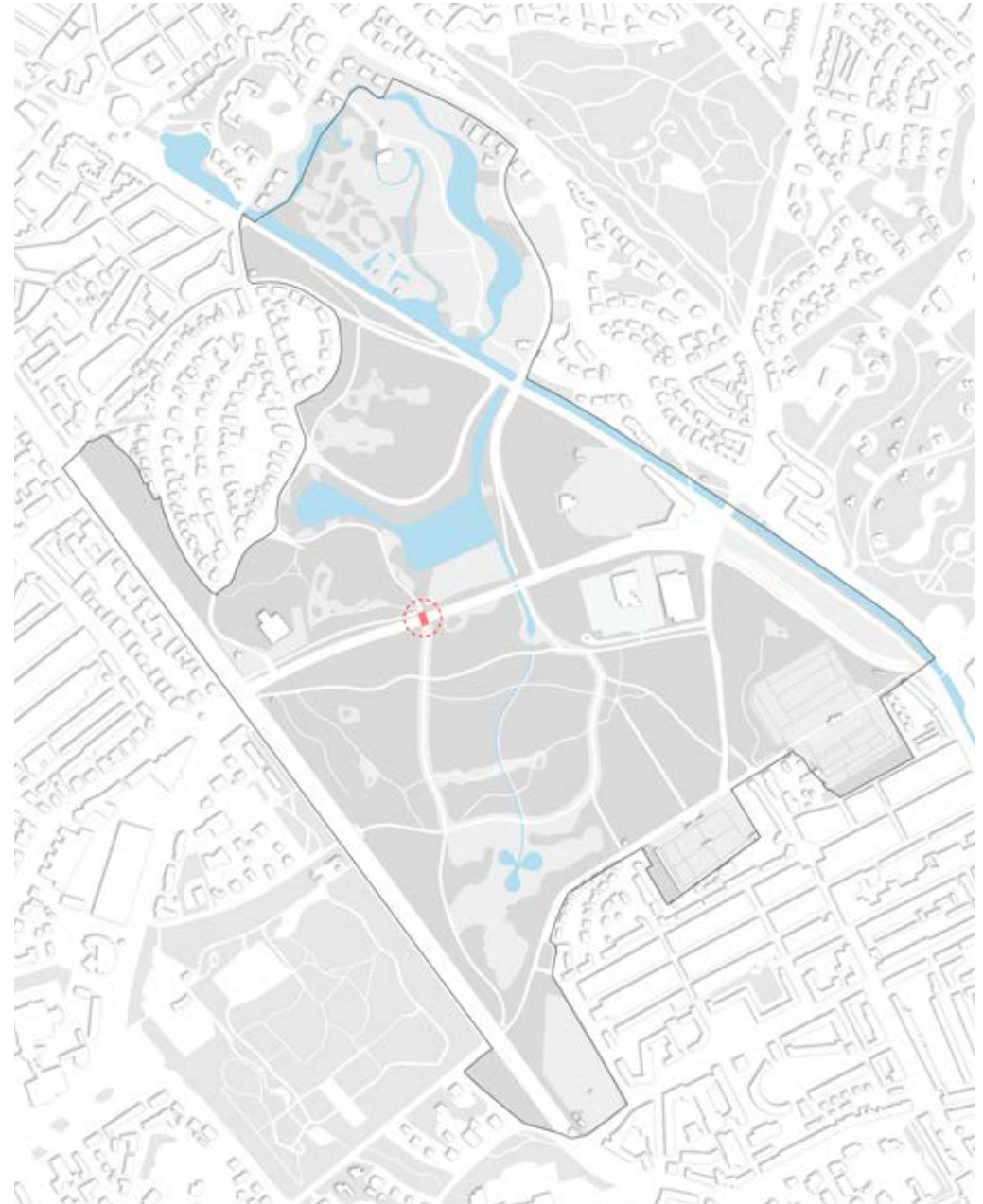
Drie viaducten bestaande uit twee richtingen verkeer en het fietsers/voetgangers gedeelte.

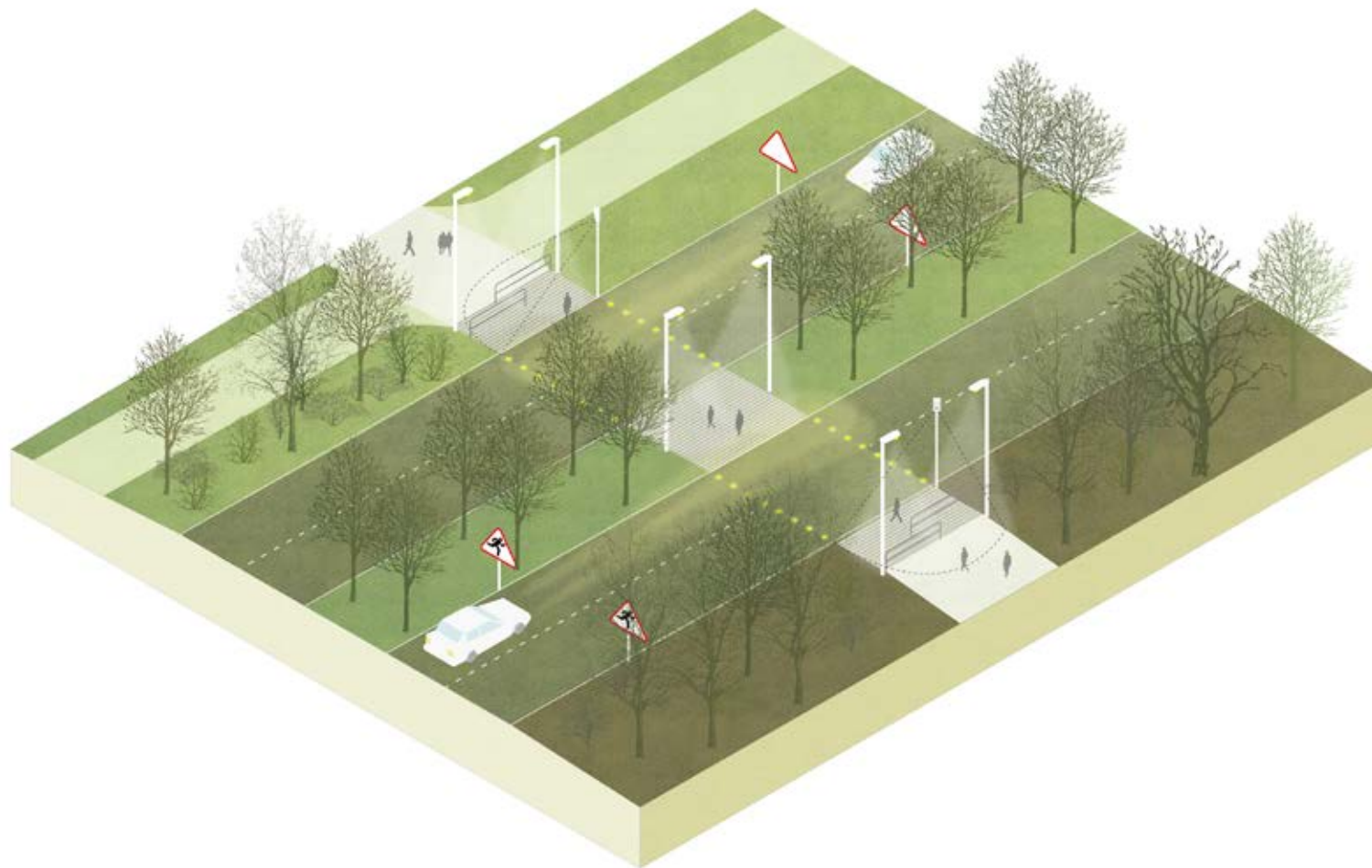

Het viaduct verbindt de Scheveningse Bosjes fysiek met de Waterpartij en het Westbroekpark waardoor de parken samen komen tot één park.

gelijkvloerse oversteekplaats

- De westelijke kruising blijft gelijkvloers. Omdat deze relatief dichtbij de stoplichten staat van de kruising met de Scheveningseweg, zijn er voldoende rustige momenten om over te steken. Wel worden hier de opstelplaatsen verbeterd en de zichtbaarheid van het oversteekplaats vergroot.

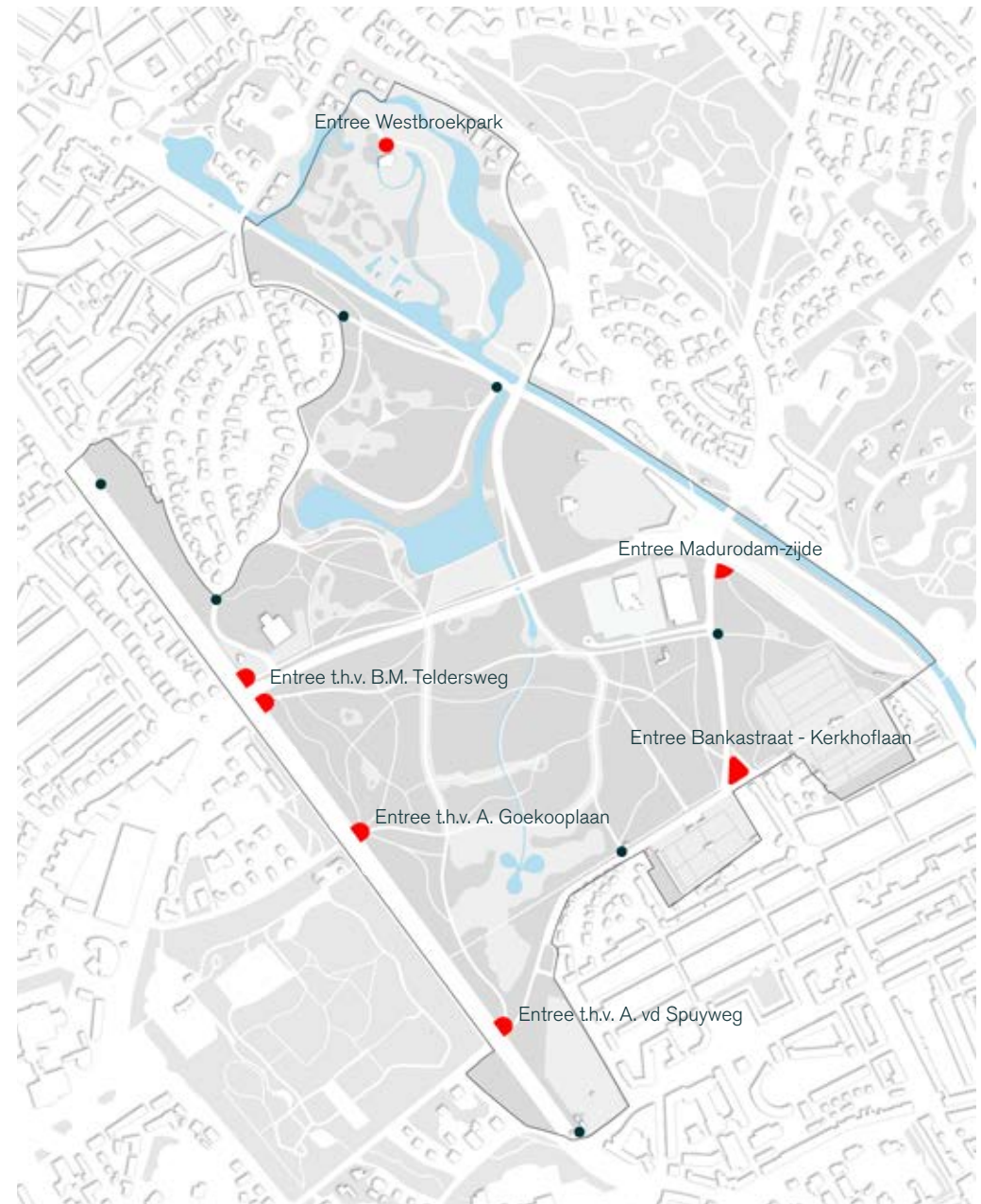

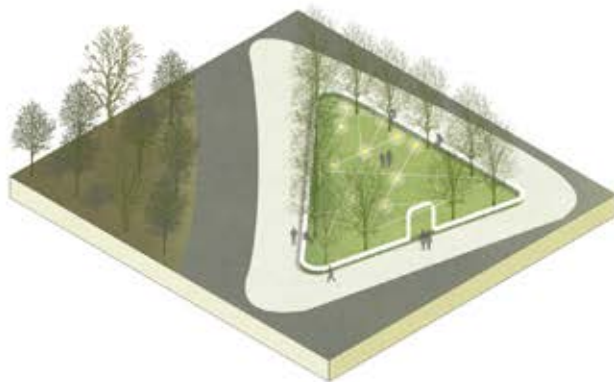

De gelijkvloerse oversteekplaats is uitgerust met sensoren die reageren op overstekende voetgangers en fietsers waardoor de kattenogen worden geactiveerd.

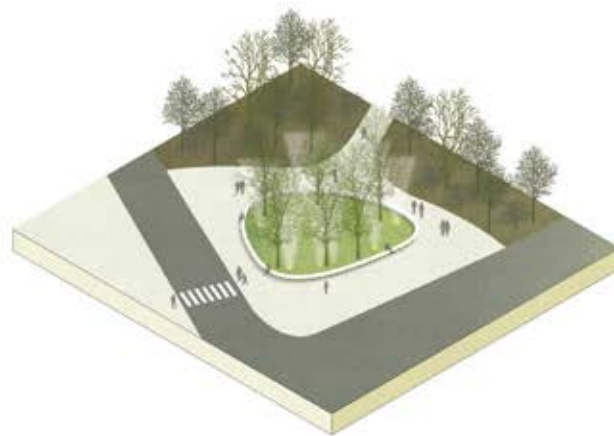
entrees en pleinen

- Een groots park heeft grootse entrees nodig. Daarom worden entreepleinen gemaakt.
- De entreepleinen van het Internationaal Park moeten plekken van ontmoeting worden; dit is waar je afspreekt met je vrienden, of uitrust na een rondje hardlopen. De pleinen moeten vooral uitnodigend zijn.
- Een entreeplein moet ook het entree van het stadspark benadrukken.
- De pleinen gemaakt door drie elementen: een basis van halfverharding, bijzondere verlichting en bijzondere banken. Deze komen afhankelijk van de context elke keer weer op een andere manier bij elkaar.
- Op de Scheveningseweg zijn de entreepleinen gekoppeld aan de haltes van tram 1.
- Naast de entreepleinen zijn er kleinere, meer informele entrees. Rond deze entrees worden struiken verwijderd zodat het sociaal veilig is. Tevens wordt er een bord geplaatst met parkinformatie.

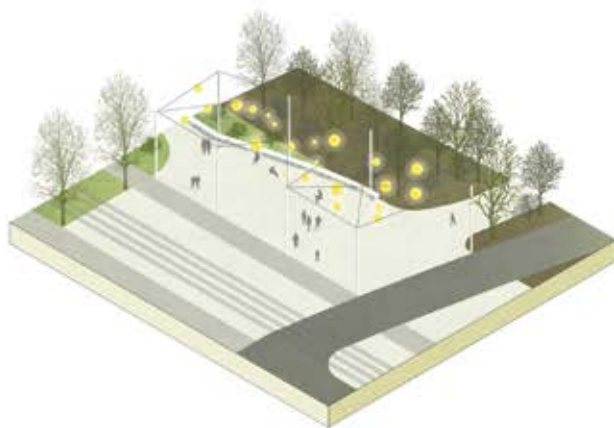
Entree Bankastraat - Kerkhoflaan

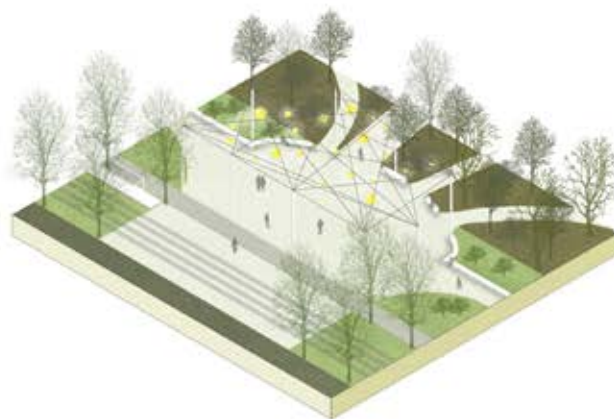
Entree Madurodam-zijde

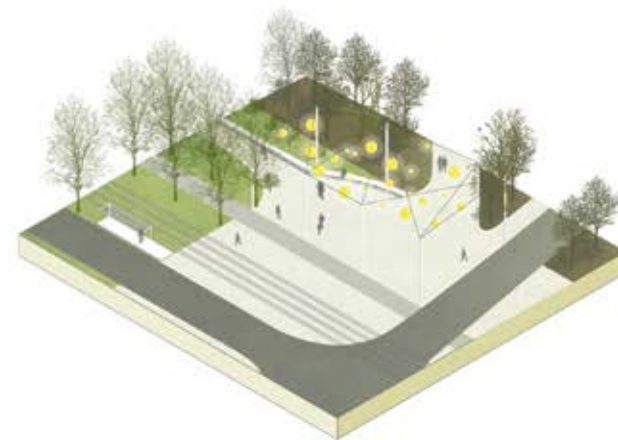
Entree Westbroekpark

Entree t.h.v. A. Goekooplaan

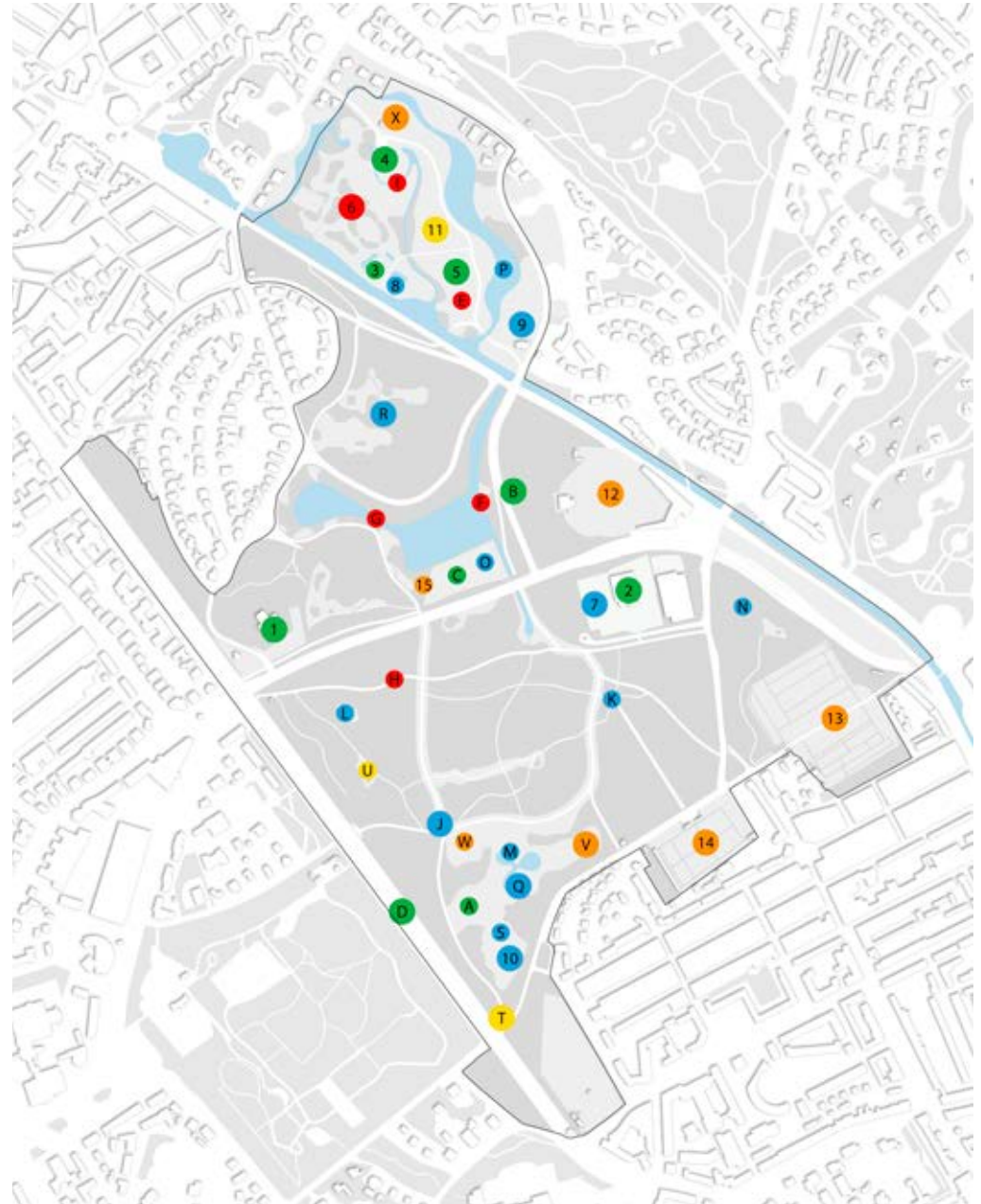
Entree t.h.v. B.M. Teldersweg

Entree t.h.v. A. vd Spuyweg

programma

- Er is veel nieuw parkprogramma nodig. We richten ons op een (internationale) doelgroep, aan de hand van vier thema's: liefde, muziek, sport en voedsel.
- In dit overzicht is het bestaande en voorgestelde nieuwe parkprogramma weergegeven. In de kaart is voor elk programma onderdeel de beste locatie weergegeven.
- Het is heel waarschijnlijk dat er zich in de toekomst nieuwe kansen voor parkprogramma voordoen, die we nu nog niet kunnen voorzien. Daarvoor zijn de 10 toetsstenen opgesteld; als het hieraan voldoet kan het aan het parkplan worden toegevoegd.
- Het programma volgt de zonering van rust en reuring; nieuwe programma onderdelen kunnen alleen in de reuring-zones worden toegevoegd.
- Momenteel is er al een herkenbare programmering in het park: het Rozenconcour, de Parade, Trekfestival, diverse kleine exposities in en bij de Waterkant. Deze programmering past naadloos op de wenselijke programmering en blijft ook behouden.
- Nieuwe initiatieven zoals een tijdelijke kunstroute van kunstacademie of het Museon, een biënnale, andere exposities in het park of kleinschalige evenementen omarmt de gemeente.

bestaand:

ETEN

- 1 Crown Plaza restaurant
- 2 De Bataaf horeca voorziening
- 3 De Waterkant
- 4 Wokrestaurant
- 5 Trek festival (tijdelijk)

LIEFDE

- 6 Rosarium

SPORT

- 7 De Bataaf tennis
- 8 Verhuur roeiboten
- 9 CKV KVS Korfbal
- 10 Speelplaats en skateplek

MUZIEK

- 11 Festivalveld / de Parade (tijdelijk)

OVERIG PROGRAMMA

- 12 Madurodam
- 13 Algemene Begraafplaats Kerkhoflaan
- 14 Begraafplaats St. Petrus Banden
- 15 Indisch monument

nieuw:

ETEN

- A Food trucks (seizoensgebonden)
- B Nieuwe uitspanning
- C Stadspicknick (tijdelijk)
- D Markt (tijdelijk)

LIEFDE

- E Valentijn festival (tijdelijk)
- F Bootjes voor twee
- G Slotjesbrug
- H Loveseats
- I Trouwlocatie

SPORT

- J Hardloop rondje
- K Outdoor Fitness
- L Klimbos
- M Schaatsen (seizoensgebonden)
- N Jeux de Boules
- O Sleetheuvel (seizoensgebonden)
- P Sups up (seizoensgebonden)
- Q Waterspelen (seizoensgebonden)
- R Uitkijktoren
- S Speeltuin 2.0

MUZIEK

- T Jukebox in het park
- U Muziekpaviljoen

OVERIG PROGRAMMA

- V Hondenveld
- W Huttenbouw
- X Voormalige midgetgolf: recreatieve herontwikkeling

sport

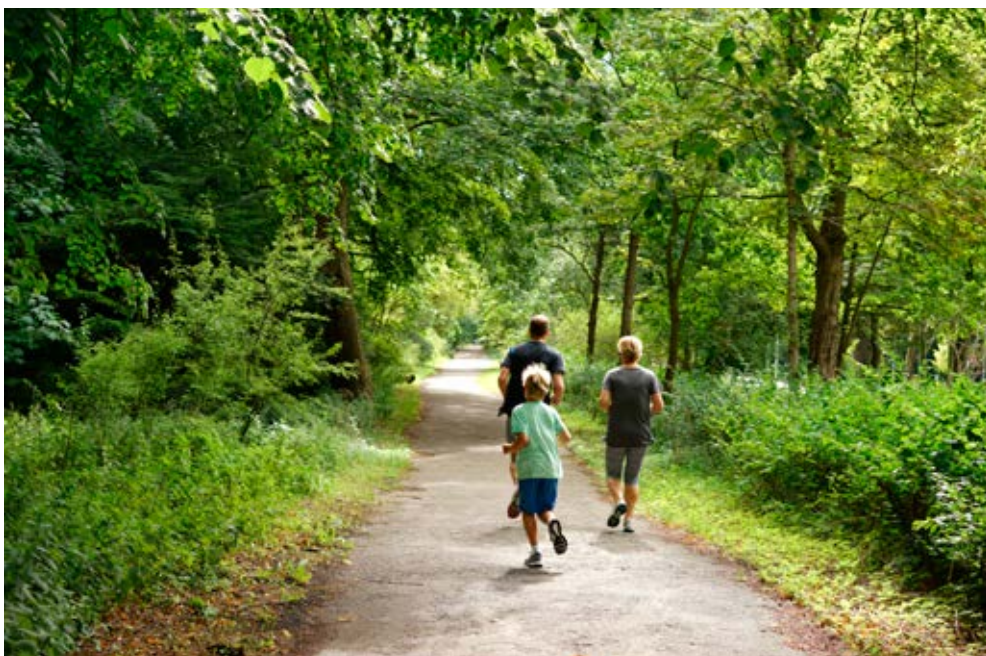
- In en rond het stadspark wordt veel gesport: tennis, hardlopen, bootcamp.
- Aan de rand van park, in het Westbroekpark, is een korfbalvereniging.
- Aan de andere rand van het park, naast Madurodam, is er de tennisvereniging de Bataaf. Deze vereniging is één van de grootste tennisclubs van Den Haag.
- De randen van het stadspark en het Westbroekpark worden gebruikt door veel hardlopers. Op een mooie zondagmiddag tref je veel mensen joggend over de Scheveningseweg en in het Westbroekpark.
- In en rond het Westbroekpark zijn veel elementen te vinden die geschikt zijn voor de “bootcamp”. In het Westbroekpark wordt ook yogales gegeven.
- Tegenover het Westbroekpark is een kleine BMX baan waar veel in de weekenden gebruik van wordt gemaakt.
- Door in het park duidelijkere paden aan te geven en onderhoud te plegen in het omliggende groen, is een uitbreiding van buitensport zeker te verwachten.

Tennisvereniging de Bataaf in de Scheveningse Bosjes

Korfbalvereniging aan de rand van het Westbroekpark

Hardlopen in de Scheveningse Bosjes

Yoga in het park

programma

Trekfestival in het Westbroekpark (bestaand)

Zwanenbootjes verhuur

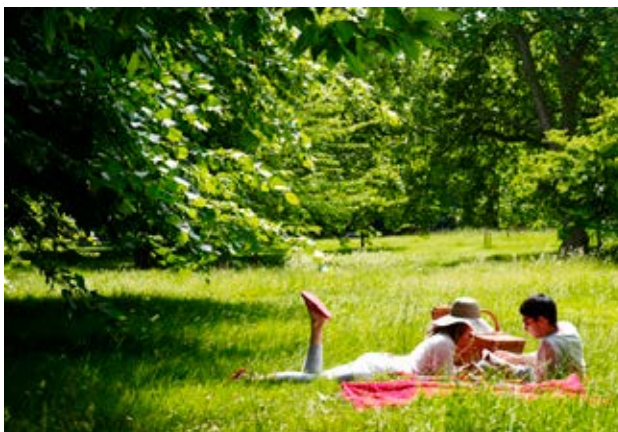
Botjes verhuur (bestaand)

Etensmarkt

Muziekpaviljoen

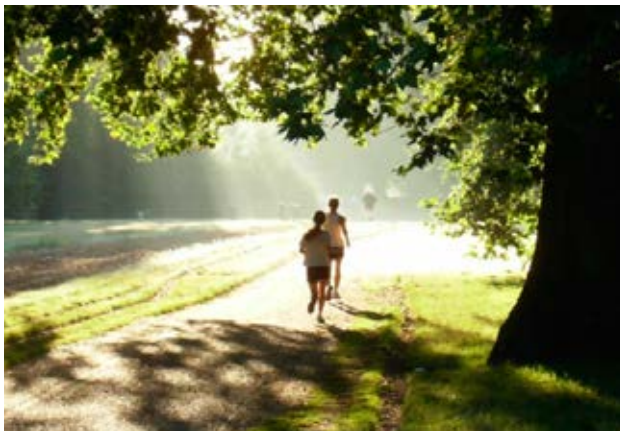
Picknickveld (bestaand)

Food trucks

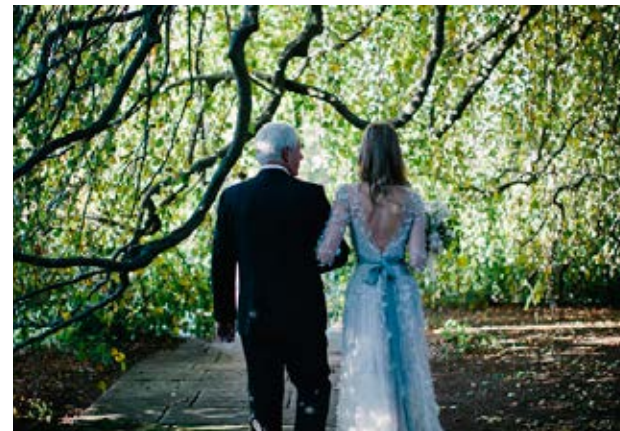
IJscokar (bestaand)

Hardlooprondje

Loveseats

Fotolocatie bruidspaar

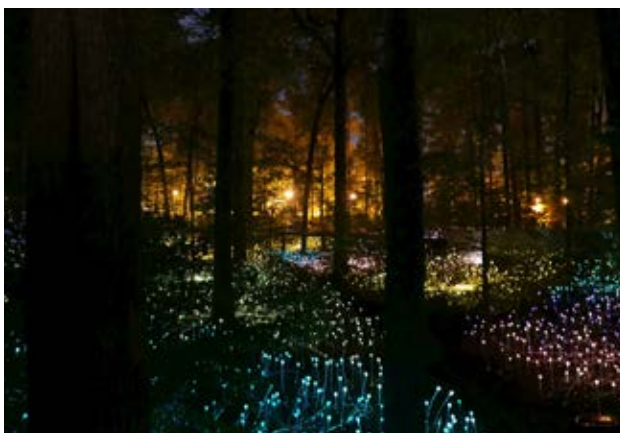
De uitspanning aan de Waterpartij

Schaken in het park

De nieuwe uitgebreide speeltuin

Tijdelijk lichtevenement in het park

De nieuwe uitgebreide speeltuin

De nieuwe uitgebreide speeltuin

programma

Food trucks bij de Duintuinen

Muziekpaviljoen

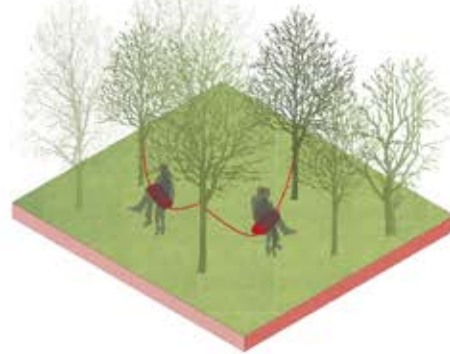
Nieuwe speelelementen bij de duintuinen

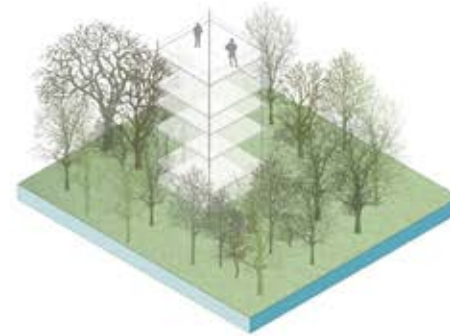
Lineaire markt op de Scheveningseweg

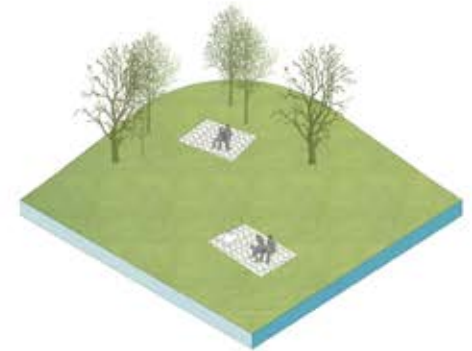
SUP's up bij de Willemsvaart/Westbroekpark

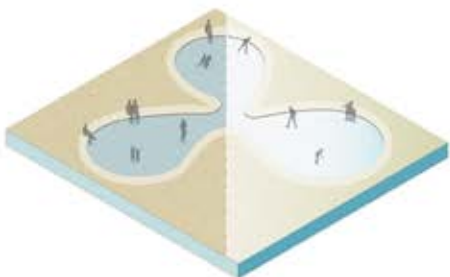
Loveswings

Uitkijktoren op de belvedere

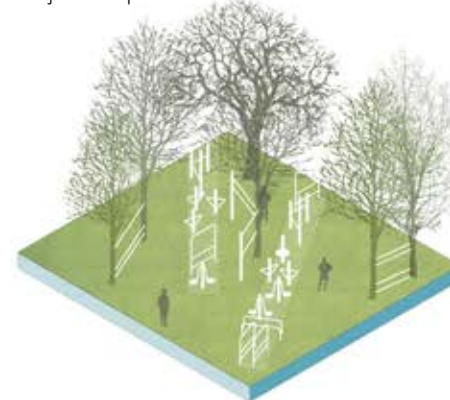
Picknickveld bij de Waterpartij

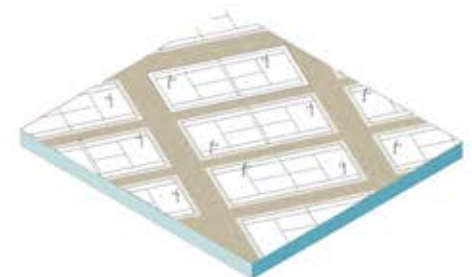
Speelvijver bij de duintuinen

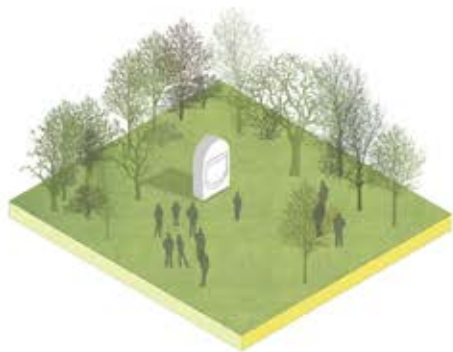
Skatebowl (bestaand)

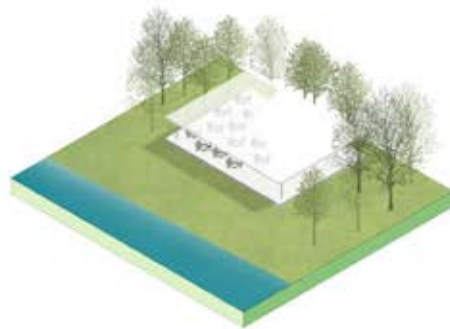
Buitenfitness in de Scheveningse Bosjes

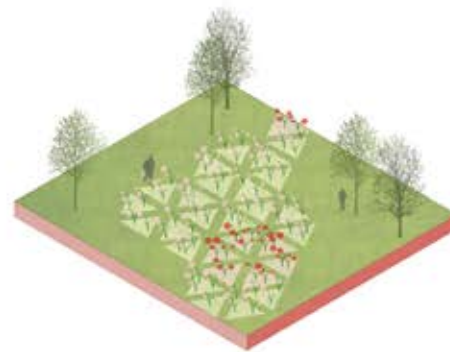
Tennisbanen bij de Bataaf (bestaand)

Jukebox in het park

Uitspanning aan de Waterpartij

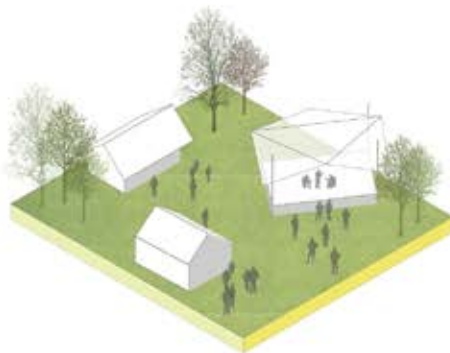
Rosarium in het Westbroekpark (bestaand)

Festivalveld in het Westbroekpark (bestaand)

Bootjes verhuur bij de Waterkant (bestaand)

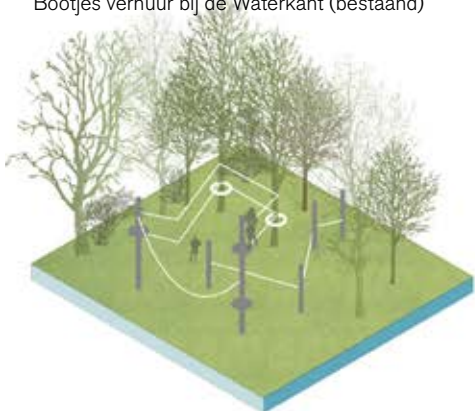
De Parade in het Westbroekpark (bestaand)

Café de Waterkant (bestaand)

Sleehelling bij de Waterpartij (bestaand)

Speelbos in de Scheveningse Bosjes

Hardlooprondje

Zwanen verhuur bij de Waterpartij

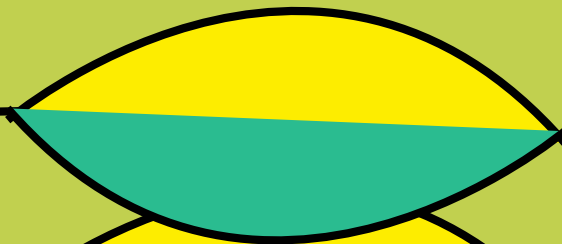
Hondentuin bij de duintuinen

bladwijzers

- Om er voor te zorgen dat de identiteit van het Internationaal Park ook op korte termijn gewaarborgd blijft, zijn er bladwijzers opgesteld waaraan nieuwe aanvragen en ontwikkelingen getoetst kunnen worden.
- Als acht van de tien vragen met 'ja' beantwoord kunnen worden, is de aanvraag in lijn met de basis gedachten van het park en kan er toestemming worden gegeven.

INTERNATIONAAL PARK

Draagt het bij aan een
luchtige, ontspannen
beleving van het park?

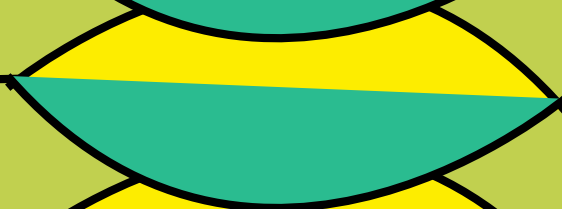
Past het bij de doelgroep
'Stijlvol & Ondernemend'?

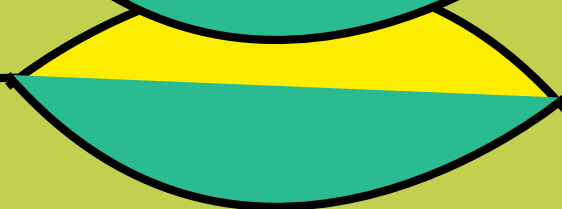
Stimuleert het om
mensen het park verder
te laten ontdekken?

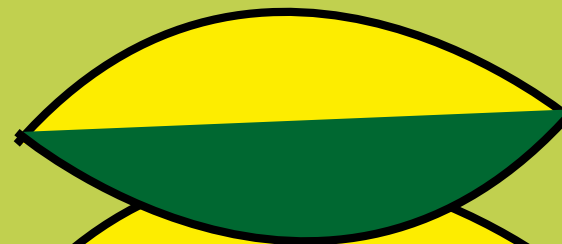
Draagt het bij aan
de ontwikkeling van
lokaal talent?

Heeft het zoveel mogelijk
respect voor de
natuur en omgeving?

Draagt het bij aan de
beleving van 'klein geluk'?

Heeft het een
kleinschalig karakter?

Houdt het de balans
tussen gebruik, natuur en
cultuur in stand?

Draagt het bij aan een
actieve, gezonde en
inspirerende levensstijl?

Werkt het onderscheidend
voor Den Haag als stad?

uitspanning

- Op de mooiste plek van het park, met uitzicht over de Waterpartij, is ruimte voor een nieuw horecapaviljoen.
- Dit paviljoen wordt een belangrijk rustpunt in het park, waar je wat kunt drinken na een wandeling, kunt lunchen en dineren. Het is direct vanaf de hoofdroute bereikbaar.
- Het paviljoen is goed zichtbaar vanuit het park en heeft dus een tijdloze, stijlvolle uitstraling nodig. Voor het ontwerp moet een ambitieuze prijsvraag worden uitgeschreven.
- Het paviljoen heeft een licht karakter, met veel glas en een sierlijke dakconstructie.

Square house, Nagano, JP

Serpentine paviljoen, 2003, Londen

terras Kroller Muller

de Tuin, Kralingse Plas uitkijkend op het water

madurodam

Madurodam bestaat 63 jaar en is één van de grootste attracties in Den Haag. De markt voor dagrecreatie is de laatste jaren zeer concurrerend. Madurodam geeft aan dat uitbreiding noodzakelijk is om een gezonde onderneming te blijven. Mogelijke uitbreiding van Madurodam biedt kansen om de aansluiting tussen Madurodam en het stadspark sterk te verbeteren. Hierbij valt ook te denken aan voorzieningen die publiek toegankelijk zijn, zoals horeca. Nu ligt Madurodam midden in het stadspark maar heeft daar nauwelijks een verbinding mee.

Gezien de ligging van Madurodam in het stadspark wordt aan de uitbreidingsvraag door de gemeente randvoorwaarden gesteld:

- Het groen in de omgeving moet groen blijven en er in kwaliteit niet op achteruit gaan;
- Het groen moet openbaar toegankelijk blijven;
- Parkeren en logistieke afwikkeling moeten zorgvuldig worden uitgewerkt;
- Omwonenden en belanghebbenden moeten worden betrokken bij de uitwerking.

Landschappelijk setting met veel bezoekers: het Nederlands Openluchtmuseum.

Landschappelijk setting met veel bezoekers: het Nederlands Openluchtmuseum.

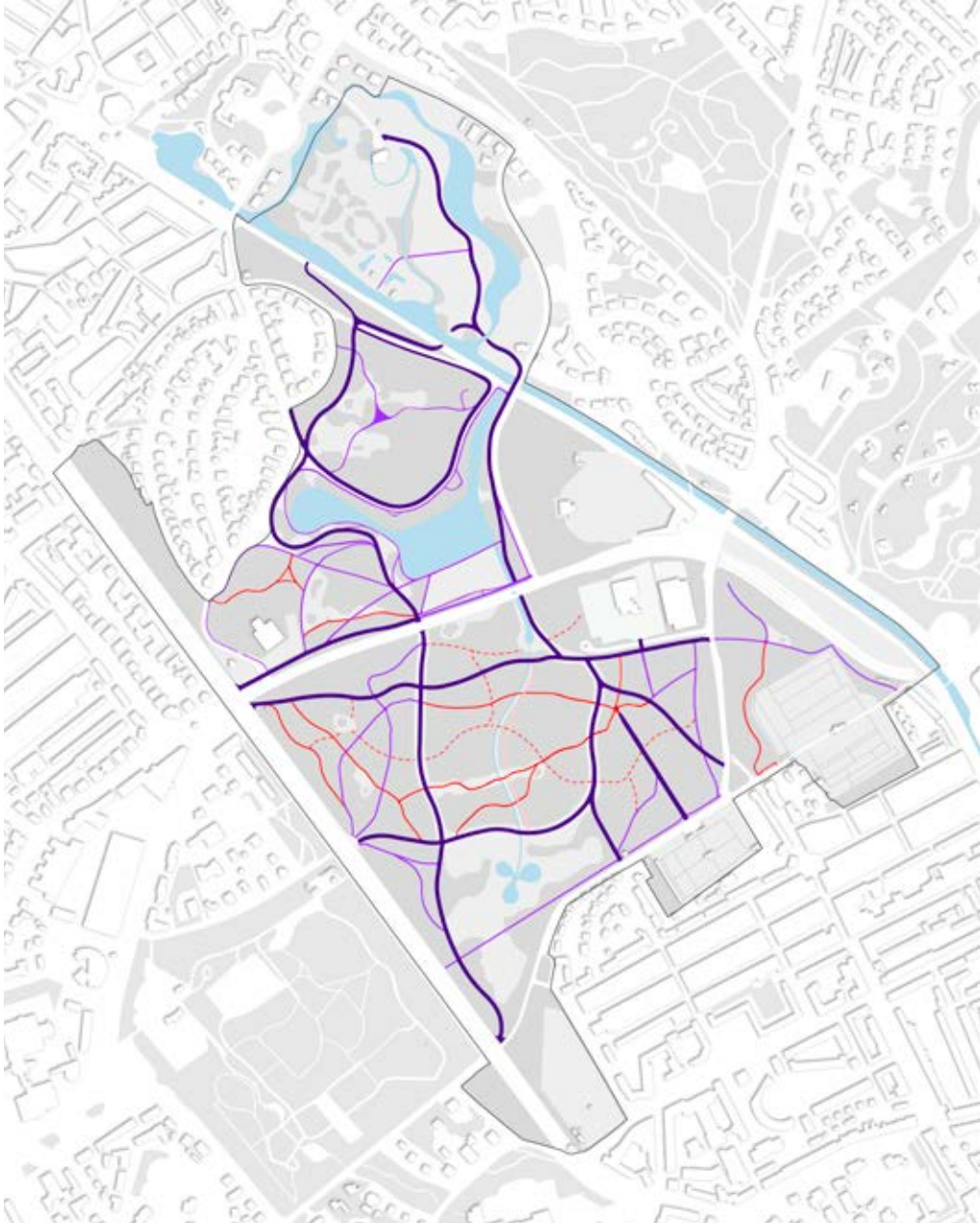
Paden door het bestaande bos die de ondergroei en biodiversiteit zo min mogelijk aantasten.

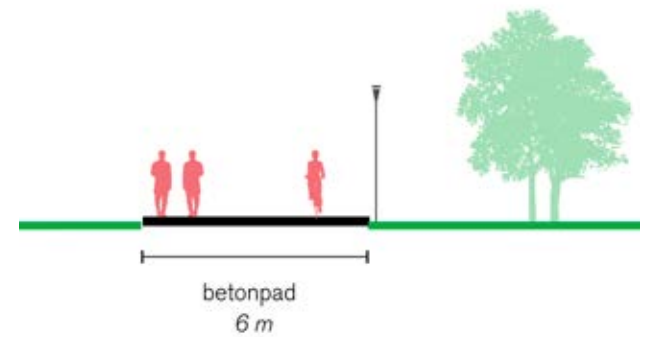
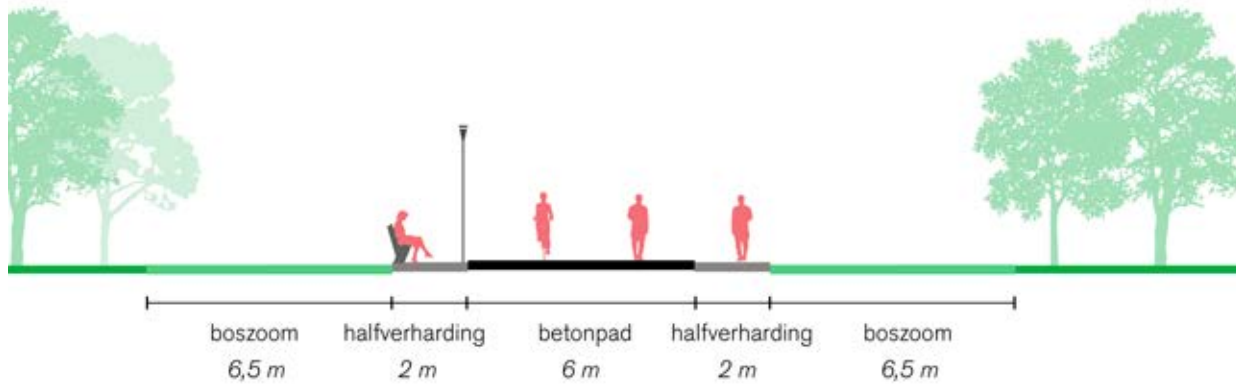
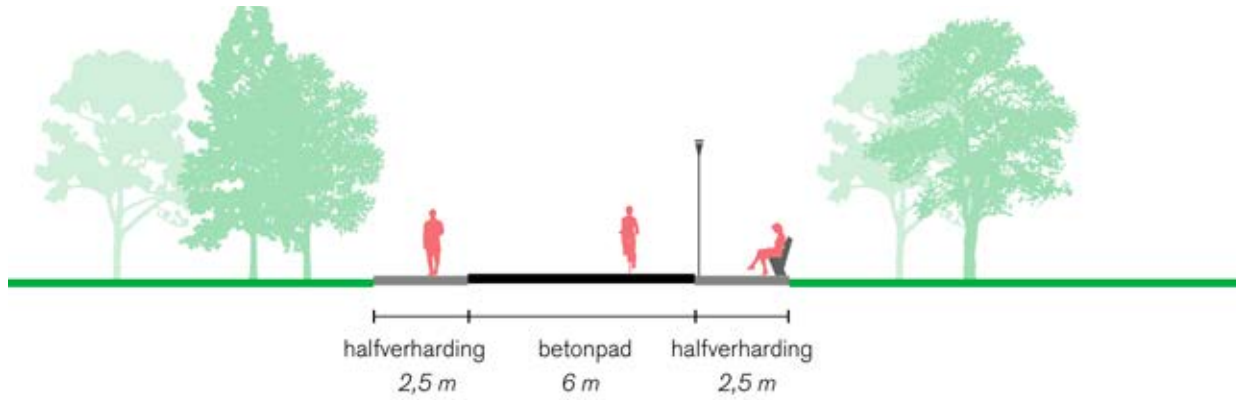
Nordic paviljoen tussen de bomen bij de Biënnale van Venetië.

padennetwerk

- De drie parken worden letterlijk verbonden door een beter padennetwerk.
- Het padennetwerk van de drie parkdelen wordt op elkaar afgestemd en beter met elkaar verbonden, zodat er één samenhangend padennetwerk ontstaat.
- Er komt een duidelijke hoofdstructuur; een 6 meter breed pad dat door alle drie de parken gaat.
- Hieronder ligt een fijner vertakt netwerk van 3 meter brede asfaltpaden.
- In de Scheveningse Bosjes zijn momenteel te veel paden. Een deel hiervan wordt verwijderd, zodat er een netwerk van onverharde paden overblijft. De paden die het meest gebruikt blijven, kunnen later met halfverharding worden verstevigd.

-
- 6m betonpad
 - 3m asfalt
 - 2-3m halfverharding
 - informele paden

variatie in paden

Verharding met halfverharding erlangs

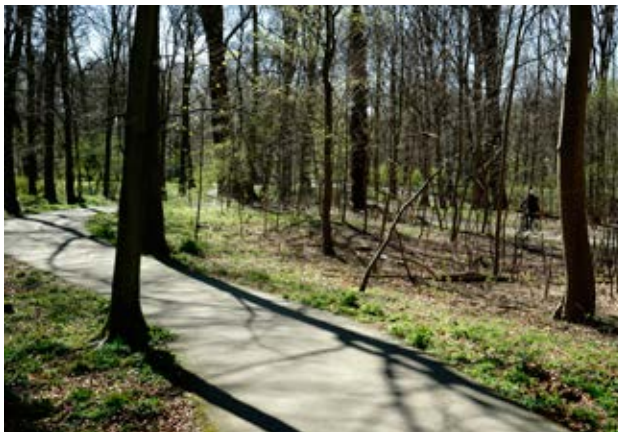
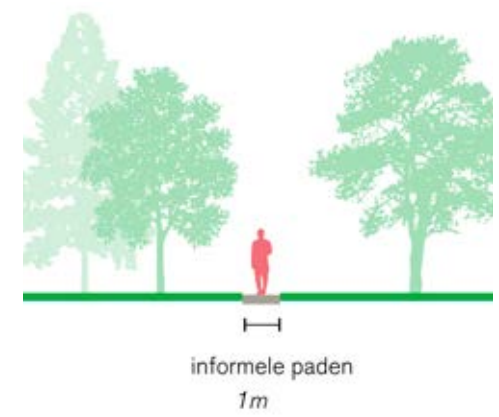
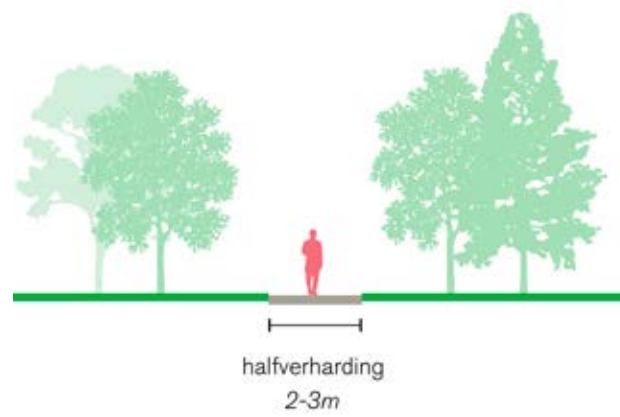
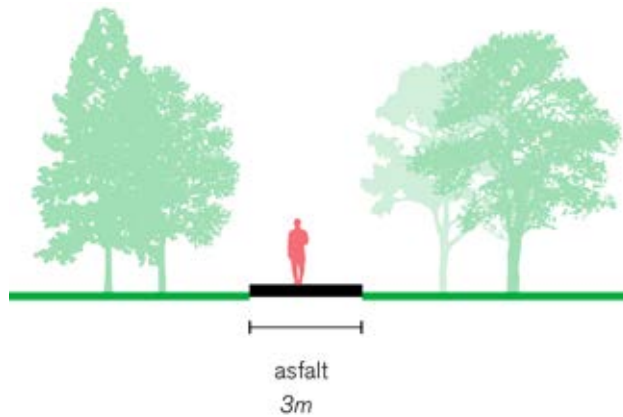

Betonpad met halfverharding erlangs

Betonpad

variatie in paden

3m asfaltpaden

2-3 meter halfverharding

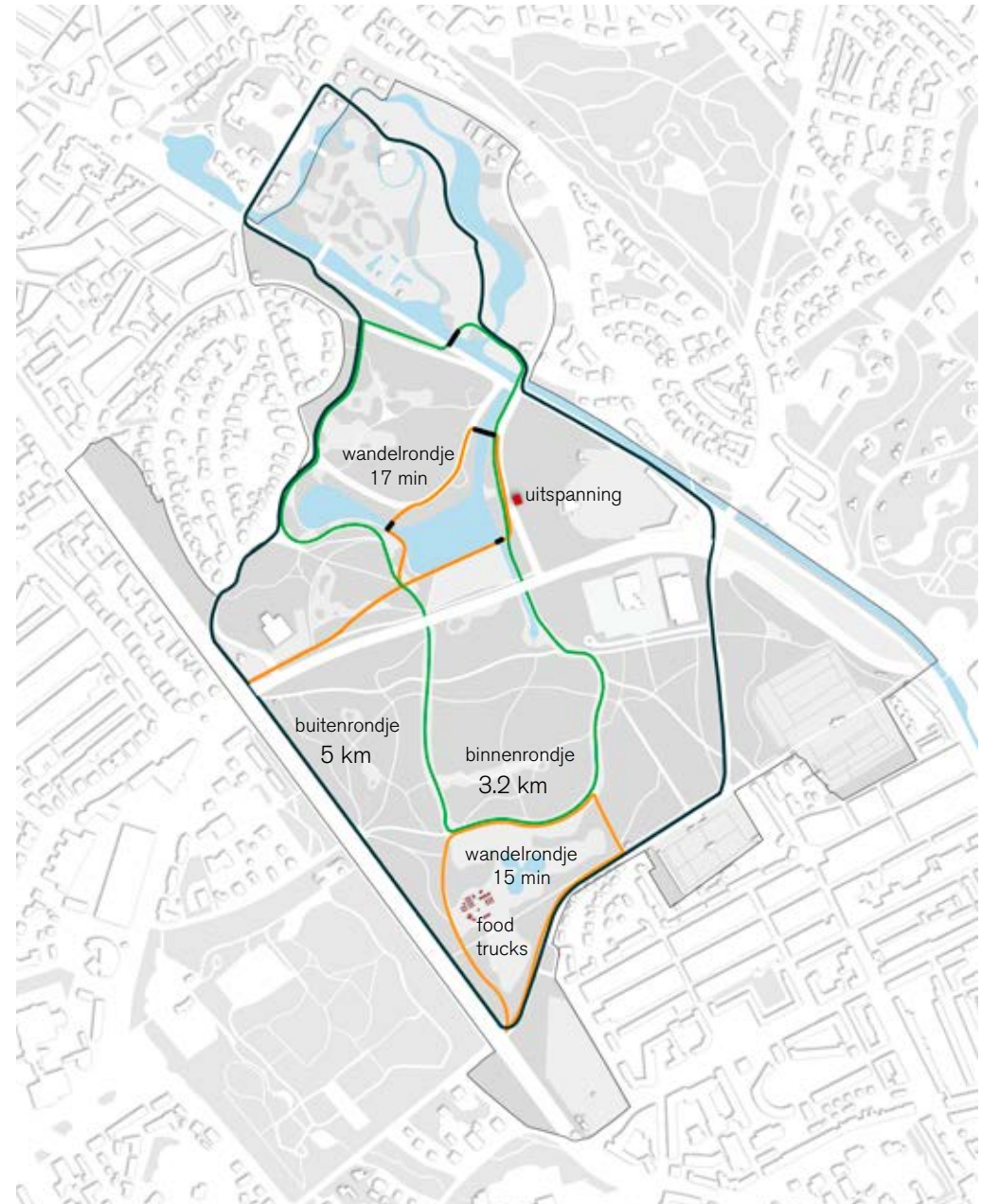
Informele paden, bijvoorbeeld houtsnippers

rondjes

- Hardlopen is een belangrijke bezigheid in het park. Hiervoor zijn twee rondjes geschikt: 3,2 kilometer lange hoofdroute en een route die meer langs de buitenranden en de Scheveningseweg gaat; dit rondje is 5 kilometer. Deze routes zijn volledig verlicht, zodat de route het hele jaar door 's avonds en 's ochtends te lopen zijn.
- Naast hardlooprondjes worden er ook lunchrondjes mogelijk gemaakt. De meeste werkplekken bevinden zich in het World Forum gebied. Dankzij de nieuwe bruggen wordt het mogelijk een kort rondje rond de plas te maken. Langs deze route komt nieuwe uitspanning aan de Waterpartij, waar ook geluncht kan worden. In de Scheveningse Bosjes kan er een kort rondje rond de duintuinen gemaakt worden, waar food trucks ook lunch verkopen.

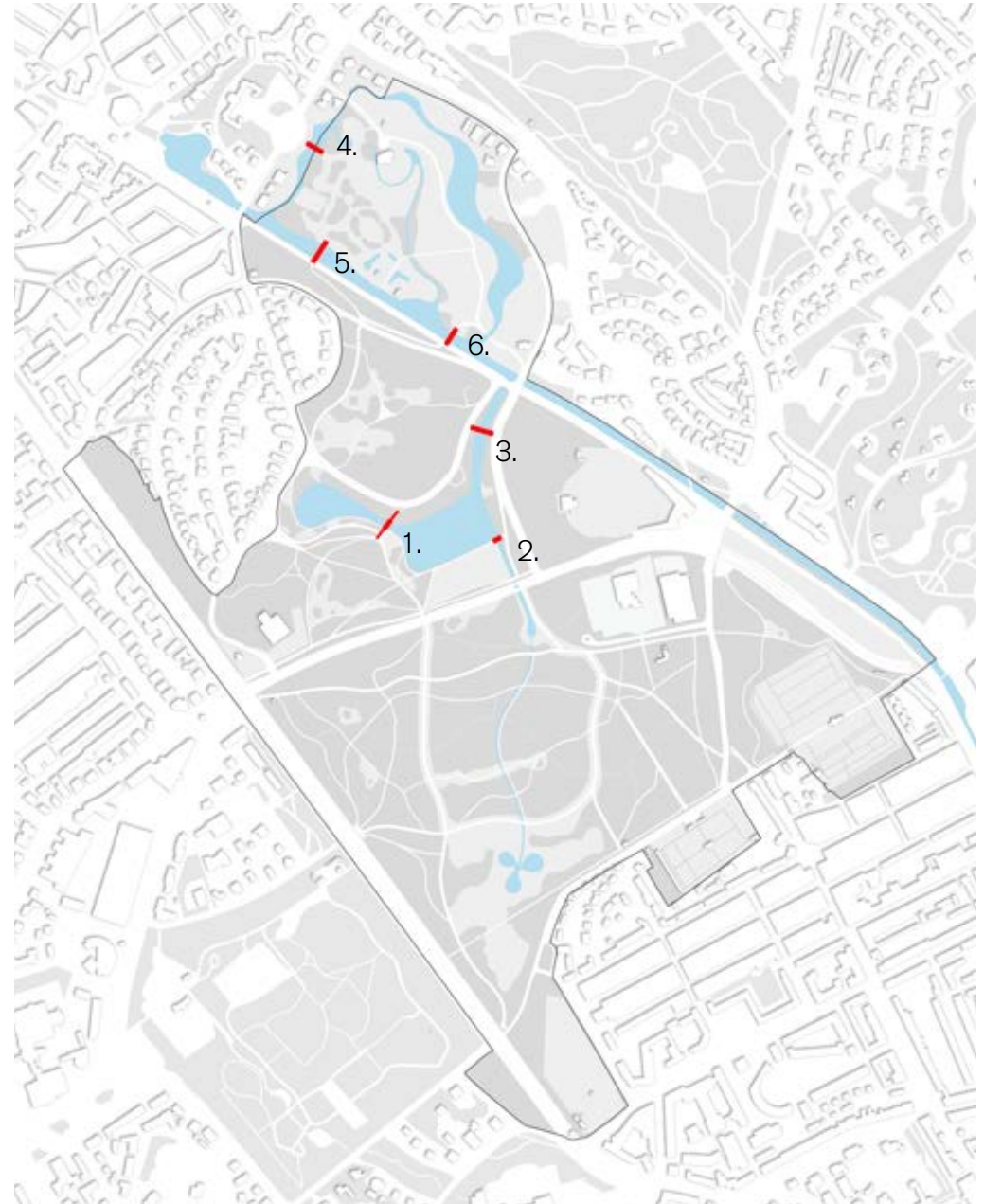

Hardlooprondje

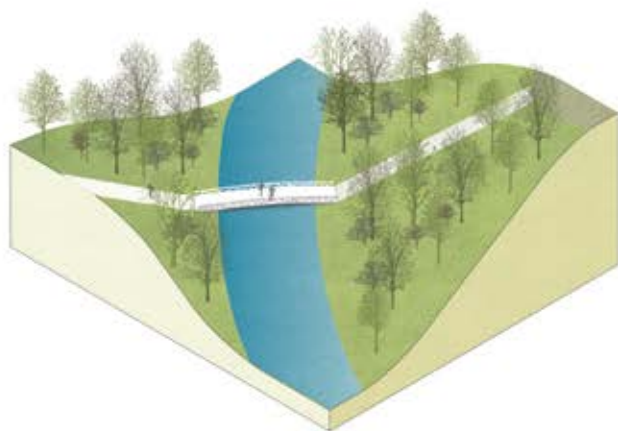
bruggen

- Om de toegankelijk te verbeteren zijn er in totaal zes nieuwe bruggen nodig.
- Rond de bestaande Waterpartij komen drie nieuwe bruggen. Elk van deze bruggen heeft een eigen vorm en uitstraling. Één brug is laag, smal en onopvallend. Één brug gaat hoog over het water en sluit aan beide kanten aan op de hoofdroute van het park. Deze heeft een duidelijke constructie. De derde gaat laag over het water, met aan twee zijden bos. Hier maakt de brugleuning het verschil. Alle drie de bruggen sluiten aan bij het romantische stijl van het park.
- Richting het Westbroekpark komen ook drie bruggen. Twee daarvan komen in het Rosarium uit en worden poortbruggen, die 's avonds kunnen worden afgesloten. Twee van de drie bruggen gaan hoog over het water van de Haringkade omdat hier bootjes en rondvaartboten onderdoor moeten kunnen varen. De meest oostelijke brug is onderdeel van de hoofdroute en is dus 6 meter breed.

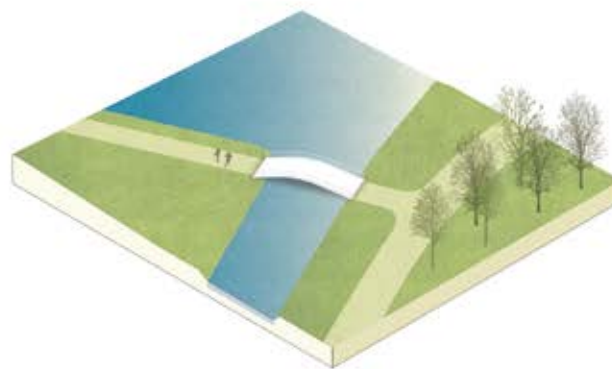

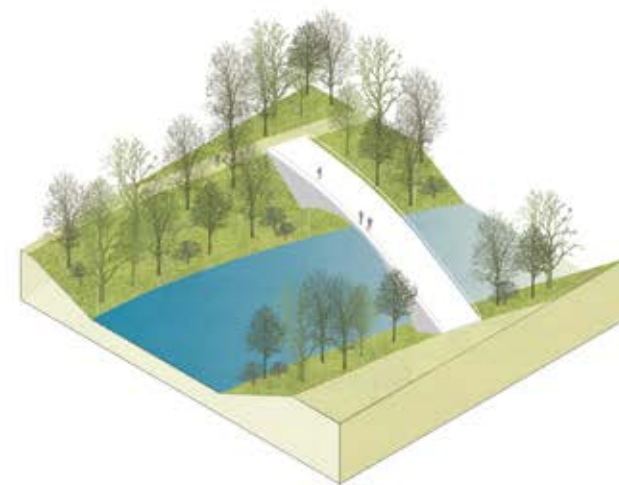
Door middel van hoge houten bruggen over de Willemsvaart wordt het Westbroekpark verbonden met de Waterpartij en de Scheveningse Bosjes.

1. Lage brug om een kort lunchrondje te maken om de Waterpartij.

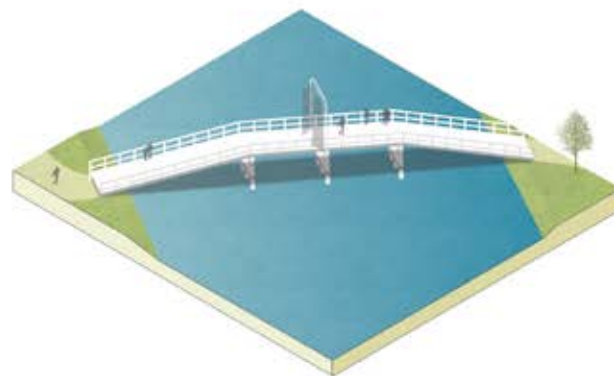
2. Lage brug over het nieuwe water heen tussen de ligweide en de Verhuellweg.

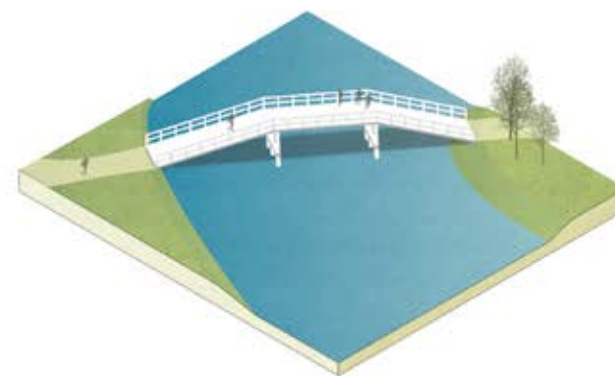
3. Hoge lange brug over de Waterpartij die de Verhuellweg en de Duinweg verbindt.

4. Nieuwe entreebrug voor het Westbroekpark aan de zuid-westelijke zijde die af te sluiten is.

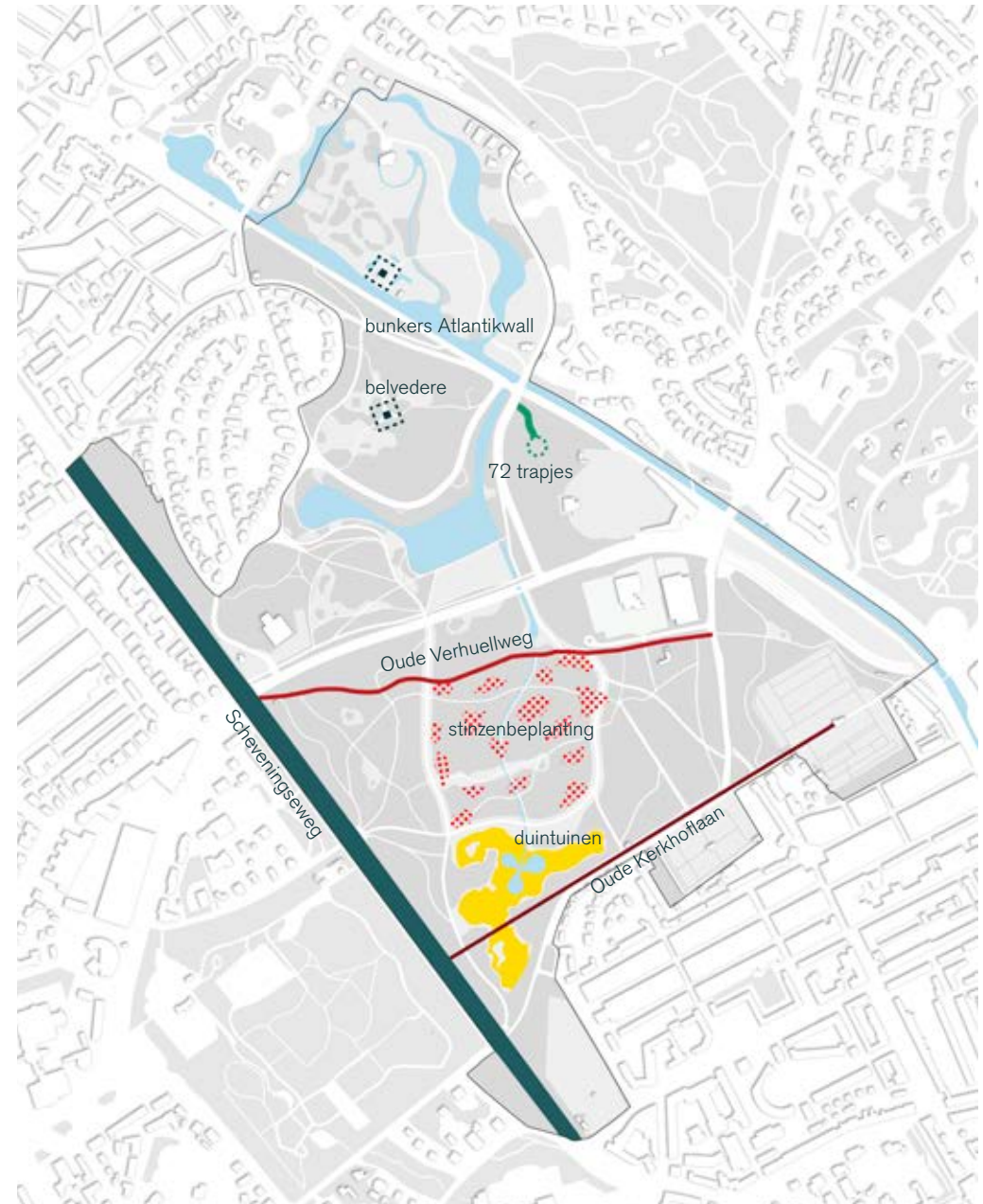
5. Lange brug over de Willemsvaart tussen de Haringkade en het rosarium die af te sluiten is.

6. Middellange brug over de Willemsvaart tussen de Haringkade en het Westbroekpark.

cultuurhistorische elementen

- Het gebied heeft een rijke geschiedenis. In de archieven zijn veel foto's te vinden van de Scheveningse Bosjes, de Scheveningseweg en de Waterpartij. Veel van het parkleven en de objecten die op die foto's te zien zijn, zijn nu niet meer terug te vinden.
- Ook is op topografische kaarten goed te zien hoe het gebied zich door de tijd heen heeft ontwikkeld; welke structuren de tand des tijds hebben doorstaan en hoe de duinen langzaam zijn bedwongen.
- In het Internationaal Park is de cultuurhistorie een belangrijke inspiratie voor de toekomstige ontwikkeling. Het is niet de bedoeling om de 'verloren objecten' weer letterlijk terug te brengen, maar in een andere vorm kunnen ze betekenis geven aan onze eigen tijd terwijl ze in contact staan met de geschiedenis.

1832

1868

1890

1895

1906

1915

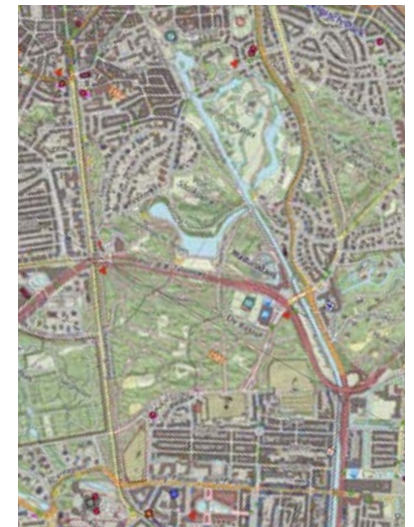
1931

1948

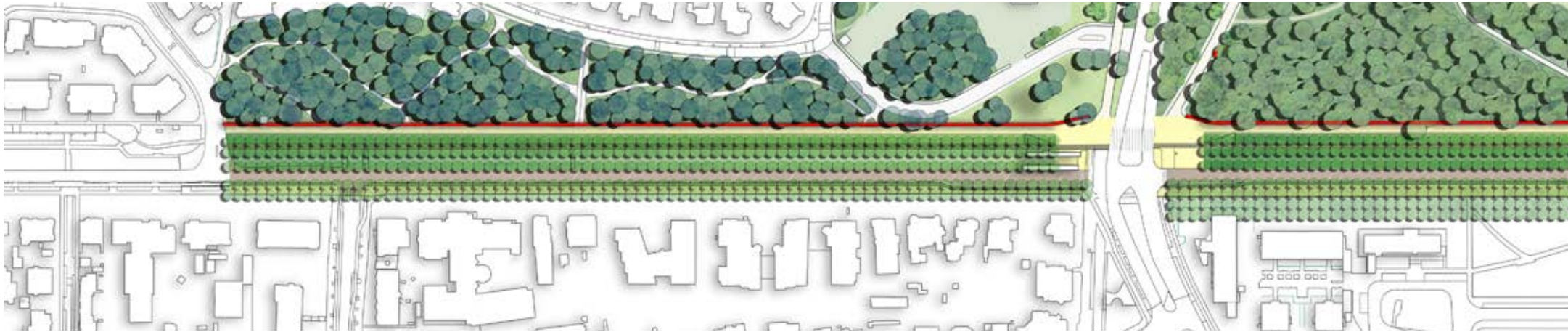

1974

2015

scheveningseweg

Scheveningseweg 1938

- De Scheveningseweg is in de 17e eeuw ontworpen en aangelegd, als de eerste verbinding van den Haag naar de zee.
- De kaarsrechte straatweg is ontworpen door Constantijn Huygens, en was een unicum in de wereld toen deze was aangelegd. Het was één van de eerste plekken waar buitenrecreatie ontstond: het was een plek om te zien en gezien te worden.
- De weg heeft veel zijn glans verloren, maar de basis is nog steeds aanwezig.
- In de herstructurering van de weg moet het oorspronkelijke beplantingsplan, met een vierdubbele bomenrij, leidend zijn. Ook de stuifdijken moeten waar nodig weer in ere worden hersteld.

huidige situatie:

Veel kastanjes die er nu staan zijn in slechte staat.

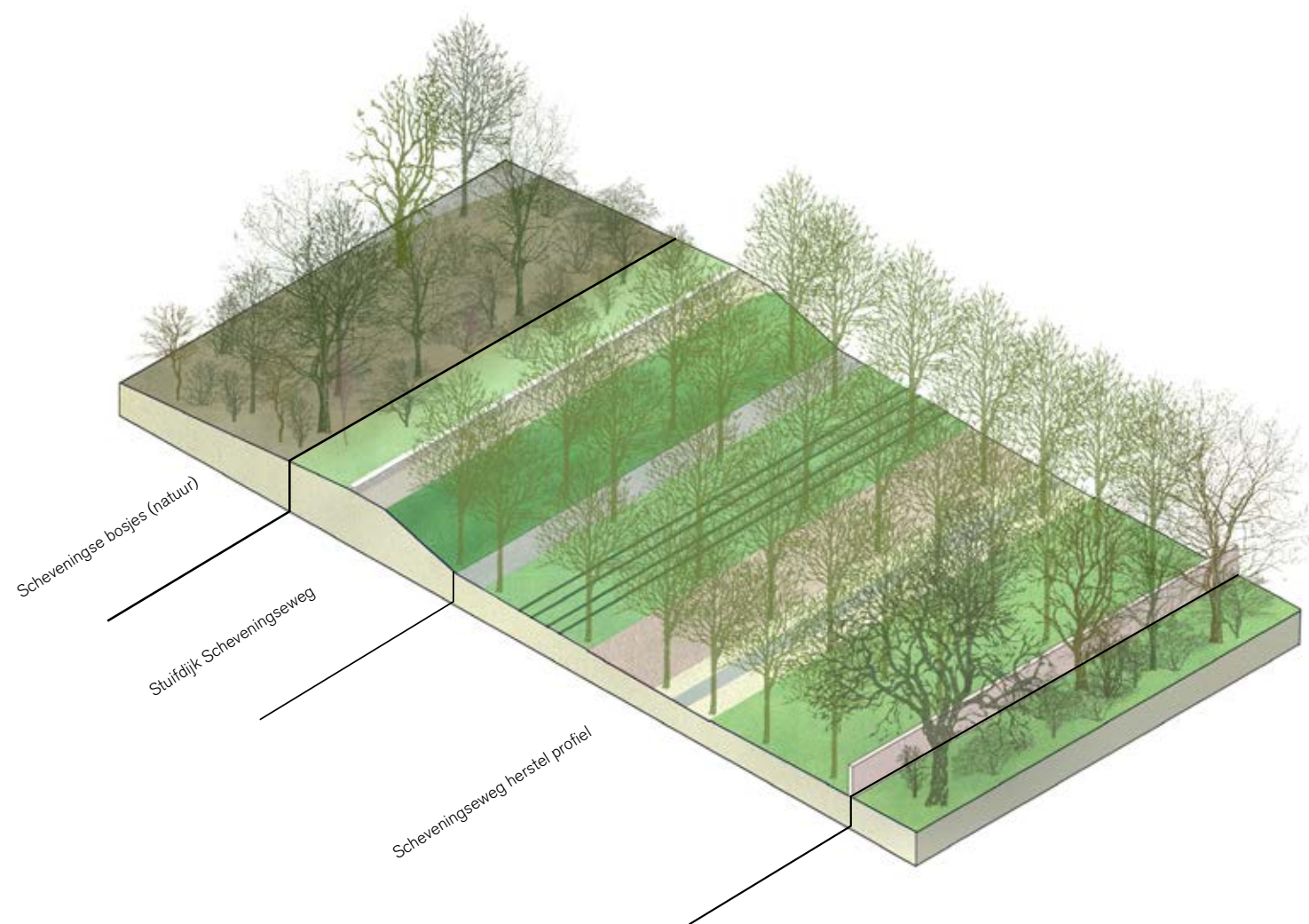
Veel ondergroei en overwoekering.

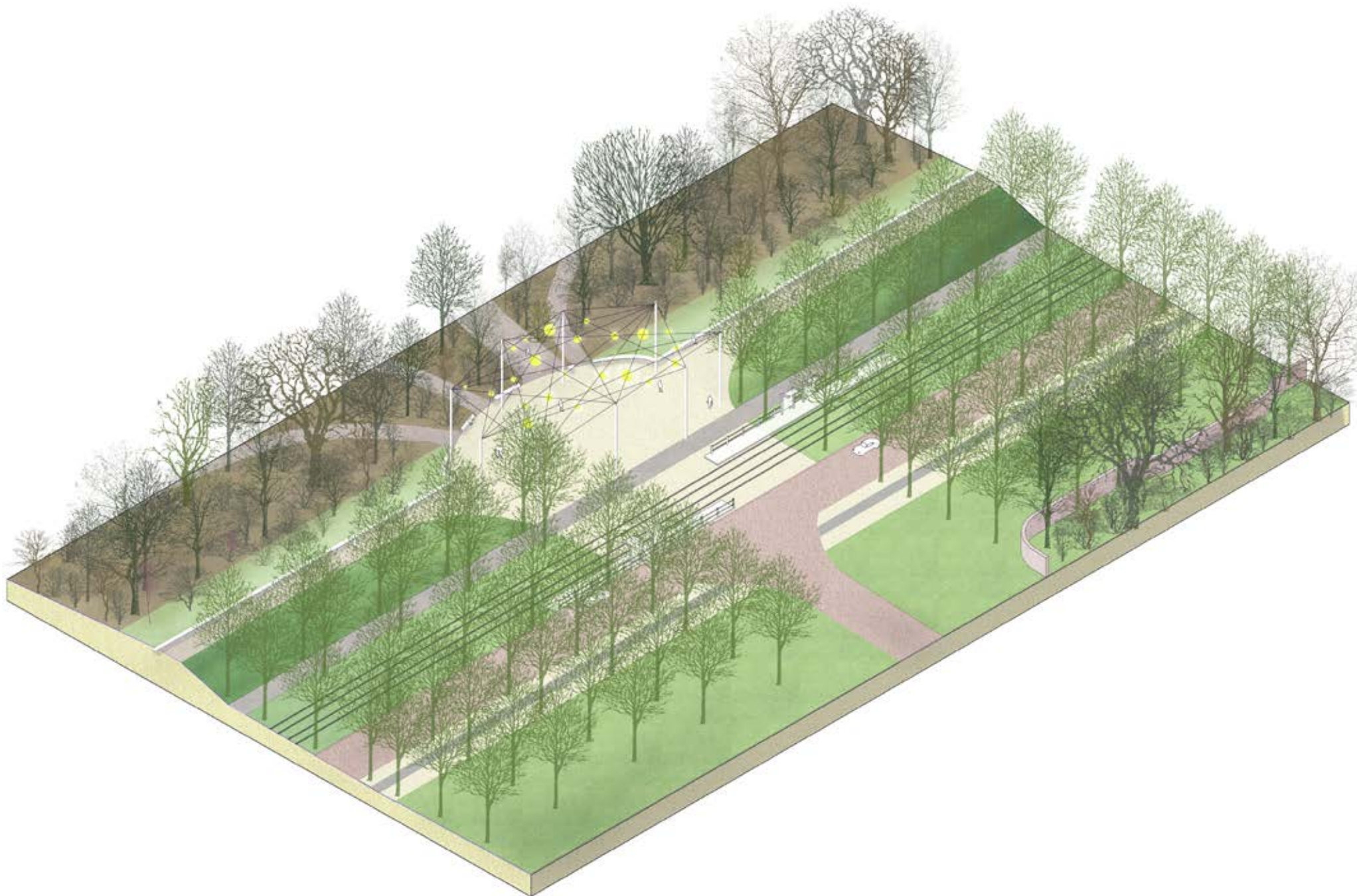
Het huidige profiel is opgeknijpt.

Prent uit 1681

- Om het park een gezicht aan de Scheveningseweg te geven worden monumentale entreepleinen gemaakt. Ook wordt op de rand van de stuifdijk de grens van de weg en het park met een aaneengesloten bank gemarkeerd.

Het entreeplein van het Internationaal Park ter hoogte van de Adriaan Goekooplaan.

tolhek

- Het tolhek dat altijd naast het tolhuisje stond en het begin van de Scheveningseweg markeerde, staat momenteel tegenover de St. Petrus Banden Begraafplaats aan de Kerkhoflaan. De historische poorten verdienen een prominentere plek in plaats van deze secundaire entree.
- Door de poorten weer terug te plaatsen bij de Scheveningseweg wordt het een nieuwe entree voor de hergestructureerde weg en het Internationaal Park.

Het tolhek in 1869 (in de beeldbank van de Haag)

Het tolhek op de huidige locatie bij de Kerkhoflaan.

duintuinen

- De zandvlaktes die in het zuidelijke gedeelte van de Scheveningse Bosjes te vinden zijn waren vroeger veel groter. Het oppervlak open zand wordt flink vergroot: van 1.2 ha naar 3 ha.
- Het duinzand is uitermate geschikt voor uiteenlopende functies. Een aantal functies die vroeger in de speeltuin de Bataaf (nu de tennisvereniging) te vinden waren, kunnen hier weer worden teruggebracht, zoals een waterspeelplaats, een groot publiek terras, een spannende speeltuin en een muziekpodium.

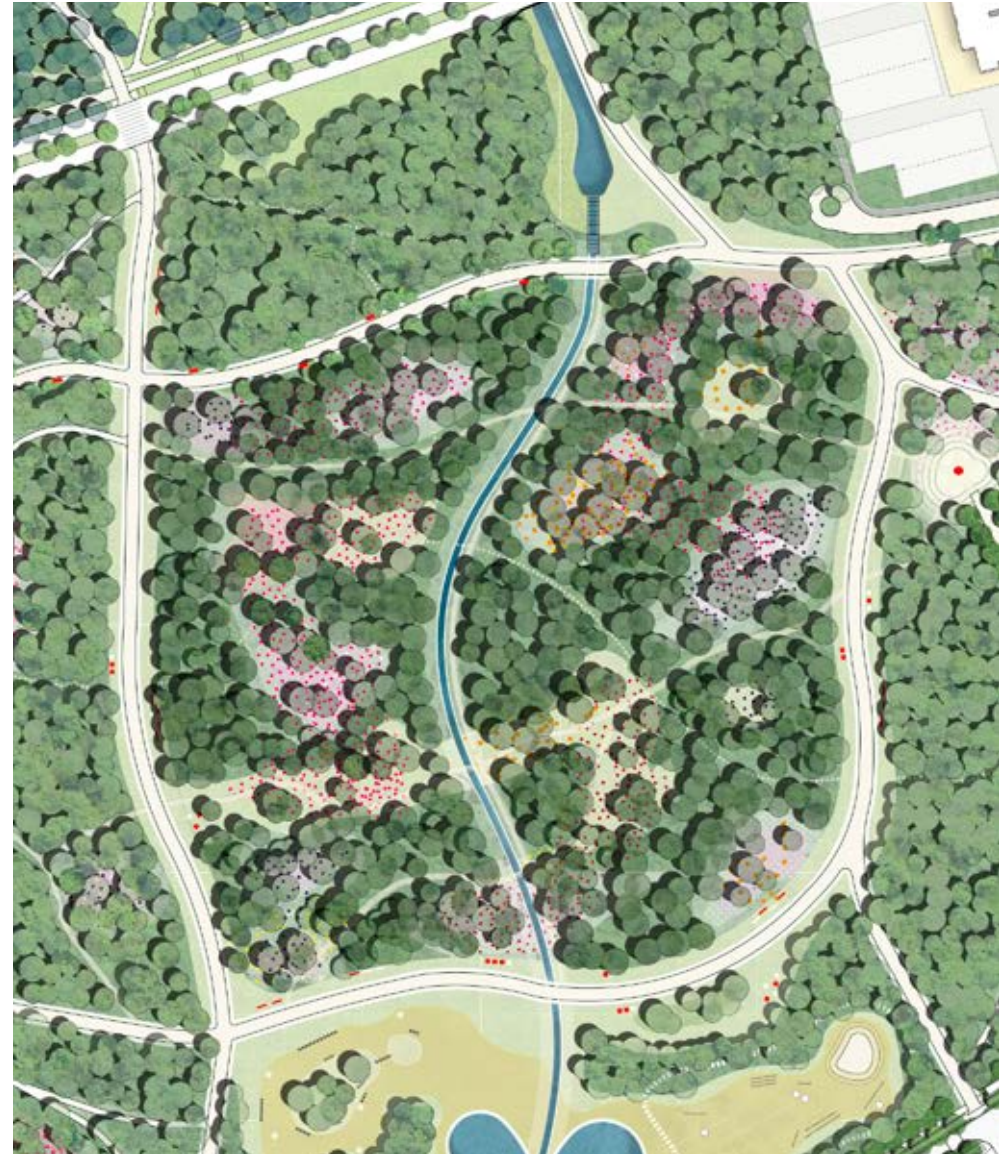

stinzenbeplanting

- Vroeger was er in de Scheveningse Bosjes een spectaculaire Stinzenplantencollectie te bewonderen. De overblijfselen hiervan zijn nog steeds te zien.
- In Zorgvliet is te zien hoe het waarschijnlijk ooit geweest is; hier vind je ook fantastische bloemenvelden onder de bomen.
- In de Scheveningse Bosjes wordt een kerngebied aangewezen, waar zelfvermeerderende stinzenbollen worden aangeplant.
- Vanuit hier kan de beplanting zich verspreiden door de rest van het park.
- Zo wordt een belangrijke historische natuurwaarde versterkt.

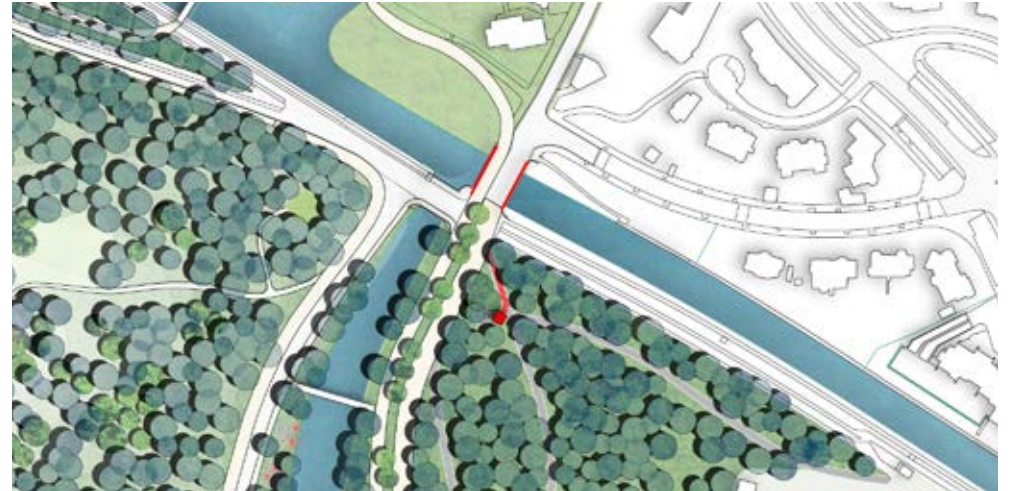

Stinzenbeplanting komt nog wel voor in de omgeving, hier het hyacintebos in Den Haag.

72 trapjes

- De 72 trapjes, of eigenlijk 72 treden, vormden samen een trap die je naar een hoge stuifduin met uitzicht leidde.
- Bovenop was een klein paviljoen. Onderaan de trap was een brug met een leuning die dezelfde materialisering had als de trap en het paviljoen. Samen vormden ze een ensemble.
- De trap, het paviljoen en de brugleuning verdienen weer een plek in het park, en wederom als ensemble.

72 trapjes 1920 (bron: beelbank den haag)

referentie paviljoen: Pernu Jaakko

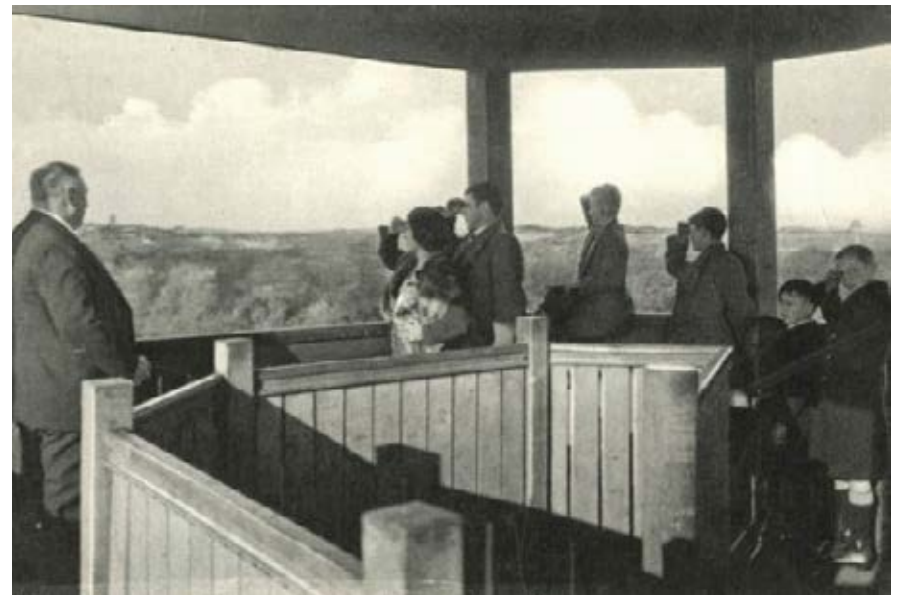
Cremerbrug (huidige situatie)

belvédère

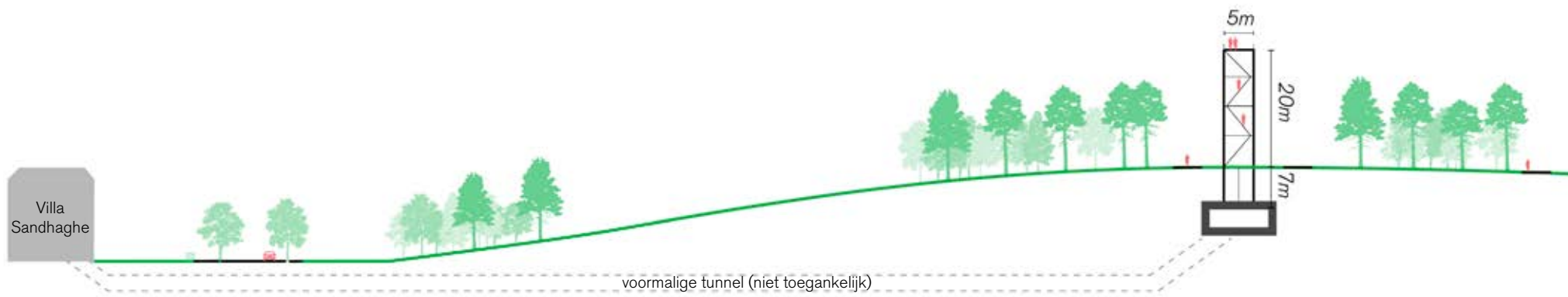
- De belvédère is twee keer opgebouwd en weer verdwenen.
- De heuvel waar de belvédère op staat zal verder open gemaakt worden, zodat er meer duinnatuur terug komt en er opnieuw zichtlijnen zijn naar de omgeving.
- Ondanks de zichtlijnen heeft de derde editie van de belvédère als uitdaging om boven de bomen uit te komen, die ondertussen groot zijn uitgegroeid. Op het hoogste punt heb je een 360 graden panorama over de zee, de duinen en de stad.
- Voor de uitbating van de belvédère kan een ondernemer worden gezocht.
- De belvédère gebruikt de bunker van de Atlantikwall als fundament. Op het platform aan de top wordt een overzicht gegeven van waar de Atlantikwall heeft gelopen en waar overige bunkers zich bevinden.
- De Atlantikwall vormt een belangrijke historische laag in de Scheveningse Bosjes.

Belvédère 1910 (bron: beelbank den haag)

Belvédère 1950 (bron: beelbank den haag)

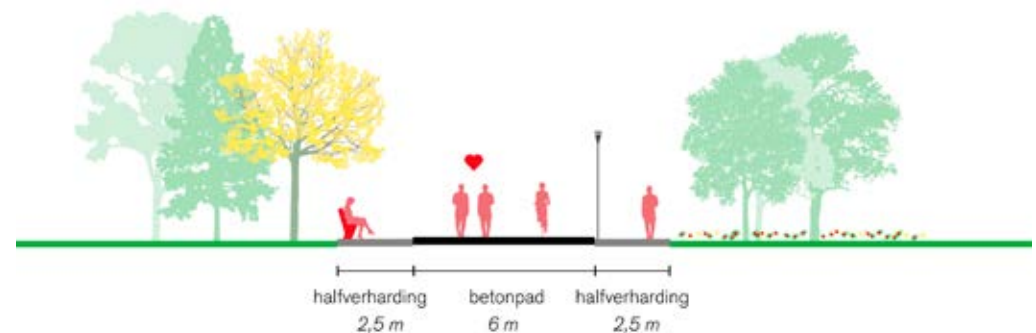
Uitkijktorens

oude verhuellweg

Oude Verhuellweg 1900 (bron: beeldbank den haag)

- De Verhuellweg was vroeger de belangrijkste route door de Scheveningse Bosjes. Door de aanleg van de B.M. Teldersweg is deze minder belangrijk geworden.
- De weg krijgt door de nieuwe parkentree bij de kruising B.M. Teldersweg-Scheveningseweg weer een uitnodigend begin, en wordt in één lijn doorgetrokken tot aan de Doctor Aletta Jacobsweg. Van hieruit komt een verbinding naar de kruising Kerkhoflaan-Koninginnegracht, zodat de weg voor fietsers weer een doorgaande route wordt.
- De weg krijgt een eigen profiel, dat zo romantisch mogelijk wordt ingericht, met veel bankjes, bloeiende bomen en mooie herfstkleuren.

Loveseats

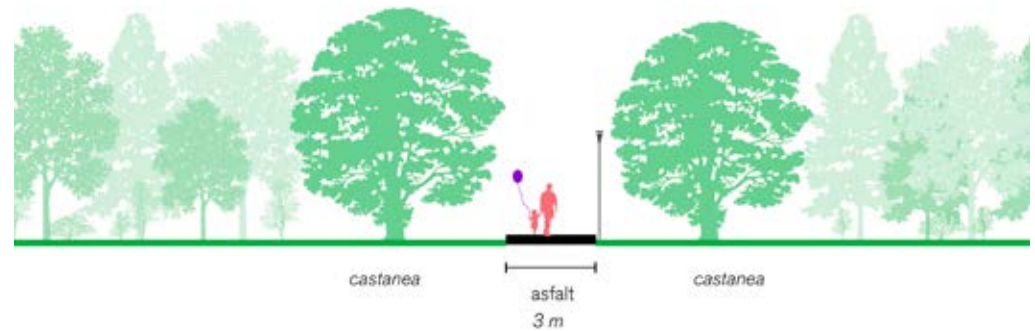

Bomen met mooie herfstkleuren langs de weg

De Oude Verhuellweg loopt langs de cascade.

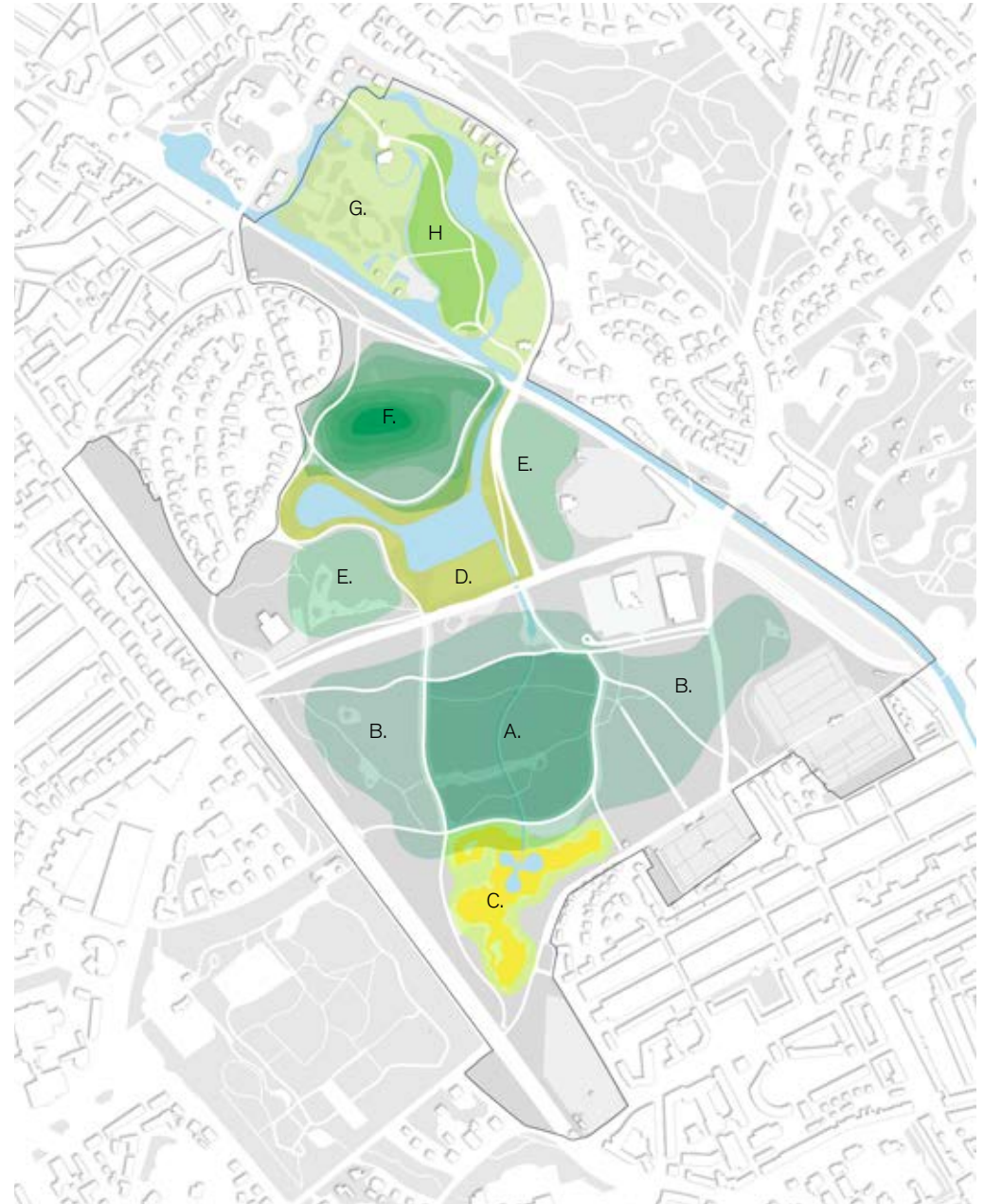
oude kerkhoflaan

- De Oude Kerkhoflaan liep voordat hij werd afgebogen naar het zuiden om over te gaan in de Ary van de Spuyweg als een rechte statige bomenlaan door naar de Scheveningse weg. Aan de oostkant komt de as uit op het gebouw van de Gemeentelijke begraafplaats.
- Op de plek waar de oude as uitkomt op de Scheveninsgeweg is al een verlaging in de dijk doordat hier vroeger de oude Kerkhoflaan uitkwam.
- Het voorstel is om deze oude as te herstellen door de Kerkhoflaan weer recht door te trekken naar de Scheveningseweg met een wandelpad tussen twee rijen bomen.
- De bestaande kastanjelaan aan de Kerkhoflaan wordt doorgetrokken langs de nieuwe wandelverbinding.
- Het wandelpad verbindt ook de Scheveningseweg en de Kerkhoflaan op een snelle manier met de duintuinen, waar het pad gedeeltelijk doorheenloopt.

beplanting

- In een park is beplanting het belangrijkste ingrediënt. Het is wat oude parken een automatische charme geeft, of wat een belangrijke reden is om in verschillende jaargetijden naar een park te gaan.
- Er is momenteel een duidelijk verschil in karakter tussen de drie verschillende parkdelen: het tuinachtige Westbroekpark, het romantische landschap langs de centrale Waterpartij en het woeste karakter van de Scheveningse Bosjes. Deze karakters blijven in grote lijnen gehandhaafd en worden op bepaalde plekken juist versterkt.
- Voor de verdere verrijking en diversificatie van de parken ligt de uitdaging niet zozeer in het verschil tussen deze drie delen, als wel in de afwisseling binnen de parkdelen, op lager schaalniveau dus. De uitdaging ligt in het maken van overtuigende ruimtes.
- Daarom worden er richtlijnen gegeven per ruimte, in plaats van per deelgebied.
- De tuin geldt voor alle gebieden als een belangrijke metafoor: het gaat om variatie door het park heen en door de tijd heen, om verrassingen en ontdekkingen, om mooie ruimtes en intieme plekken.
- De beplanting hangt sterk samen met beheer. Om van het Internationaal Park een succesvol stadspark te maken, moet het beheerniveau op veel plekken worden verbeterd.

A. Hoogwaardig bos met dood hout en een hoge biodiversiteit

A. Stinzenbeplanting

B. Hoogwaardig bos met middelhoge biodiversiteit

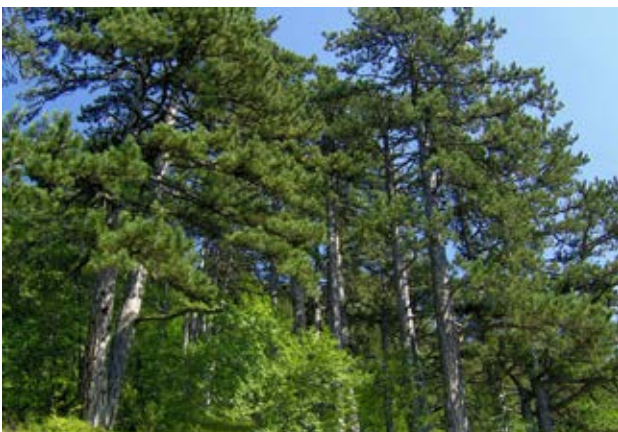
C. Duinbeplanting bij de duintuinen

D. Klassieke waterpartij met afwisseling van open plekken & beplanting

E. Bos afgewisseld met open velden

F. Duinbeplanting op de belvedere-duin met dennen

G. Rosarium en uitheemse soorten, gras met plantvakken

H. Open weide met beplante zoom

bosomvorming

- Het bosbestand moet in ruimtelijk en ecologisch opzicht veel diverser.
- Er zijn teveel esdoorns en te weinig soorten als eik, linde, haagbeuk, berk en beuk.
- In de ondergroei zit ook te weinig variatie en ecologische waarde.
- Het dunnen van de bosvakken zorgt voor meer lichttoetreding, waardoor andere soorten meer kans krijgen. Juist op de open plekken ontwikkelt zich een ecologische zoom-mantelvegetatie.
- Gevelde bomen en dode bomen moeten worden laten liggen; deze zijn essentieel voor het ecosysteem van het bos.
- In een nieuw beheerplan moeten de verschillende bosvakken worden beschreven en voorzien van verschillende doelbeelden, zodat er ook al wandelend meer variatie in beleving ontstaat. Dit kan variëren van halfopen dennenbos bij de belvédère tot een donker eiken-beukenbos tot een lichte berkenopstand. De visiekaart biedt hiervoor een eerste uitgangspunt, maar dit moet nog verder worden verwerkt in het beheerplan.

1.

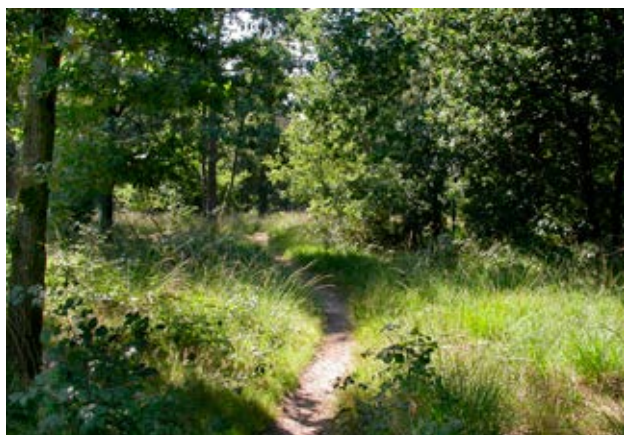
3.

2.

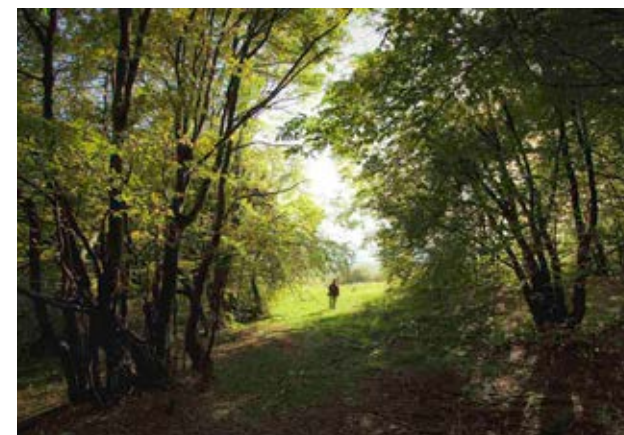
4.

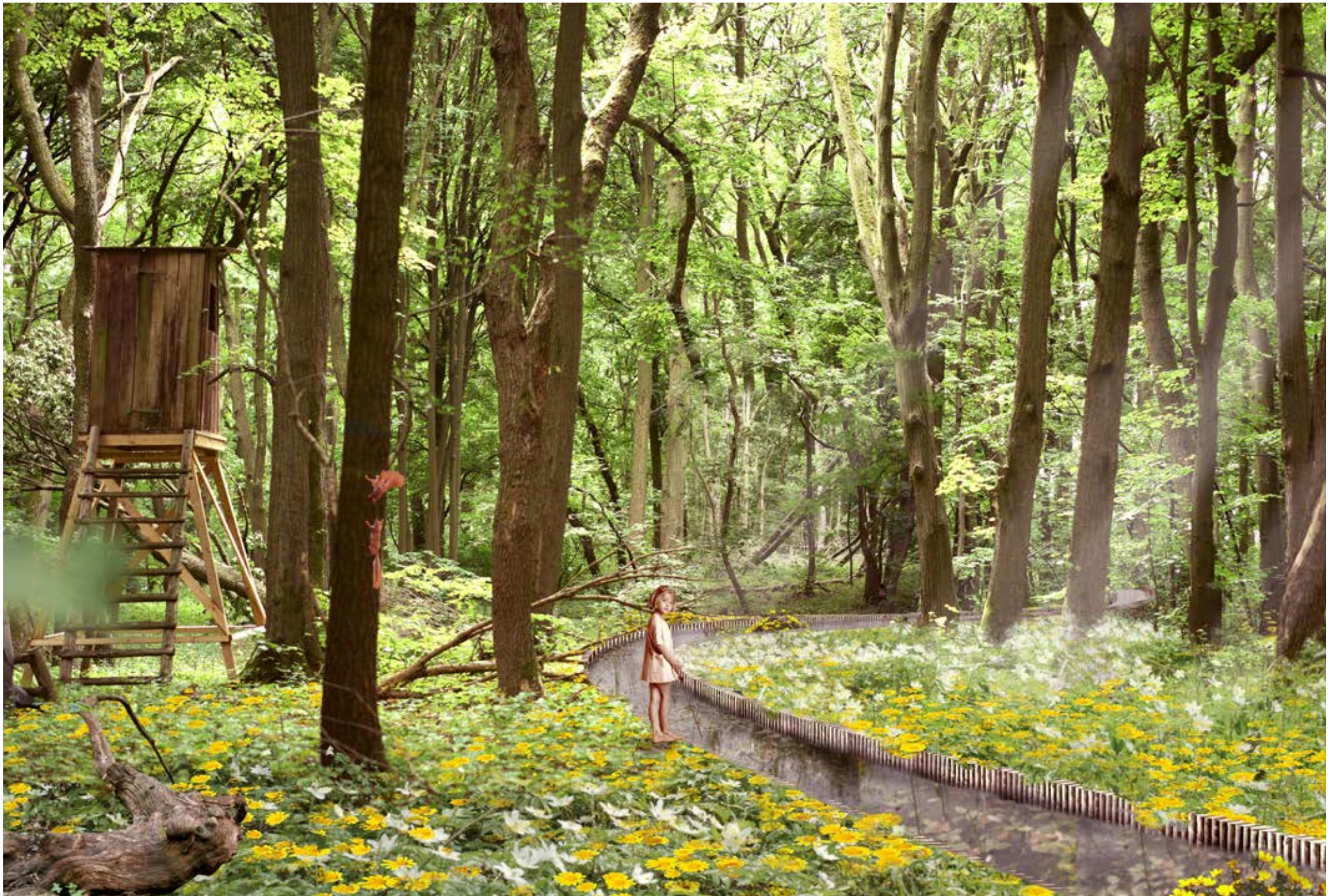
Gradienten voor meer ecologie

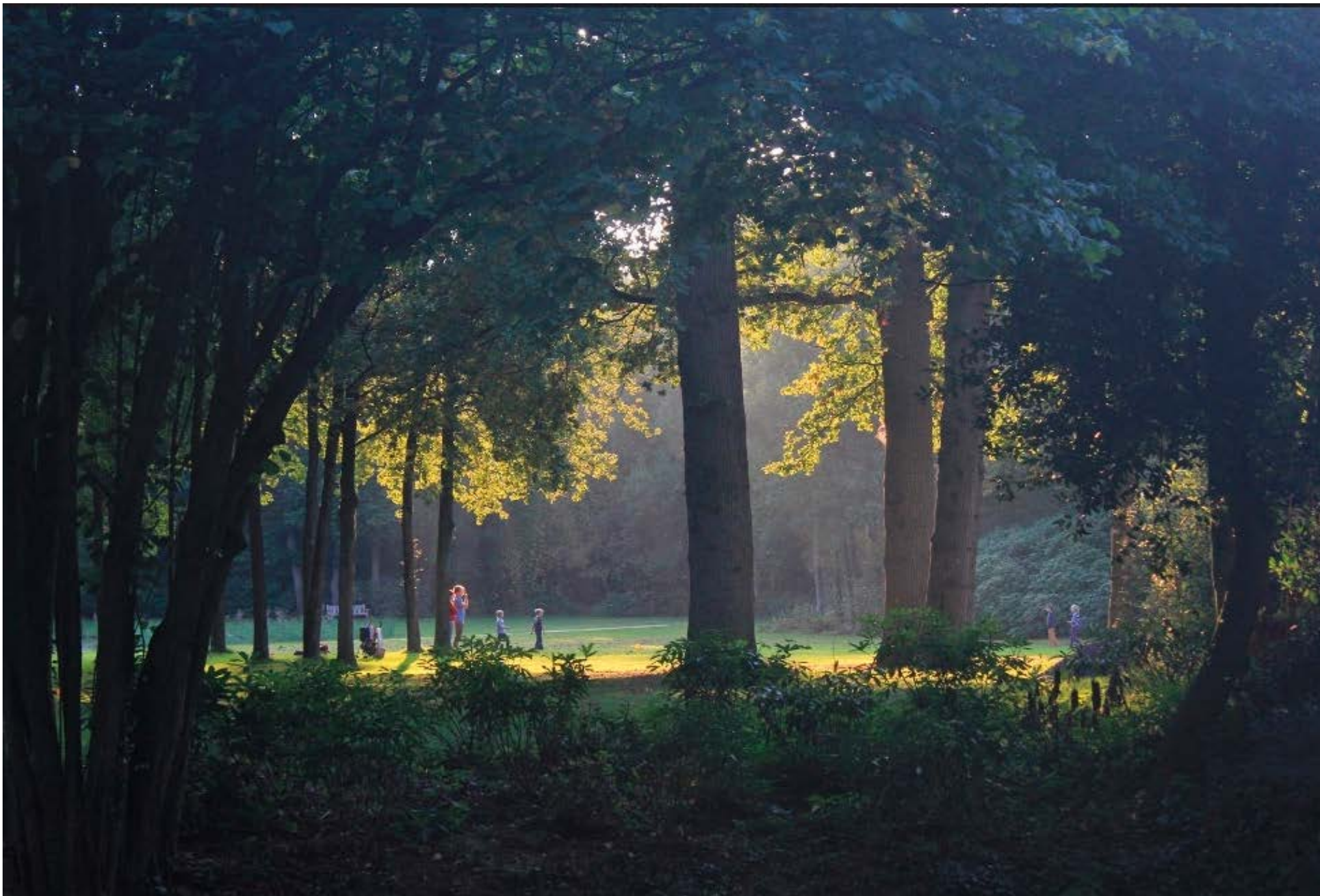
Plekken voor programma

Oriëntatie

Stinzenbeplanting langs de bosbeek in het ecologische hart van de Scheveningse Bosjes.

Referentiebeeld: open plekken in het bos voor meer oriëntatie.

duinvorming

Belvédère

- De belvédèreheuvel is lange tijd open gebleven, met stuifzand en ecologische duinvegetatie. Deze natuur is uiteindelijk overgroeid geraakt.
- Ecologie staat hier voorop en is leidend in de omvorming van de huidige situatie naar een meer waardevol halfopen duinbos.
- De ruisende dennen op de top wassen het verkeersgeluid weg, waardoor je je hier even in de vrije natuur waant. Het is belangrijk om nieuwe dennen aan te planten, omdat alle dennen van dezelfde leeftijd zijn en uiteindelijk waarschijnlijk in één keer uit zullen vallen.

Duintuinen

- Door de bovenlaag van de bosgrond af te halen, komt het duinzand weer boven.
- Door het zand weer bloot te leggen is er meer ruimte voor duinvegetatie en ook voor soorten als de berk, die een nog niet veelvoorkomende soort is in het bos, maar zeker gewenst is.
- Bij de duintuinen staat het programma en de functies meer centraal. Hier is bijvoorbeeld ruimte voor een honden loslaat gebied (zie ook pagina 74). Dit compenseert voor de aanlijnplicht van honden in het ecologische hart van de Scheveningse Bosjes (stinzenbeplantingsgebied).

de bestaande (corsicaanse) dennen op de Belvedere

duinvorming bij de duintuinen

het planten van nieuwe dennen op de belvedere

duinvorming bij de Duintuinen met meer berken

boomstructuur

- Belangrijke wegen en paden in het gebied worden consequent beplant. Dit zorgt voor de noodzakelijke structuur, die op dit moment ontbreekt.
- Elke belangrijke structuur heeft zijn eigen profiel en type beplanting. Dit varieert van de zesdubbele bomenrij op de Scheveningseweg tot de enkele bomenrij op de Kerklaan tot juist het ontbreken van bomen langs het de hoofdwandelroute.

Europaboulevard, Amstelveen

Landgoed Groeneveld, Baarn

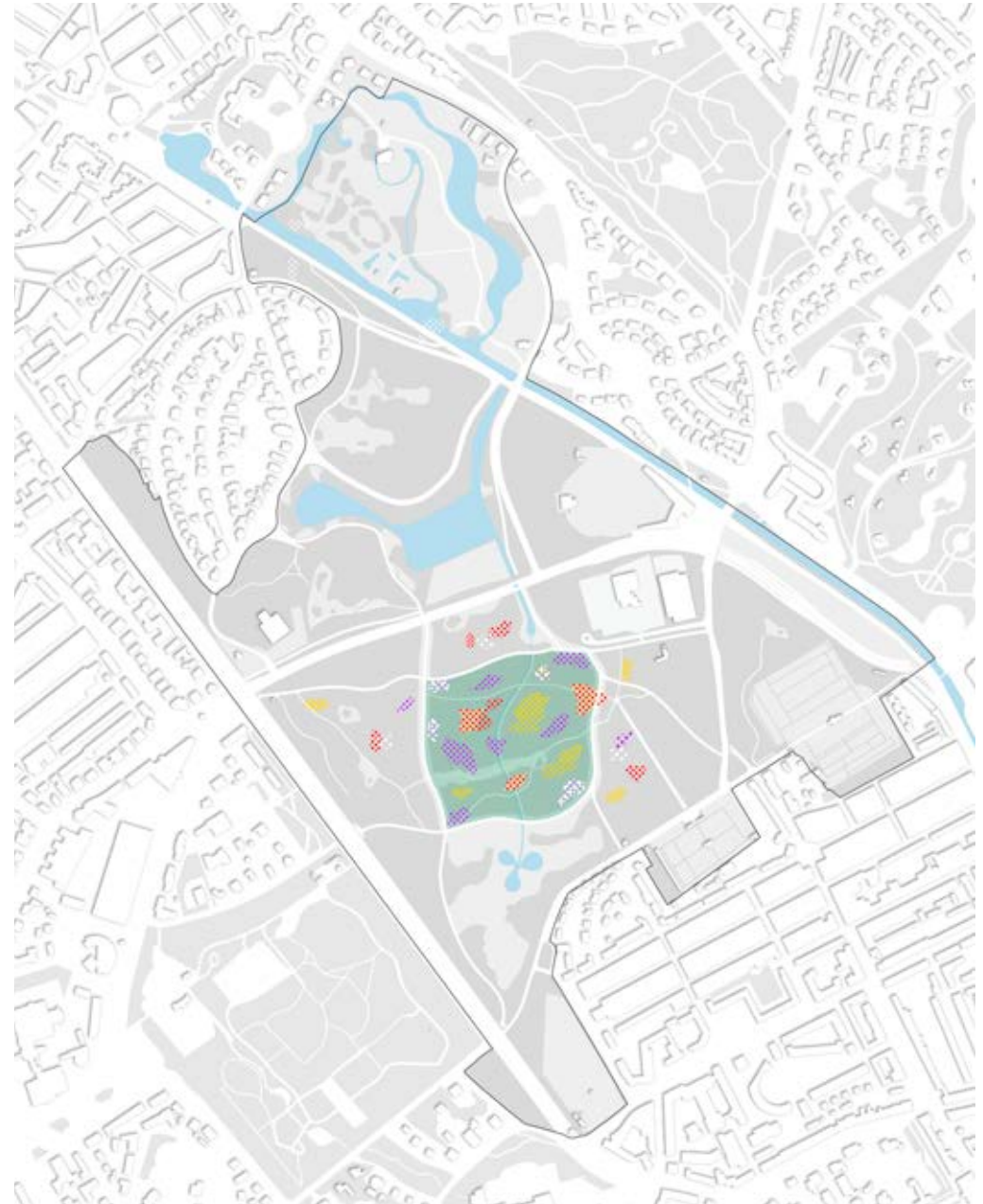
Laanbeplanting in de Scheveningse Bosjes

Scheveningseweg 1970

stinzenbeplanting

- In het middengebied van de Scheveningse Bosjes worden grote hoeveelheden zelfvermeerderende stinzen geplant.
- Vanuit dit kerngebied kunnen de stinzen zich zelf verspreiden over de rest van het bos
- Om een esthetisch effect te bereiken, moeten worden ze worden aangeplant in grote velden
- De soorten moeten worden gekozen op hun aanvullende bloeiperiodes, zodat er op meerdere momenten een bloeiende onderlaag is te zien.
- Daarnaast kunnen voor de liefhebber meer zeldzame soorten worden aangeplant, zodat er een waardevolle collectie ontstaat.
- In dit gebied zou er een aanlijnplicht voor honden moeten komen om de ecologie te beschermen.

In het hart van de Scheveningse bosjes wordt de stinzenbeplanting collectie teruggebracht

bos hyacint

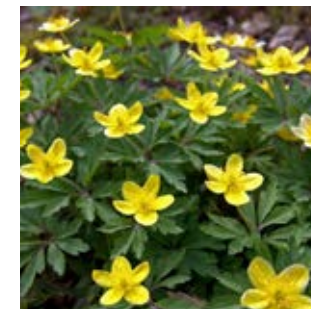
lelietjes van dalen

holwortel

witte bosanemoon

gele bosanemoon

geflekte aronskelk

Zorgvliet, Den Haag

Zorgvliet, Den Haag

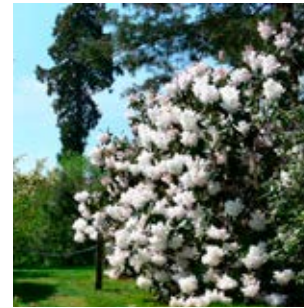

Holwortel stinzenflora, landgoed Dickninge

zoom rond waterpartij

- De Waterpartij is klassiek van opzet, maar mist de verfijning en inbedding die veel vergelijkbare waterpartijen wel hebben.
- In plaats van het nu bestaande bosplantsoen moet er een gevarieerde rand worden aangeplant, van natuurlijk tot bloemrijk tot open en toegankelijk.
- Ligging ten opzichte van de zon en ten opzicht van de wandelpaden zijn het meest belangrijk voor de keuze voor een grasoever, sierbeplanting of een natuurlijke oever.
- Er kan een aantal accentbomen zoals rode beuk worden aangeplant.

rhododendron

cornus mas

rode beuk

gele beuk

treurwilg bij vorst

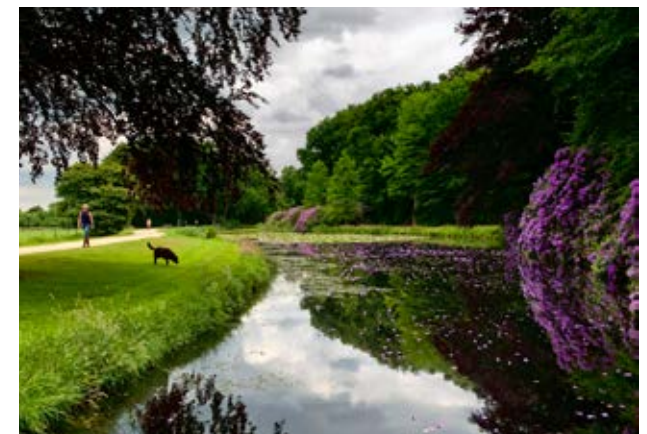
meidoorn

Trompenburg, Rotterdam

Stourhead, UK

Landgoed Groeneveld, Baarn

De Waterpartij krijgt zijn parkachtige allure terug met een gevarieerde beplante zoom. Op de achtergrond is de nieuwe uitkijktoren te zien en het restaurant dat uitkijkt op de Waterpartij.

Referentie: Stourhead, Engeland

meubilair

- Voor het meeste meubilair wordt gebruik gemaakt van standardelementen.
- Waar mogelijk, zoals met de lichtarmaturen, wordt gekozen voor een klassieke uitstraling en de kleur wit.
- Om tot een eenheid te komen, wordt al het meubilair in wit uitgevoerd.
- Naast de gemakkelijk te beheren basis is er ruimte voor afwijkende elementen die het tuinachtige karakter van een plek kunnen versterken. Dit kunnen tijdelijke elementen zijn, of elementen die één levenscyclus meegaan en niet worden vervangen.

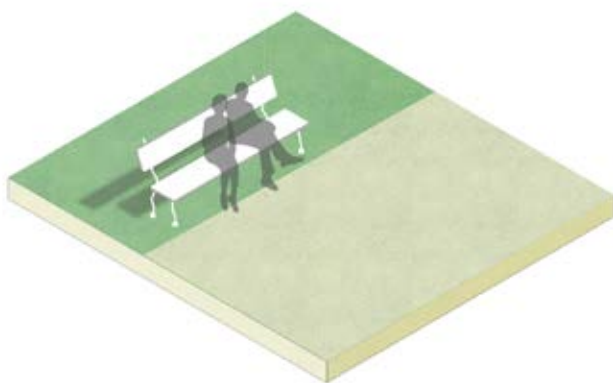
Witte parkbank

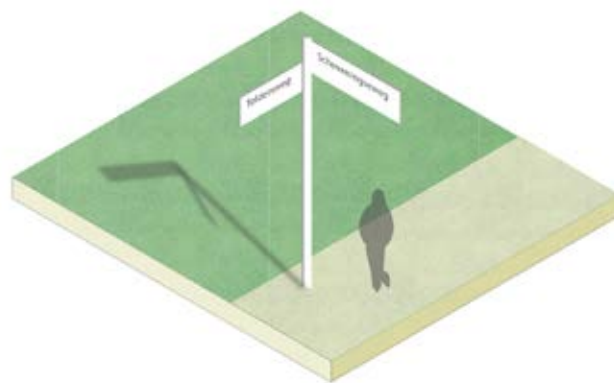
Bewegwijzering

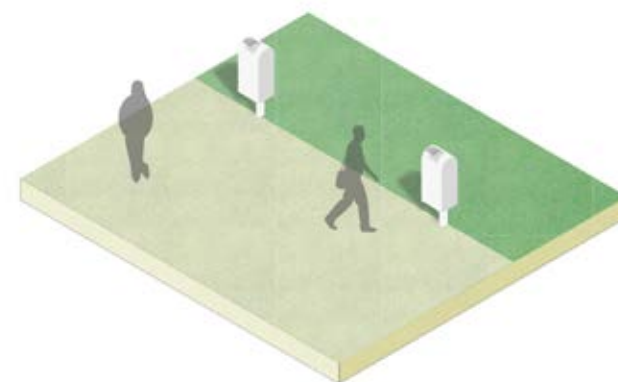
Klassieke lantaarn

parkbank

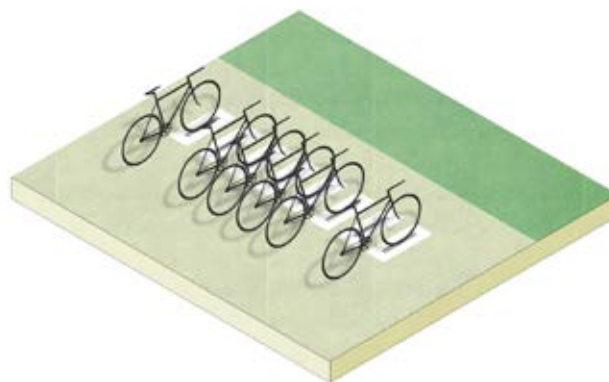
straatnaam borden

prullenbak

park informatieborden

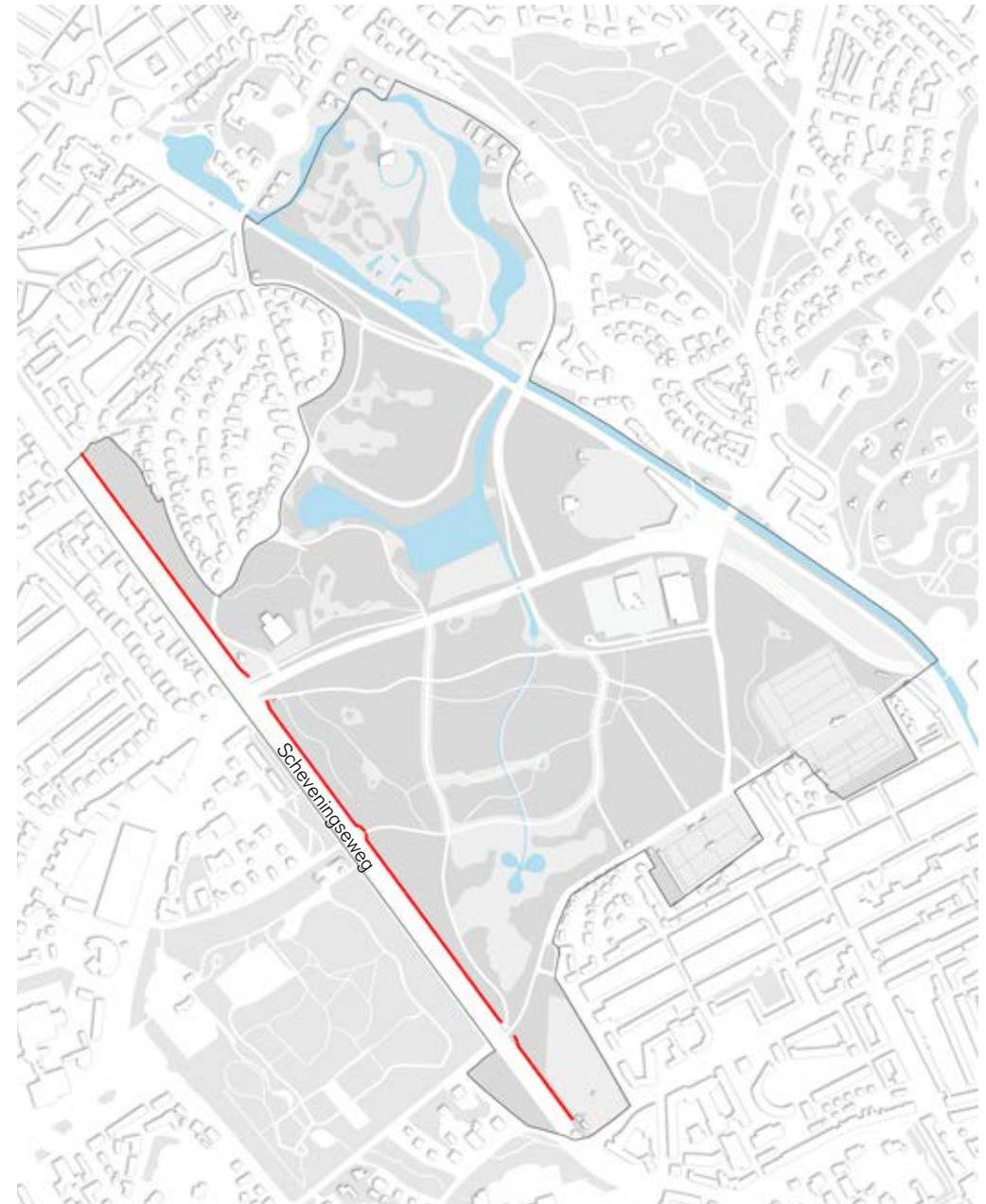
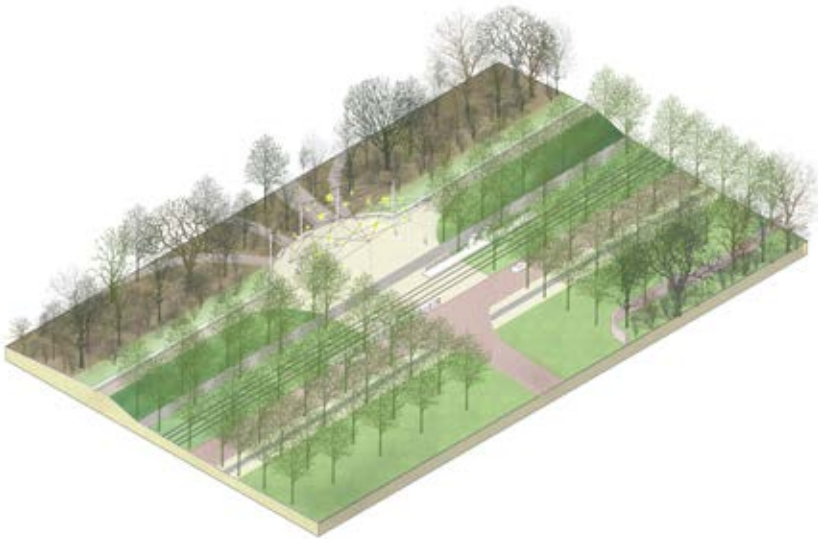
fietsrekken

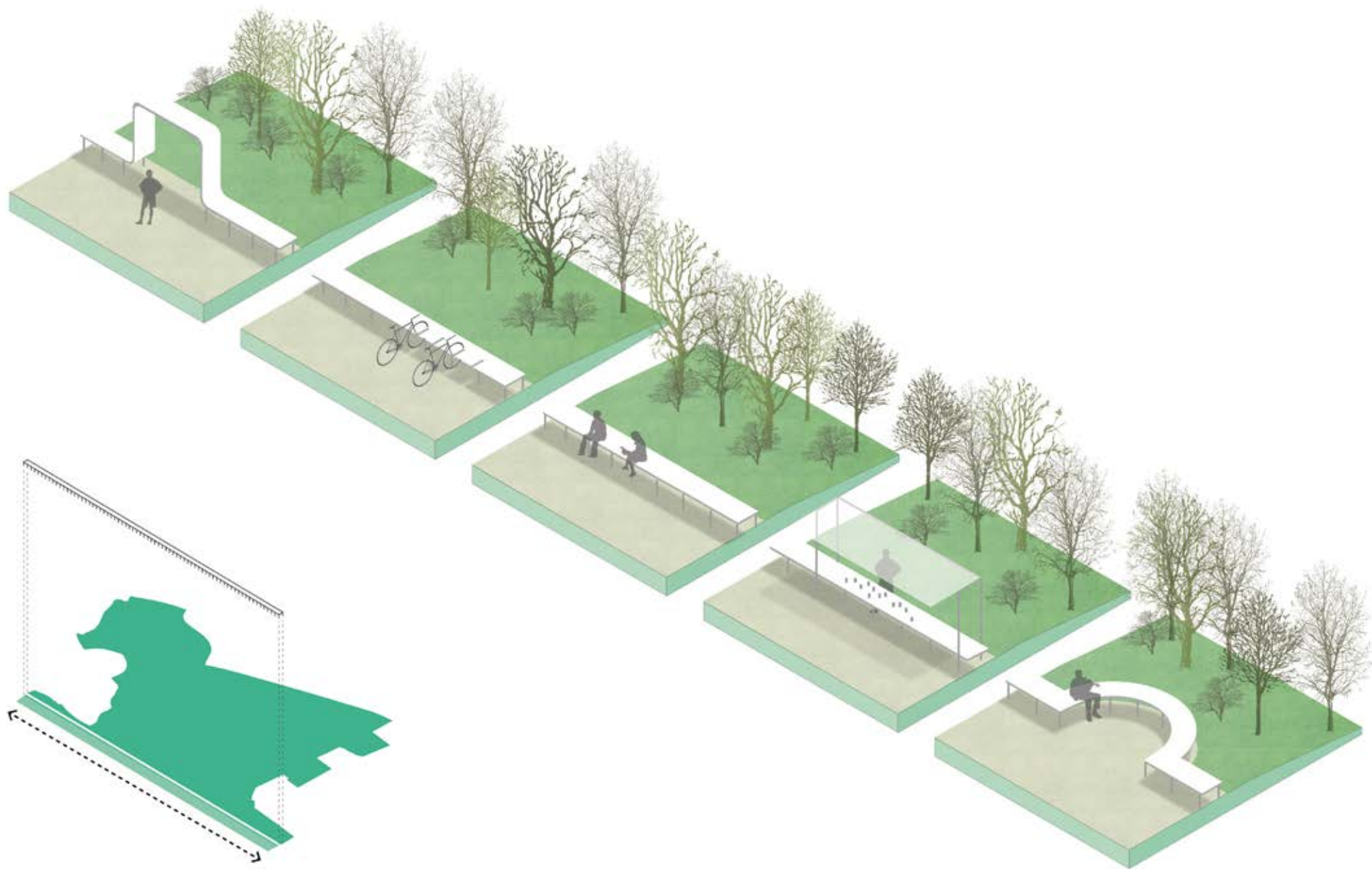

lantaarn

1000m bank

- Langs de Scheveningseweg wordt tussen het park en de weg over de gehele lengte een doorlopende bank geplaatst.
- De bank wordt op de kruin van de stuifdijk geplaatst, zover mogelijk richting het bos. Het vormt de markering van de grens het park en helpt tegelijk de voetgangerszone van de Scheveningseweg een promenade-achtig karakter te geven.
- Functies zoals informatievoorziening, fietsenrekken, fitness elementen worden op een vanzelfsprekende manier geïntegreerd in de bank.
- Ter hoogte van de parkentrees wordt de bank onderbroken.

beheer

- Met de doorontwikkeling van het gebied naar een stadspark moet ook het beheerniveau veranderen.
- Het is financieel niet realistisch om het beheerniveau integraal op te schroeven, maar op de representatieve plekken is het noodzakelijk.
- De grootste veranderingen zijn nodig in de Scheveningse Bosjes en de Scheveningseweg. Op het beheer van het Westbroekpark daarentegen is weinig in te brengen: dit wordt erg goed onderhouden.
- Het gaat om zowel de beplanting als de verharding als het onderhoud van de parkelementen.

intensief
gemiddeld
extensief

Intensief beheer in het Westbroekpark

Gemiddeld/hoog beheer

Gemiddeld beheer

Extensief beheer in delen van de Scheveningse Bosjes

communicatie

toekomstmuziek

In het park op het terras buiten, geniet ik van een heerlijke uitgebreide lunch uitkijkend over de Waterpartij. De bootjes varen langs, kinderen lachten en spatten met het water. Een (sportieve) wandelaar sprint langs. Op de achtergrond klinkt geroezemoes uit het Westbroekpark waar een Bio-markt gaande is. Na het afrekenen loop ik binnen vijf minuten onder de B.M. Teldersweg door naar de andere kant. Hier word ik bevangen door de rust en groen. Ik hoor het ruizen van het blad in de bomen door de wind.

Het Internationaal Park is in de toekomst het park voor de beleving van groen, rust en sport. Samen zijn, (eerlijk) lekker eten en drinken, sporten en genieten staan centraal.

doel

Waarom een Internationaal Park?

Het Internationaal Park is een kans om het groen in de Internationale Zone beter zichtbaar en leefbaar te maken voor alle bewoners, werknemers en bezoekers in het gebied en de stad. De onderwerpen ontmoeten, verbinden en samenkomen zijn daarbij van belang, maar ook duurzame ontwikkeling voor wat betreft natuur, cultuur, sport en ontspanning. Daarnaast is het doel om de samenhang tussen de parken te versterken.

In de communicatie wordt er meer aandacht gegeven aan de beleving en de positionering van het park in de toekomst in plaats van het proces en de fysieke elementen.

Communicatie levert een bijdrage om deze beleving vorm te geven. Ook kan communicatie een bijdrage leveren aan het enthousiasmeren van de omgeving en het betrekken van de diverse doelgroepen (zoals bewoners, instellingen, bedrijven, overheidsorganisaties enz.). Verder kan de communicatie een bijdrage leveren aan het verleiden van doelgroepen om te investeren in het gebied.

strategie

Met en voor de stad

Ingrepen in het groen zijn zichtbaar en daardoor ook transparant. Om een mooi, groen, aangesloten, toegankelijk stadspark te realiseren zijn veranderingen noodzakelijk. Er wordt gekapt maar ook geplant. Een inventarisatie wordt gemaakt en zorgvuldige afwegingen worden gemaakt over wat moet blijven en wat moet gaan.

Vertel je ambitie

Begrip krijgen voor de veranderingen en de aanpassingen zijn essentieel. Leg uit waarom er veranderingen plaatsvinden en waarom er een stadspark moet komen. Het groen in het park moet een upgrade krijgen en het park moet beter herkenbaar en beleefbaar worden voor de bezoeker. De combinatie tussen rust en reuring brengt nieuw leven in de omgeving en er is voor ieder wat wils.

Zorgvuldigheid

Het groen krijgt een impuls. Ingrepen worden uitgevoerd om een beter en mooier geheel te realiseren. Een park voor maar ook met de stad. De visie is gezamenlijk opgesteld met oog voor kansen en behoud van unieke karakteristieke onderdelen. Er is zorgvuldig gekeken naar het groen, de ligging en de waarden van het park in de stad. Met oog voor de omgeving is er een uitgebalanceerde visie opgesteld waar plek is voor iedereen.

Samen

Omgeving, instellingen, belangenorganisaties en de buurt zijn betrokken bij het toekomstplaatje. Als Internationale stad van Vrede en Recht moet je ambities hebben en investeren in groen maar wel samen met de stad.

Positionering van het Internationaal Park

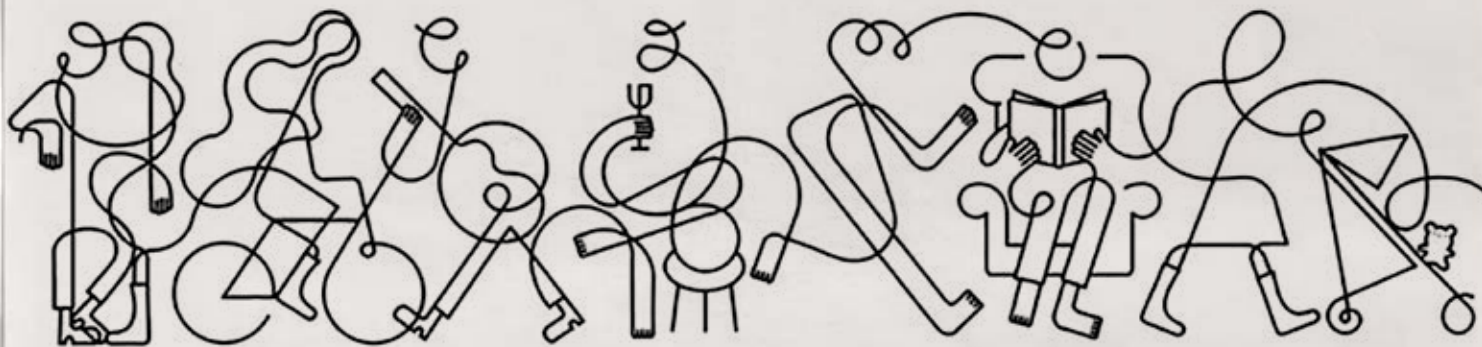
Om de stad en regio te informeren wordt er een campagne opgezet waar de positionering en het imago van het park de belangrijkste elementen zijn. Tijdens evenementen kan hierop worden aangehaakt.

look & feel campagne

Klassiek en stijlvol, maar ook modern en inspirerend. De look&feel van de communicatie versterkt het imago van het Internationaal Park.

Illustratie

Door te kiezen voor een illustratiestijl is het mogelijk om de diversiteit van het Internationaal Park weer te geven zonder altijd terug te hoeven vallen op fotografie. Het zorgt voor eenduidige en herkenbare communicatie die in één oogopslag laat zien waar het Internationaal Park voor staat. Veelzijdig en verbindend. Retro maar toch modern.

INTERNATIONAAL PARK IS OPEN!

**De groene verbinding
tussen stad en kust**

Binnenkort wordt het mogelijk om de groene zone langs
de Scheveningseweg als 1 ruim stadspark te beleven.
Van rozentuin tot duinbos, het komt allemaal samen in het Internationaal Park.

treedt binnen

Mobiele promotie

Het Internationaal Park is het best bewaarde geheim van de stad. Wie het park binnentreedt stapt een nieuwe onontdekte wereld binnen. Totdat er vaste nieuwe entrees zijn gerealiseerd, willen we daarom gaan werken met een mobiele entree. Deze heeft de vorm van een gietijzeren hek op wielen.

Zo creëren we waar we willen het gevoel van ergens binnenkomen. Deze entree wordt feestelijk ingezet, bijvoorbeeld bij de oplevering van het viaduct. In plaats van het doorknippen van een lintje wordt het gietijzeren hek geopend met een sleutel. De entree wordt ook op locatie ingezet, denk hierbij aan een expositie in het atrium van het stadhuis. Dit maakt van een informerende expositie gelijk een belevenis geheel in de stijl van het park.

KLIMTUIN VOOR JE KLEINE AAP

Kom woensdagmiddag 17 april naar de feestelijke opening. Je bent van harte welkom.

INTERNATIONAAL
PARK

KONING SLAAT TOREN

Vanaf nu een levensgroot schaakspel.
Komt u ook een potje spelen?
Vraag de sleutel op bij de beheerder.

INTERNATIONAAL
PARK

WIJ ZORGEN VOOR DE LIGSTOEL

NEEM ZELF JE BOEKJE MEE

Bezoek de spiksplinter
nieuwe duintuin in

INTERNATIONAAL
PARK

natuur ontmoet cultuur

Kunst in het park

Oog in oog met het werk van Isaac Israëls in de duintuin. Kunst wordt in het gebied geïntegreerd op een moderne, uitdagende manier. Dit gebeurt bijvoorbeeld in samenwerking met een van de meerdere musea in Den Haag, zoals het Gemeente Museum. Het doel is om groots

en vernieuwend te zijn in deze aanpak.

Geen traditionele beeldenroute maar creatieve en verrassende uitspattingen. Foto- en mediagenieke publiekstrekkingen voor mensen uit de wijde omgeving.

Gemeentemuseum X Internationaal Park

Tram 1 richting Internationaal Park

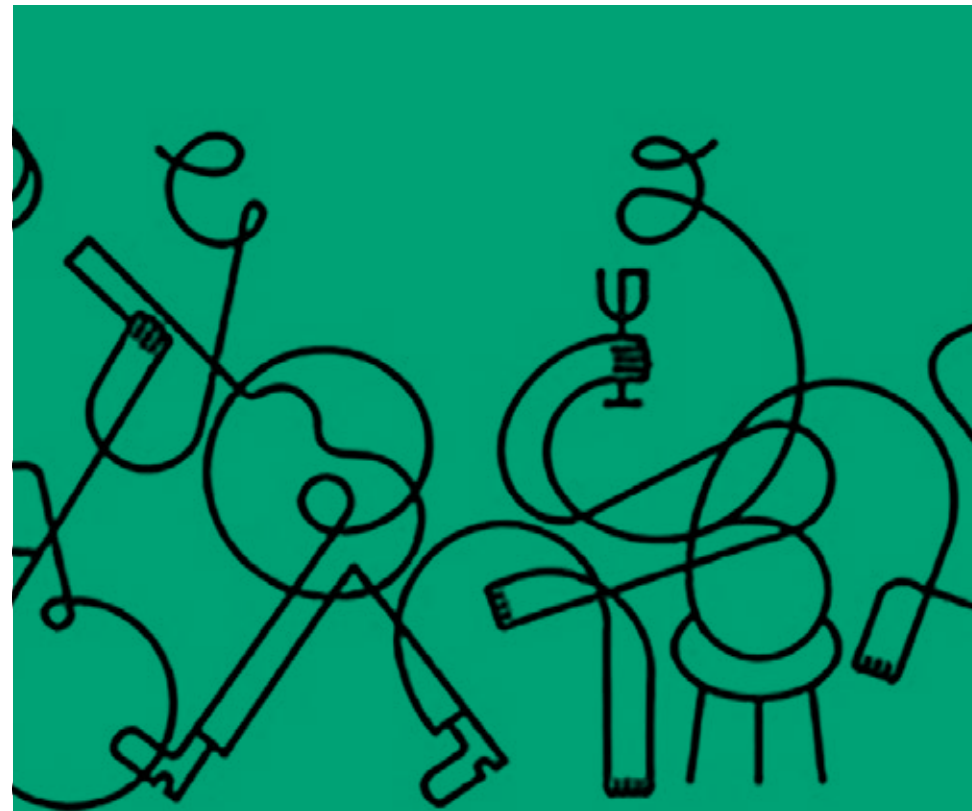
internationaal

Het park is een Haags stadspark met internationale allure. Het park maakt een bezoek aan Den Haag compleet. Naast de bezienswaardigheden in de nabije omgeving zoals het Vredespaleis de vele musea is het Internationaal Park een ontspannen alternatief om het leven van de 'locals' te ervaren. Een tram of bus nemen is niet nodig, je wandelt er zo naar binnen.

kids meet at
INTERNATIONAAL
PARK

worlds meet at
INTERNATIONAAL
PARK

combi-communicatie

Nu het park een duidelijke identiteit en naam heeft, is het mogelijk om vanuit samenwerkingen te gaan communiceren. Zo kunnen festivals als de Parade en Trek het imago van het park versterken en andersom. Dat zelfde geldt voor Florencia ijs en andere toekomstige evenementen. Door samen op te trekken slaat de gemeente twee vliegen in één klap. Het Internationaal Park is meer dan de locatie voor een evenement. Het is onderdeel van het evenement, net als dat het evenement onderdeel is van het park.

facebook

E-mail of telefoon

☐ Aangemeld blijven

Wachtwoord

Wachtwoord vergeten?

Aanmelden

INTERNATIONAAL PARK

3 parken worden
samen het nieuwe stadspark
van Den Haag

Den Haag

Tijdslijn

Info

Foto's

Vind-ik-leuks

Meer ▾

PERSONEN

8.049 vind-ik-leuks

INFO

Welkom op de pagina van de gemeente Den Haag.

<http://www.denhaag.nl/>

APPS

Den Haag in Beeld

Instagram

Gemeente Den Haag

5 uur · 🌐

Vrijdag 10 juli opent verkeerswethouder De Bruijn om 16.00 uur de ovonde op de kruising Valkenboslaan-Weimarstraat.

Buurtbewoners zijn hierbij van harte welkom.

Voorafgaand wordt er voor kinderen uit de buurt een (gratis) workshop fiets pimpen georganiseerd op het pleintje voor het Stadsdeelkantoor Segbroek. Dit is van 13.45 tot 15.45. De mooiste fietsen maken kans op een waardebon van de winkeliersvereniging Weimarstraat.

fasering communicatie

Het realiseren van een vernieuwd stadspark gaat niet zomaar. Resultaten zullen niet van de ene op de andere dag behaald worden en zichtbaar zijn. Dit gaat geleidelijk, stapje voor stapje. Toch is het belangrijk om de stad vanaf het eerste begin mee te nemen in de veranderingen. Als de visie en de ambitie voor het park duidelijk zijn, kan het enthousiasme groeien. Ambtelijke beleidsstukken gaan hier niet voor zorgen, maar frisse en verrassende communicatie passend bij het park wel.

Introduceren & Informeren

Het Internationaal Park verdient een passende introductie. Dit doen we door het plan te presenteren in de vorm van een expositie in het atrium van het stadhuis. Hierna wordt er vanuit de gemeente, in de stijl van Internationaal Park, gecommuniceerd over de visie, ambitie, toevoegingen en verbeteringen die er zijn en worden gedaan in het park. Deze communicatie is gericht aan de bewoners van Den Haag.

Meer bezoekers

Na de introductie en de eerste ingrepen achter de rug zijn, richt de communicatie zich op het trekken van bezoekers. Er wordt gecommuniceerd over de veranderingen die de seizoenen met zich mee brengen in het park, het jaarronde programma en de aankomende activiteiten. Op deze manier is er altijd iets te ontdekken en te beleven in het park en blijft het vernieuwend en actueel. Deze communicatie richt zich tot de bewoners van Den Haag, maar het is de bedoeling dat ook mensen van buiten de stad worden aangetrokken. Een samenwerking met City Marketing is daarom vanaf dit moment gewenst.

Toepassing van de huisstijl

Vooralsnog is de gemeente Den Haag duidelijk de afzender. Tijdens het formele traject is de gemeente Den Haag met haar logo zichtbaar en is de naam 'Internationaal Park' en het bijpassende logo een onderdeel van het enthousiasmeren van ondernemers en investeerders.

colofon

LOLA landscape architects:

Peter Veenstra
Eric-Jan Pleijster
Brigitta van Weeren
Leire Calvillo Mendoza
Simon Verbeeck
Jan Eiting
Yidian Liu

KesselsKramer:

Sanne van Ettinger
Pieter Leenderste
Krista Rozema
Kara Fraser

In opdracht van / in samenwerking met:

Projectgroep Gemeente Den Haag:

Marian Dijkstra
Albert Koolma
Clemens Nuijens
Gabriele Rijsemus
Jacco Schuurkamp

Fotografie:

Luchtfotografie: Cor Harteloh (pag. 8, 21, 52-53)
KesselsKramer / Thomas Nondh
LOLA landscape architects / Eric-Jan Pleijster

Uitgave

September 2015

